

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ο'

Παρασκευή 31 Ιανουαρίου 1997

Αθήνα σήμερα, στις 31 Ιανουαρίου 1997, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.51' συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή, σε Ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Προέδρου κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Γραμματέα της Βουλής κ. Αθανάσιο Αλευρά, τα ακόλουθα:

Α' ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Ελαιοπαραγωγοί Μαγνησίας ζητούν διευκρινίσεις για τα κριτήρια επιλογής της καταβολής επιδοτήσεων στους ελαιοπαραγωγούς του Νομού Μαγνησίας.

2) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Χαλκιδικής ζητεί τη συνέχιση της λειτουργίας του μεταλλείου στο χωριό Βάβδος στο Νομό Χαλκιδικής.

3) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατάθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Παλαιοκάστρου του Νομού Λασιθίου ζητεί χρηματοδότηση για την κατασκευή αθλητικών εγκαταστάσεων σε χώρο που της έχει παραχωρήσει η μονή Τοπλού.

4) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Σιταραλώνων του Ν. Αιτωλ/νίας ζητεί χρηματοδότηση για την ολοκλήρωση της κατασκευής της παραλιακής οδού της λίμνης Τριχωνίδας στο Ν.Αιτωλ/νίας.

5) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Γλώσσας Μαγνησίας ζητεί την κάλυψη της κενής θέσεως διανομέα στο Ταχυδρομικό γραφείο Γλώσσας.

6) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εταιρεία Μισυριακών Μελετών ζητεί οικονομική ενίσχυση για την έκδοση λαογραφικών στοιχείων του νησιώτικου πολιτισμού.

7) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μεγάλου Χωριού Τήλου

Δωδεκανήσου ζητεί την τοποθέτηση μονίμου υπαλλήλου στο γραφείο των ΕΛ.ΤΑ. Τήλου.

8) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Υπαλλήλων Αγροφυλακής Ν.Κοζάνης διαμαρτύρεται για την άνιση μεταχείριση που γίνεται σε βάρος τους στο υπό ψήφιση σχέδιο νόμου "Αναμόρφωση μισθολογίου προσωπικού".

9) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΤΣΑΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Μόνιμοι Δημοτικοί Υπάλληλοι του Δήμου Χίου διαμαρτύρονται για τη μη καταβολή της ειδικής εκλογικής αποζημίωσης.

10) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Φιλανθρωπικό Σωματείο Κοινωνική Μέριμνα Μοσχάτου ζητεί να μην καταργηθεί η παρεχόμενη έκπτωση στα ταχυδρομικά τέλη διακίνησης της μηνιαίας εφημερίδας "Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ".

11) Οι Βουλευτές κ.κ. ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΜΟΥΣΤΑΦΑ, ΣΤΕΛΛΑ ΑΛΦΙΕΡΗ και ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΛΟΥΛΕ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων της Εστίας Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής παιδιών με νοητική στέρωση ζητεί να μην ανασταλεί η λειτουργία της Εστίας.

12) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μεγάλου Χωριού Τήλου ζητεί την κατ' εξαίρεση πρόσληψη προσωπικού στο μονοθέσιο Ταχυδρομικό Γραφείο Τήλου.

13) Οι Βουλευτές κ.κ. ΣΤΕΛΛΑ ΑΛΦΙΕΡΗ και ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΝΕΛΛΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Φυλακισθέντων και Εξορισθέντων Βορειοηπειρωτών ζητεί να χορηγηθεί πράσινη κάρτα στα μέλη της.

14) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μακρακώμης Φθιώτις ζητεί να μην καταργηθούν οι 89

15) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μακρακώμης Φθιώτιδας ζητεί την κατασκευή προστατευτικού προβόλου για την προστασία του εξωτερικού δικτύου ύδρευσης Μακρακώμης.

16) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ιδιοκτητών Ημερησίων Επαρχιακών Εφημερίδων ζητεί να μην καταργηθούν οι εκπτώσεις τηλεφωνικών και ταχυδρομικών τελών για τις Επαρχιακές Εφημερίδες.

17) Η Βουλευτής Λάρισας κα ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΛΟΥΛΕ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Συνταξιούχων ΙΚΑ Γιαννιτών και Περιχώρων ζητεί την επανασύνδεση των κατωτέρων συντάξεων με τα 20 ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη.

18) Οι Βουλευτές κ.κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ και ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΝΕΛΛΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Συνοικισμού Αθηνών ζητεί την επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των Τουρκοβουνίων.

19) Η Βουλευτής Λάρισας κα ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΛΟΥΛΕ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Καπνοπαραγωγοί της Κοινότητας Γαλανανόβρουσης Ελασσώνας ζητούν την αύξηση της ποσόστωσης στην περιοχή τους για καλλιέργεια καπνών τύπου Καμπάκ-Κουλάκ.

20) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αγροφυλάκων Νομού Θεσ/νίκης διαμαρτύρεται για την εξαίρεσή τους από το νέο μισθολόγιο.

21) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Ιδρύματος Περιθάλψεως Ανιάτων Παιδών "Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ" ζητεί την τροποποίηση των υφιστάμενων διατάξεων, ώστε τα κατασκευαστικά έργα προϋπολογισμού μέχρι πεντακοσίων εκατομμυρίων να εγκρίνονται από τις διευθύνσεις τεχνικών υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

22) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Ιδρύματος Περιθάλψεως Ανιάτων Παιδών "Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ" ζητεί την τροποποίηση του Οργανισμού του Ιδρύματος για να καταστεί δυνατός ο εκσυγχρονισμός και η εύρυθμος λειτουργία του.

23) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Ακρίτες του Πόντου Σταυρούπολης Θεσ/νίκης ζητούν τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας ενός φορτηγού και ενός τούλμαν για την κάλυψη των αναγκών του θεατρικού τους Θιάσου.

24) Οι Βουλευτές κ.κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥΛΑΚΗΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα Εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη δημιουργίας Αστυνομικής Υποδιεύθυνσης στο Νομό Ηρακλείου.

25) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Φιλαθρωπικό Σωματείο Κοινωνική Μέριμνα Μοσχάτου ζητεί τη συνέχιση της παρεχόμενης έκπτωσης στα ταχυδρομικά τέλη διακίνησης της μηνιαίας Εφημερίδας "ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ".

26) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανσαμοθρακική Εστία Αθηνών ζητεί τη συνέχιση της παρεχόμενης έκπτωσης στα ταχυδρομικά τέλη διακίνησης της μηνιαίας εφημερίδας "ΚΡΑΥΓΗ ΤΗΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ".

27) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα Εφημερίδας στο οποίο ζητείται η σύνταξη νέου νομοσχεδίου που θα ρυθμίζει εκκρεμή θέματα Πολιτισμού.

28) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μεγ. Χωρίου Τήλου ζητεί την τοποθέτηση μονίμου υπαλλήλου στο ταχυδρομικό γραφείο Τήλου.

29) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η νομοθετική ρύθμιση της στήριξης του επαρχιακού τύπου.

30) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Φθιώτιδας-Ευρυτανίας ζητεί να μην αναλάβει το έργο του ενδιάμεσου Φορέα Εφαρμογής και Διαχείρισης Προγραμμάτων και Πρωτοβουλιών των ΜΜΕ για τις Περιφέρειες Θεσ/νίκης Στερεάς Ελλάδας, ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας, Κ.Ελλάδος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι στη συνεδρίαση της Δευτέρας 3 Φεβρουαρίου 1997, θα συζητηθούν οι επίκαιρες ερωτήσεις που δε συζητήθηκαν χθες, σύμφωνα με την προχθεσινή ομόφωνη απόφαση του Σώματος.

Να κατατεθεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης το σχετικό δελτίο.

(Στο σημείο αυτό κατατίθεται στα Πρακτικά το προαναφερθέν δελτίο επικαιρών ερωτήσεων, το οποίο έχει ως εξής:

"ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Της Δευτέρας 3ης Φεβρουαρίου 1997 ώρα 18.00

A. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρου 130 Καν. Βουλής)

1.- Η με αριθμό 563/23-1-1997 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος Κ. Χρήστου Θεοδώρου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με την λήψη των αναγκών μέτρων εφαρμογής του Νόμου για τον έλεγχο της ποιότητας, διακίνησης και εμπορίας των λιπασμάτων.

2.- Η με αριθμό 555/22-1-1997 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Βαρβιτσιωτή προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με την επιδείνωση της κατάστασης στην περιοχή του Κοσσυφοπεδίου, το ρόλο της Αλβανίας και τις ενέργειες της Κυβέρνησης.

3.- Η με αριθμό 577/27-1-1997 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Κωστόπουλου προς τους Υπουργούς Μεταφορών και Επικοινωνιών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να εκποιήσει νέο πακέτο μετοχών του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ) μέσω του Χρηματιστηρίου, την ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού κλπ.

4.- Η με αριθμό 573/27-1-1997 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ιωάννη Δραγασάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να προχωρήσει στην ιδιωτικοποίηση της Τράπεζας Μακεδονίας-Θράκης.

5.- Η με αριθμό 569/24-1-1997 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Γεωργίου Τσαφούλια προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με τον έλεγχο των ιδιωτικών επιχειρήσεων που έχουν αναλάβει τον καθαρισμό των Δημοσίων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, την εφαρμογή των συλλογικών συμβάσεων εργασίας για τους εργαζόμενους κ.λπ.

B. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής)

1.- Η με αριθμό 560/23-1-1997 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Δημητρίου Πιπεργιά προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού συμβούλου για το έργο του φράγματος της Συκιάς στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ).

2.- Η με αριθμό 588/22-1-1997 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Ορφανού προς τον Υφυπουργό Πολιτισμού (Αρμόδιο για θέματα Αθλητισμού), σχετικά με τη λήψη των αναγκών μέτρων ώστε κατά τη διεξαγωγή αγώνων ποδοσφαίρου, μπάσκετ κ.λπ. να εκλείψει το φαινόμενο των αντεθνικών συνθημάτων και ιδιαίτερα κατά της Μακεδονίας.

3.- Η με αριθμό 578/27-1-1997 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σταύρου

Παναγιώτου προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για τη χρήση του μνημείου της Ροτόντας στη Θεσσαλονίκη.

4.- Η με αριθμό 574/27-1-199 Επείκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Ευάγγελου Αποστόλου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την επίλυση

των προβλημάτων των πορτοκαλοπαραγωγών.

5.- Η με αριθμό 570/24-1-1997 Επείκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Ιωάννη Αράπη προς τους Υπουργούς Πολιτισμού, Ανάπτυξης, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να αναδείξει και να αξιοποιήσει τα αρχαιολογικά ευρήματα στην περιοχή της Σαλαμίνας".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη

ΤΩΝ ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου.

Πρώτη στην ημερήσια διάταξη είναι η με αριθμό 585/28-1-97 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Λουκά Αποστολίδη προς τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Γεωργίας, σχετικά με τις προθέσεις της εταιρείας "ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ" στην παραλία Διστόμου να αλλάξει το ιδιοκτησιακό καθεστώς του οικισμού Άσπρων Σπιτών και να απαλλοτριώσει εκτάσεις, τη λήψη των αναγκαίων μέτρων κ.λπ.

Η ερώτηση του κ. Αποστολίδη έχει ως εξής:

"Η σκέψη και μόνο για αλλαγή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς του οικισμού Άσπρων Σπιτών της παραλίας Διστόμου έχει, κυριολεκτικά, αναστατώσει την περιοχή.

Έχει δημιουργηθεί μεγάλη και δικαιολογημένη αναστάτωση και αγανάκτηση στους χίλιους και πλέον εργαζόμενους του "ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ", καθώς και στους κατοίκους και τους κοινωνικούς φορείς της περιοχής.

Γνωρίζει η εταιρεία, ότι σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο για την παραχώρηση και χρήση των συγκεκριμένων χώρων, δεν είναι δυνατή, ούτε η αλλαγή χρήσης ούτε η αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Διότι οι εκτάσεις γης παραχωρήθηκαν με ένα και μοναδικό σκοπό, να χρησιμοποιηθούν "δια βοηθητικές ανάγκες του έργου και δια στέγασιν του προσωπικού (άρθρο 3, παρ. 2 του ν.δ. υπ' αριθ. 4110/27-8-1960 σύμβασης αφορώσης εις την ίδρυσιν βιομηχανίας Αλουμινίου εν Ελλάδι)".

Επειδή το Ελληνικό Δημόσιο συμμετέχει στην εταιρεία με σημαντικό ποσοστό, ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

Τι άμεσα μέτρα θα λάβουν για να μην προβεί η εταιρεία σε πράξεις αντίθετες με τους σκοπούς απαλλοτρίωσης των συγκεκριμένων εκτάσεων και ασφαλώς, για να σταματήσει η όποια "κοινωνική έκρηξη" στην περιοχή".

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Μιχαήλ Χρυσοχοΐδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, ο οικισμός Άσπρων Σπιτών δημιουργήθηκε για τη στέγαση του προσωπικού της "ΠΕΣΙΝΕ" σε έκταση του Δήμου Παραλίας Διστόμου που απαλλοτριώθηκε το 1962 υπέρ της εταιρείας "ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ".

Η απαλλοτρίωση αυτή έγινε εκείνη την εποχή για συγκεκριμένο σκοπό, κατ' εφαρμογή του νομοθετικού διατάγματος του 1960, με το οποίο κυρώθηκε η σύμβαση μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της "ΠΕΣΙΝΕ".

Σύμφωνα με στοιχεία που προέκυψαν μέσω της ερώτησης του κ. Αποστολίδη, πράγματι η εταιρεία πριν από λίγες ημέρες σύναψε μία συμφωνία με το σωματείο των εργαζομένων, όπου αναθεωρείται ουσιαστικά το ιδιοκτησιακό καθεστώς. Και μάλιστα, στο σχετικό έγγραφο-συμφωνητικό μεταξύ εταιρείας και εργαζομένων αναφέρεται, ότι η εταιρεία ρητά πλέον εξετάζει και θέτει υπό αναθεώρηση τη διάθεση των ακινήτων, καθορίζοντας μάλιστα σειρά προτεραιοτήτων, πρώτα για τον εαυτό της και τις ανάγκες της, στη συνέχεια για τους εργαζόμενους κατοίκους του οικισμού, τους λοιπούς εργαζόμενους της εταιρείας και τους τρίτους.

Ο νόμος, όμως, πολύ ορθά παρατηρεί ο κύριος συνάδελφος, είναι απολύτως δεσμευτικός ως προς το σκοπό της απαλλοτρίωσης, που είναι η εγκατάσταση και στέγαση των εργαζομένων.

Το θέμα που ανέκυψε πρόσφατα πρέπει να σας πω, κύριε Αποστολίδη, ότι ήλθε παρεμπιπτόντως σε γνώση του Υπουργείου μέσω υμών, μέσω της ερώτησής σας και όχι δια της υπηρεσιακής οδού.

Το Υπουργείο δεσμεύεται να ερευνήσει άμεσα το θέμα, να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες και είναι αποφασισμένο να διαφυλάξει τη νομιμότητα της απαλλοτρίωσης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Αντιπρόεδρος

της Βουλής ο κ. Αποστολίδης έχει το λόγο.

ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ (Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς η απάντηση του κυρίου Υφυπουργού ικανοποιεί πλήρως και τους εργαζόμενους και τους κατοίκους της περιοχής, όπου απαλλοτριώθηκαν εκτάσεις, οι οποίες ξεπερνούν τις εξακόσιες δέκα τρεις χιλιάδες επτακόσια τετραγωνικά μέτρα περίπου.

Ο στόχος της εταιρείας είναι προφανής. Θέλει να περιορίσει το κόστος για το συγκεκριμένο οικισμό, που ανέρχεται στα οκτακόσια εκατομμύρια περίπου. Και σ' αυτήν την κατεύθυνση έχει ουσιαστικά σταματήσει να συντηρεί τον οικισμό. Στους νεοπροσλαμβανόμενους, από το 1993, δεν τους δίδεται η δυνατότητα να στεγαστούν. Παράλληλα, μ' αυτές τις απαράδεκτες πράξεις, κατά την άποψή μου, δημιουργείται πρόβλημα και στους εργαζόμενους, αλλά και στη γύρω περιοχή, η οποία κυριολεκτικά δοκιμάζεται.

Νομίζω ότι η απάντησή σας είναι ικανοποιητική για όλους. Θα έλεγα ότι μετά από τόσο χρονικό διάστημα, που έχει αποκατασταθεί μία κοινωνική ειρήνη και εργασιακή ειρήνη, θα έλεγα παραδειγματική στην περιοχή, τέτοιες πράξεις πυροδοτούν εντάσεις και κοινωνικές εκρήξεις. Η Πολιτεία με τη διπλή της ιδιότητα, και ως σημαντικό μετόχου στην εταιρεία "ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ", αλλά και στην προσπάθεια να διασφαλίσει τα συμφέροντα και τα δικαιώματα των πολιτών και των εργαζομένων, νομίζω ότι θα πρέπει να ενεργήσει άμεσα, για να μην έχουμε περαιτέρω κοινωνικές εντάσεις σε μία περιοχή, η οποία δοκιμάζεται από την ανεργία και πραγματικά έχει ανάγκη από κοινωνική συνεργασία και ειρήνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Χρυσοχοΐδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Δεν έχω να προσθέσω τίποτα άλλο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ακολουθεί η δεύτερη στην ημερήσια διάταξη υπ' αριθμ. 607/47/29-1-97 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτιάδη Έβερτ προς τον κύριο Πρωθυπουργό, σχετικά με τις απεργιακές κινητοποιήσεις των καθηγητών Μέσης Εκπαίδευσης και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την ικανοποίηση των αιτημάτων τους.

Η επίκαιρη ερώτηση έχει ως εξής:

"Εδώ και οκτώ ημέρες έχει ξεκινήσει και συνεχίζεται η απεργιακή κινητοποίηση των καθηγητών της Μέσης Εκπαίδευσης με αιτήματα οικονομικά, αλλά και θεσμικά, με συνέπεια να έχει διακοπεί το εκπαιδευτικό έργο της βαθμίδας αυτής.

Ο μέχρι τώρα διεξαχθείς διάλογος είναι μεν ένα θετικό βήμα, αλλά δεν απέδωσε λόγω της αδιαλλαξίας της Κυβέρνησης.

Ερωτάται ο Πρωθυπουργός, πώς σκέπτεται να αντιμετωπίσει το τόσο σοβαρό θέμα και ποια μέτρα προτίθεται να λάβει, ώστε να λήξει η απεργία των καθηγητών και να επιστρέψουν οι μαθητές στα σχολεία τους".

Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε όλοι σύμφωνοι, ότι εκείνο το οποίο πρέπει να επιδιώξουμε στον κόσμο, ο οποίος αλλάζει, είναι να βελτιώσουμε το επίπεδο της εκπαίδευσής μας, να δώσουμε περισσότερες γνώσεις, να δώσουμε περισσότερη πληροφόρηση, να έχουμε ένα σχολείο, το οποίο θα είναι στο ύψος των περιστάσεων, θα ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της νέας εποχής.

Γι' αυτό και αυτή η Κυβέρνηση στον Προϋπολογισμό της, παρά τη δημοσιονομική στενότητα, αύξησε τον τακτικό προϋπολογισμό της Παιδείας κατά 14% και τον Προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων στον τομέα της Παιδείας, κατά 47%. Οι δαπάνες για την Παιδεία θα φθάσουν έτσι φέτος το 3,6% ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, από 2,9%, που ήταν το 1991.

Θα μπορεί ίσως να πει κανείς, ότι αυτά τα επίπεδα δεν είναι ικανοποιητικά. Εμείς είμαστε οι τελευταίοι οι οποίοι θα

λέγαμε ότι είναι ικανοποιητικά, αλλά μέσα στο πλαίσιο το οποίο υπάρχει, έχουμε κάνει σ' αυτόν τον τομέα ένα πολύ σημαντικό βήμα. Και έχουμε κάνει ένα πολύ σημαντικό βήμα για να στηρίξουμε διάφορες πρωτοβουλίες στον τομέα της εκπαίδευσης, όπως την αναβάθμιση του Λυκείου, τα νέα προγράμματα.

Θέλουμε και να αναβαθμίσουμε τη θέση των εκπαιδευτικών. Πρώτα απ' όλα θέλω να υπενθυμίσω, ότι με χρηματοδότηση από το Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, σχεδιάστηκε το επιχειρησιακό πρόγραμμα εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, το οποίο προβλέπει για τη Μέση Εκπαίδευση ένα ποσό διακοσίων δέκα δισεκατομμυρίων δραχμών. Από αυτό, τριανταπέντε δισεκατομμύρια αφιερώνονται στην επιμόρφωση των καθηγητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Αλλά εκτός απ' αυτά, θέλω να αναφέρω, ότι υπάρχει στο νέο μισθολόγιο μια σειρά από σημαντικά βήματα για τη βελτίωση των αποδοχών των εκπαιδευτικών. Εκτός από τις γενικές αυξήσεις στο σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων, αναγνωρίζουμε την ιδιομορφία του εκπαιδευτικού έργου και καθιερώνουμε ένα επίδομα εξωδρακτικής απασχόλησης. Το επίδομα αυτό θα φθάσει σταδιακά τις πενήντα χιλιάδες δραχμές μέσα στο 1997. Σαράντα χιλιάδες θα είναι από 1-1-97, σαράνταπέντε χιλιάδες από 1-7-97 και πενήντα χιλιάδες από 1-11-97 και θα αναπροσαρμόζεται τιμητικά από το 1998 και μετά.

Οι αυξήσεις αυτές επεκτείνονται αναλογικά και στους δασκάλους. Οι ετήσιες αμοιβές των εκπαιδευτικών για το 1997, με την εφαρμογή αυτού του επιδόματος και του νέου μισθολογίου, σε σχέση με εκείνες του 1996, αυξάνονται κατά τριακόσιες σαράντα επτά χιλιάδες δραχμές περίπου για το νεοδιοριζόμενο καθηγητή. Η ετήσια αύξηση θα είναι γύρω στις τριακόσιες σαράντα επτά χιλιάδες για το νεοδιοριζόμενο καθηγητή. Και για τους λοιπούς ανέρχεται μέχρι οκτακόσιες ογδόντα χιλιάδες, ανάλογα με τα χρόνια υπηρεσίας.

Θέλω επίσης να αναφέρω, ότι διπλασιάζονται τα επιδόματα θέσεων διευθυντών σε γυμνάσια και λύκεια, οι προϊστάμενοι διευθύνσεων εκπαίδευσης λαμβάνουν πλέον ένα επίδομα τριάντα οκτώ χιλιάδων δραχμών μηνιαίως, οι διευθυντές λυκείων τριάντα πέντε χιλιάδες δραχμές και οι διευθυντές γυμνασίων και δημοτικών τριάντα δύο χιλιάδες δραχμές μηνιαίως.

Αυξάνονται και τα επιδόματα μεταπτυχιακών σπουδών.

Κυρίες και κύριοι, οι μισθολογικές αυτές αυξήσεις, είναι μισθολογικές αυξήσεις -πιστεύουμε εμείς- σημαντικές. Είναι ίσως όχι στο ύψος των προσδοκιών των εκπαιδευτικών λειτουργών, αλλά δείχνουν ότι η Πολιτεία ήταν αποφασισμένη και έκανε ένα πολύ μεγάλο βήμα για να ανταποκριθεί στα αιτήματά τους. Πιστεύουμε ότι και οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να εκτιμήσουν αυτό το βήμα το οποίο έγινε και να συνεργασθούν, να συμβάλουν και αυτοί αποφασιστικά στη βελτίωση του επιπέδου της Παιδείας και στην άμεση λειτουργία των σχολείων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτιάδης Έβερτ έχει το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ενημερώσω τον κύριο Πρωθυπουργό, ότι πριν έλθω στην Αίθουσα για την επίκαιρη ερώτηση για το θέμα της Παιδείας, ζήτησα να δω την ΟΛΜΕ.

Η ΟΛΜΕ, λοιπόν, μου είπε το εξής απλό, ότι ζήτησαν μια αύξηση εξήντα επτά χιλιάδων δραχμών και έναντι της αύξησης των εξήντα επτά χιλιάδων δραχμών, η πρόταση του Υπουργού Παιδείας ήταν μια αύξηση οχτώ χιλιάδων δραχμών και εκεί σταμάτησε πλέον ο διάλογος.

Στις 13.00' έχουν ζητήσει να σας επισκεφθούν οι καθηγητές της ΟΛΜΕ και θα σας συμβούλευα να τους δεχθείτε και να κάνετε πλέον εσείς προσωπικά ένα διάλογο μαζί τους. Διότι, άλλα λένε οι καθηγητές -και δεν μπορεί να λένε ψέματα- και ασφαλώς δεν υποστηρίζω ότι και εσείς μπορείτε να λέτε ψέματα.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτιάδη Έβερτ).

Αφήστε με να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Είναι το πρώτο χτύπημα:

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Ένα είναι δεδομένο, ότι δεν υπάρχει επαφή, τουλάχιστον ούτε προς τους αριθμούς.

Θα σας έλεγα, όμως, από εκεί και πέρα, ότι η απάντησή σας ήταν καθαρά θεωρητική. Και είναι ένας λόγος κενός περιεχομένου, προετοιμασμένος, που τελικά οδηγεί στις καλές. Και ο προβληματισμός μου ο μεγάλος είναι, ότι δύο πράγματα συμβαίνουν: 'Η ότι δεν αντιλαμβάνεσθε την πραγματικότητα, η οποία έχει δημιουργηθεί στον τομέα της Παιδείας, όπως μου την εξέθεσαν οι εκπαιδευτικοί ή ότι τη γνωρίζετε και κατά τη συνήθη αντίληψη σας και στάση σας προσπαθείτε να υπεκφύγετε.

Το θέμα για την Παιδεία είναι τεράστιο. Η κρίση της Παιδείας, μετά από δέκα μέρες απεργία, που έχει γενικευθεί πλέον, θα οδηγήσει σε μεγάλα αδιέξοδα και θύματα θα είναι πριν από όλα τα παιδιά.

Θα σας έλεγα, ότι την ώρα που ο Υπουργός Παιδείας προαναγγέλλει τα ανοιχτά πανεπιστήμια, τα λύκεια και τα γυμνάσια έχουν κλείσει και τελικά μου δημιουργείται η εντύπωση, ότι όλη αυτή η ανακαίνιση ξανά της αναθεώρησης και του εκσυγχρονισμού του τρόπου που εισάγονται τα παιδιά στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, έγινε στην πραγματικότητα για να αποπροσανατολισθεί η κοινή γνώμη.

Σήμερα η εφημερίδα "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ" έγραφε, ότι λιμνάζουν πεντακόσια δισεκατομμύρια δραχμές από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν εδώ και τρία χρόνια και ότι με τα χρήματα αυτά ασφαλώς θα υπήρχε ένας εκσυγχρονισμός σε όλους τους τομείς της Παιδείας. Ας μην αυταπατώμεθα. Εάν δε διατεθεί το 5% του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος για την Παιδεία, δεν είναι δυνατόν να πιστεύουμε, ότι μπορεί να εκσυγχρονισθεί ο τομέας της Παιδείας. Όλες οι ιδέες, όλες οι σκέψεις είναι καλές, αλλά δεν μπορούν να προχωρήσουν, αν δεν υπάρξουν αυτά τα χρήματα.

Είναι ανάγκη να γίνει αντιληπτό, ότι ο ακρογωνιαίος λίθος του εκπαιδευτικού συστήματος είναι ο δάσκαλος, είναι ο καθηγητής, είτε της Μέσης Παιδείας είτε της Ανωτάτης Παιδείας. Και είναι φανερό, ότι αυτό συνδέεται και με τη μισθολογική του κατάσταση.

Εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να δημιουργηθεί μια πάγια σχέση σε όλες τις βαθμίδες των καθηγητών, έτσι ώστε να γνωρίζουν πλέον όλοι οι καθηγητές όλων των βαθμίδων, σε ποιο επίπεδο μπορεί να αναμένουν τις αυξήσεις των αποδοχών τους και στη συνέχεια και τα θέματα τα συνταξοδοτικά.

Καταλήγοντας, κύριε Πρωθυπουργέ, σας κάνω έκκληση να μην ακολουθήσετε την πολιτική που μέχρι σήμερα ακολουθείτε στον τομέα των αγροτών. Σήμερα, που θα έλθουν να σας επισκεφθούν, να τους δείτε, διότι αυτά τα οποία μου είπαν εκείνοι, με αυτά τα οποία μας είπατε στην Αίθουσα, απέχουν κατά παρασάγγας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κύριε Έβερτ, εσείς είδατε την ΟΛΜΕ προτού έλθετε εδώ στην Αίθουσα, αλλά η Κυβέρνηση έχει δει την ΟΛΜΕ επανειλημμένα τις προηγούμενες ημέρες και προτού ξεκινήσει η απεργία και αφού ξεκίνησε, η απεργία και έχει συζητήσει δια μακρών τα μισθολογικά θέματα και όλα τα άλλα θέματα μαζί τους.

Η διαφορά δεν είναι αυτή η οποία λέτε, ανάμεσα στις οχτώ και στις εξήντα χιλιάδες δραχμές. Σας είπα και πριν και ακούσατε από τη σύντομη παρέμβασή μου, ότι η Κυβέρνηση έχει αυξήσει αυτό το ειδικό επίδομα και έχει κάνει ρυθμίσεις, ώστε έχει φθάσει το επίδομα αυτό σταδιακά στις πενήντα χιλιάδες δραχμές μέσα στο 1997.

Αυτή είναι η αλήθεια. Η διαφορά είναι ανάμεσα στις πενήντα χιλιάδες και στις εξήντα τόσες χιλιάδες, τις οποίες ζητούν οι καθηγητές και στο ποσό αυτό των πενήντα χιλιάδων δραχμών

φτάσαμε μετά από επανειλημμένες συζητήσεις, επαναλαμβάνω, με τους εκπροσώπους των καθηγητών.

Υπάρχουν και διάφορα άλλα τα οποία ανέφερα, επιδόματα για τους διευθυντές, επίδομα για εκείνους οι οποίοι έχουν μάστερ και διδακτορικό και πιστεύουμε, ότι μέσα στο πλαίσιο το οποίο ισχύει για τη δημοσιονομική πολιτική έχουμε κάνει για τον τομέα της Παιδείας και για τους καθηγητές ιδιαίτερα σημαντικά βήματα.

Το θέμα του 5% ήταν ένα θέμα το οποίο είχαμε συζητήσει και δια μακρών πριν από τις εκλογές. Και πριν από τις εκλογές είχαμε πει, ευχής έργον θα ήταν όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα να διατεθούν στην Παιδεία. Αλλά μέσα στο σημερινό πλαίσιο δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί αυτό το 5%. Και δεν πιστεύω, ότι εσείς θα επιτυγχάνετε ποτέ να δώσετε το 5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος για την Παιδεία.

Σας είπα, όμως, ότι εμείς το χρόνο αυτό, παρ' όλο ότι περικόσαμε μια σειρά από δαπάνες, αυξήσαμε τις δαπάνες για την Παιδεία και τις αυξήσαμε σε ένα ποσοστό, το οποίο ήταν το μεγαλύτερο ποτέ που υπήρξε τα τελευταία χρόνια. Και αυτό γιατί πραγματικά πιστεύουμε, ότι μέσα από την Παιδεία θα πετύχουμε τον εκσυγχρονισμό και την ανταγωνιστικότητα της Χώρας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Μια λέξη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Επί της διαδικασίας παρακαλώ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Επιμένω, κύριε Πρωθυπουργέ, να δείτε τους εκπαιδευτικούς και πιστεύω, ότι στη μία το μεσημέρι πρέπει να το κάνετε, διότι τελικά τα θύματα είναι οι μαθητές, το αύριο της Ελλάδος και οι γονείς. Δείτε τους και αυτά τα οποία μας είπατε τώρα μέσα στην Αίθουσα, να τα πείτε στους ίδιους και να τους πείσετε. Δεν είναι δυνατόν, επειδή δεν υπάρχει επαφή, να συνεχίζεται η απεργιακή κινητοποίηση και να λέτε άλλους αριθμούς εσείς και άλλους οι εκπαιδευτικοί. Πιστεύω ότι υπάρχει έλλειψη επαφής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας, νομίζω ότι απήντησε ο Πρωθυπουργός επί αυτού. Εγώ νόμιζα ότι κάτι άλλο θέλετε να πείτε.

Ο Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Εγώ θέλω να επαναλάβω ότι οι επαφές υπήρξαν πάρα πολλές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Η τέταρτη στην ημερήσια διάταξη είναι με αριθμό 606/46/29-1-97 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικολάου Κωνσταντόπουλου προς τον κύριο Πρωθυπουργό, σχετικά με την απορροφητικότητα των κονδυλίων από το Κοινωνικό Πρόγραμμα "Τουρισμός - Πολιτισμός" και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αξιοποίησή των.

Η επίκαιρη ερώτηση σε περίληψη έχει ως εξής:

"Τα κονδύλια που διατίθενται στη Χώρα μας και για το κοινοτικό πρόγραμμα "Τουρισμός - Πολιτισμός" εμφανίζουν μικρή απορροφητικότητα και αξιοποίηση. Το κοινοτικό πρόγραμμα "Τουρισμός - Πολιτισμός", που θα έπρεπε να έχει αποφασιστικά ενεργοποιηθεί για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του ελληνικού τουρισμού, δεν εμφανίζει τον αναγκαίο ρυθμό αξιοποίησης. Την ίδια ώρα η Διακυβερνητική Διάσκεψη σχεδιάζει την προοπτική ένταξης του Τουρισμού στις κοινοτικές πολιτικές.

Η κακή και επιζήμια για τον Τουρισμό μας κατάσταση, οδήγησε και σε δημόσια κριτική, με χαρακτηριστικές διαπιστώσεις και εκκλήσεις από τον αρμόδιο Επιτρόπο κ. Παπουτσή, που συμβαίνει να είναι και ηγετικό στέλεχος της Κυβερνητικής Παράταξης. Η άποψη περί ενδοκυβερνητικών και προσωπικών αντιθέσεων με την αρμοδία Υπουργό κα Παπανδρέου, δεν αποτελεί εξήγηση. Αντιθέτως καθιστά την όλη κατάσταση περισσότερο αρνητική με σαφείς επιπτώσεις. Το πρόβλημα, έτσι κι αλλιώς, είναι πρόβλημα της κυβερνητικής ευθύνης.

Ερωτάται, λοιπόν, ο κύριος Πρωθυπουργός:

Ποια απάντηση έχει να δώσει στις αρνητικές διαπιστώσεις του αρμόδιου Επιτρόπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ. Παπουτσή για μη αξιοποίηση των κονδυλίων και τη μη ουσιαστική ενεργοποίηση του προγράμματος "Τουρισμός - Πολιτισμός", που εμφανίζει σήμερα απορρόφηση 3,85%.

Γατί στον τρίτο χρόνο εφαρμογής του προγράμματος, δεν υπάρχουν ούτε οι κατ' αρχήν δεσμεύσεις, που να καλύπτουν το 100% των κονδυλίων για τα μέτρα που χρειάζονται, ώστε να μπορούν να υλοποιηθούν (μέχρι και τη δεύτερη επιτροπή παρακολούθησης, που έγινε αυτόν το μήνα, παρατηρούνται 0% δεσμεύσεις και 0% απορρόφηση στο θαλάσσιο Τουρισμό και εξίσου μηδαμινές δεσμεύσεις και απορρόφηση στις εναλλακτικές μορφές Τουρισμού - ορεινός, οικολογικός, πολιτιστικός και θεραπευτικός).

Γατί το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο αποχώρησε από την επιτροπή παρακολούθησης όλου του προγράμματος "Τουρισμός - Πολιτισμός";

Ο Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ερώτηση του κ. Κωνσταντόπουλου παρουσιάζει το όλο πρόβλημα κάτω από ένα πρίσμα, το οποίο δεν είναι ακριβές. Λέει ο κ. Κωνσταντόπουλος, ότι το επιχειρησιακό πρόγραμμα "Τουρισμός - Πολιτισμός" βρίσκεται στον τρίτο χρόνο εφαρμογής του. Δεν είναι έτσι. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα εγκρίθηκε στις 30 Νοεμβρίου 1995. Δεν έχει περάσει ούτε ενάμισος χρόνος από τότε που εγκρίθηκε. Η επιτροπή παρακολούθησης συγκροτήθηκε σε σώμα στις 31 Μαΐου 1996. Ο σύμβουλος διαχείρισης εγκατεστάθη στον Ε.Ο.Τ. τον Ιούνιο του 1996 και έκτοτε έχουν υπάρξει δύο συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης, που δείχνει ότι από τη στιγμή που το πρόγραμμα εγκρίθηκε, άρχισε να δουλεύει.

Γατί αυτή η καθυστέρηση μέχρι το 1995; Η καθυστέρηση μερικά, όπως και σε όλα τα προγράμματα, οφείλεται και στις δυσκολίες που έχει η Δημόσια Διοίκηση να διαμορφώσει τέτοια προγράμματα, αλλά κυρίως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλεται στο ότι σε σχέση με το πρόγραμμα αυτό, υπήρξε μία εντατική και μακρόχρονη διαπραγμάτευση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία δεν ήθελε να δεχθεί να αποτελέσει τμήμα του προγράμματος το κεφάλαιο "Πολιτισμός" η οποία δεν ήθελε να δεχθεί έργα του πολιτισμού να είναι τμήματα ενός προγράμματος, το οποίο χρηματοδοτείται από το Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης. Εμείς περάσαμε την αντίληψη, μετά από αυτές τις διαπραγματεύσεις, ότι και η ενίσχυση έργων σε σχέση με τον Πολιτισμό, μπορεί να συμβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη.

Έκλεισε, λοιπόν, αυτή η διαδικασία και μετά την πρώτη και δεύτερη επιτροπή παρακολούθησης, έχουν ήδη δεσμευθεί πόροι, ύψους πενήντα δισεκατομμυρίων δραχμών για τα προγράμματα σε σχέση με τον Τουρισμό. Και στο πλαίσιο αυτό της πρώτης έγκρισης των πενήντα δισεκατομμυρίων δραχμών, η δεύτερη επιτροπή παρακολούθησης ενέκρινε και ειδικά έργα, τα οποία αφορούν το θαλάσσιο Τουρισμό, όπως μαρίνες στη Ζάκυνθο, τη Θάσο, την Ικαρία και την Κεφαλλονιά, το πρόγραμμα ορεινού οικολογικού πολιτιστικού και θεραπευτικού τουρισμού την τοποθέτηση πληροφοριακού συστήματος υποστήριξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τομέα του Τουρισμού και άλλα πολλά. Δε θέλω να σας δώσω πολλές λεπτομέρειες.

Όσον αφορά δε το σκέλος του προγράμματος Πολιτισμού, θέλω να τονίσω, ότι ήδη έχουν κατανεμηθεί πόροι, οι οποίοι αφορούν το 93% του συνόλου των πόρων. Και από αυτό το 93% του συνόλου των πόρων, έχει εξειδικευθεί ήδη το 89% των πόρων, σε έργα όπως είναι το νέο Μουσείο της Ακροπόλεως, η ενσποίηση των αρχαιολογικών χώρων, το συνεδριακό και πολιτιστικό κέντρο Θεσσαλονίκης, η αναστήλωση και η ανάδειξη μνημείων και συνόλων. Το πρόγραμμα δουλεύει και θα φανούν τα αποτελέσματα του προγράμματος αυτού τους επόμενους μήνες.

Τέλος θέλω να υπενθυμίσω στον κ. Κωνσταντόπουλο, ότι το θέμα "Τουρισμός" δεν τέθηκε από άλλους στη Διακυβερνητική, τέθηκε από την Ελλάδα και η Ελλάδα επιμένει να αποτελέσει κοινοτική πολιτική.

'Όσον αφορά δε τα σχόλια του κ. Παπουτσή, πιστεύω ότι κακώς τα ερμηνεύει ο κ. Κωνσταντόπουλος. Ο κ. Παπουτσήs χαιρετίζει, ότι επιτέλους έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση αυτό το πρόγραμμα και μπαίνει μπροστά.

Για την απουσία του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου, θα πρότεινα να ρωτήσει το ίδιο το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο ο κ. Κωνσταντόπουλος. Δε νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει αυτήν την ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου ο κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική από αυτήν την οποία επικαλείται ο κύριος Πρωθυπουργός. Μόλις στο 14% του στόχου ως προς τις δεσμεύσεις πόρων, είναι η απορρόφηση του προγράμματος "Τουρισμός Πολιτισμός" κατά το 1996. Ταυτόχρονα η διετία 1995-1996 έχει να δείξει συνολική απορρόφηση του προγράμματος μόλις στο 3,8% για το πρόγραμμα που καλύπτει την περίοδο 1994-1999.

Οι κοινοτικοί φορείς του Τουρισμού αντιδρούν επισημώς στην έλλειψη σαφούς σχεδιασμού και ιεραρχήσεων στη συνεχή αλλαγή προγραμμάτων, στην έλλειψη διαφάνειας και απορρόφησης, στην καθυστέρηση επί ενάμιση χρόνο του επιχειρησιακού προγράμματος του Ε.Ο.Τ., στην παρατεταμένη και συνεχιζόμενη υποβάθμιση του Ε.Ο.Τ.

Και ενώ όλα αυτά συντελούνται, αντί ο Ε.Ο.Τ. να γίνει φορέας διαχείρισης του προγράμματος Τουρισμός, τεμαχίζεται και θα μοιραστεί.

Θα ήθελα επίσης να σας πω, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι στις ειδικές τουριστικές εγκαταστάσεις δίδεται μόνο το 2%, το 11% στον εναλλακτικό Τουρισμό, και 0% στην απορρόφηση για το θαλάσσιο Τουρισμό. Οι μαρίνες έχουν μείνει στα χαρτιά, δεν έχουν οριστική ένταξη. Λόγια παχιά για τα νησιά του Αιγαίου, αλλά διαρκής καθυστέρηση στην οριστική ένταξη, για τις μαρίνες της Ικαρίας και της Θάσου.

Κρίσιμες πολιτικές αποφάσεις για το σχεδιασμό στον Τουρισμό δεν προωθήθηκαν, αλλά επεκτάθηκε η πολιτική των καζίνο, με όλες αυτές τις δύσσομες και δυσώδεις αναθυμιάσεις, αλλά και τις επικίνδυνες ενδοκυβερνητικές αντιπαραθέσεις.

Στη συζήτηση για τον Προϋπολογισμό η κα Παπανδρέου είχε πει, ότι "έχει εγκριθεί συνολικός αριθμός έργων, που καλύπτει το 30% του προγράμματος". Την ίδια ώρα, όμως, όπως ξέρετε και ανακοινώθηκε επισημώς, τρία μέτρα του προγράμματος "Τουρισμός-Πολιτισμός" περικόπτονται, για να στηρίξουν άλλα έργα και επιλογές, που κανείς δε γνωρίζει.

Ενώ τα νησιά του Αιγαίου, η Ικαρία και η Θάσος, αλλά και του Ιονίου, η Ζάκυνθος, μπορούν να περιμένουν, ξέρετε τι εντάχθηκε στο πρόγραμμα "Τουρισμός-Πολιτισμός", το οποίο επικαλεσθήκατε; Οι εκσκαφές και οι αντιστηρίξεις του Μεγάρου Μουσικής.

Είμαι υποχρεωμένος να σας πω, ότι ουσιαστικά το πρόγραμμα δεν έχει ενεργοποιηθεί. Οι σχετικές δράσεις και τα έργα είναι στον αέρα. Στη σημερινή κρίσιμη οικονομική κατάσταση, ο τομέας του Τουρισμού θα μπορούσε να συμβάλει στην εθνική οικονομία και για την αντιμετώπιση της ανεργίας αλλά και την απασχόληση. Την ώρα αυτή της προχειρότητας και της καθυστέρησης, η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί τον Τουρισμό ως κοινή κοινοτική πολιτική. Και παρά το γεγονός, ότι έχει Έλληνας Επίτροπος την ευθύνη στον Τουρισμό, η Ελλάδα είναι ουραγός, ως προς όλους τους δείκτες!

Θα ήθελα επιτέλους, κύριε Πρωθυπουργέ, να σας επισημάνω, ότι αυτή η θεσμική σύγχυση, που υπάρχει στο Υπουργείο Ανάπτυξης, συνοδεύεται, από ό,τι προκύπτει, από ένα συγκεντρωτισμό, μία στεγανοποίηση και μία προσωπική πολιτική, η οποία όταν υιοθετείται και από εσάς και από την υπόλοιπη Κυβέρνηση, σας εκθέτει.

Σας καταθέτω την απόφαση της δεύτερης συνεδρίασης της επιτροπής παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος "Τουρισμός-Πολιτισμός", με ημερομηνία 22 Ιανουαρίου 1997, για να δείτε ποια είναι η πραγματική κατάσταση και να δείτε ότι στο πρόγραμμα "Πολιτισμός" ακόμα

και οι εκσκαφές και οι αντιστηρίξεις του Μεγάρου Μουσικής, έχουν οριστικά ενταχθεί, όταν στο πρόγραμμα "Τουρισμός" μένουν της υπόσχεσης κρίσιμα έργα για τα νησιά.

Επίσης σας καταθέτω τον επίσημο πίνακα του Συμβούλου Διαχείρισης από το επιχειρησιακό πρόγραμμα, από το οποίο προκύπτει, ότι η συνολική απορρόφηση είναι 3,8% και υπάρχουν μηδενικές απορροφήσεις στο θαλάσσιο Τουρισμό, στις μαρίνες, στις λιμενικές βελτιώσεις, στα αγκυροβόλια τουριστικών πλοίων και στα άλλα έργα, που λέτε ότι ήδη έχουν αρχίσει και έχουν ενεργοποιηθεί.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικόλαος Κωνσταντόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά της Βουλής την προαναφερθείσα απόφαση της επιτροπής παρακολούθησης, το συγκεντρωτικό πίνακα του επιχειρησιακού προγράμματος "Τουρισμός-Πολιτισμός" και δημοσίευμα, σχετικό με την ανακατανομή των κοινοτικών κονδυλίων, τα οποία έχουν ως εξής:

**"ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
"ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ"**

Σήμερα την 22α Ιανουαρίου 1997 μετά από σχετική γραπτή πρόσκληση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης (Α.Π. 123/14-1-1997) συνήλθε η δεύτερη Επιτροπή Παρακολούθησης και αποφάσισε τα ακόλουθα:

Θέμα 1ο: Επικύρωση Πρακτικών 1η Συνεδρίασης Επ. Πα.

Αναγνωρίσθηκαν και επικυρώθηκαν ομόφωνα τα πρακτικά της 1ης Συνεδρίασης της Επ. Πα.

Θέμα 2ο: ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1 "ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ"

Η Επιτροπή Παρακολούθησης υπενθυμίζει την απόφαση της 1ης Επιτροπής Παρακολούθησης για την εκπόνηση του Επιχειρηματικού Σχεδίου. Επιμένει στο γεγονός ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΟΤ πρέπει να πραγματοποιηθεί το συντομότερο δυνατόν.

ΜΕΤΡΟ 1.1 Θαλάσσιος Τουρισμός - Μαρίνες - Λιμενικές Βελτιώσεις - Αγκυροβόλια Τουριστικών Πλοίων.

1. Η Επ.Πα. αποδέχεται τον υποβληθέντα από τον Ε.Ο.Τ. συνολικό σχεδιασμό του Μέτρου 1.1

2. Εντάσσονται καταρχήν τα έργα:

Μαρίνα Ικαρίας

Μαρίνα Αργοστολίου

Μαρίνα Ζακύνθου

Μαρίνα Θάσου

3. Εντάσσεται οριστικά το έργο:

Συμπληρωματικές Εργασίες Λιμενικών Έργων Μαρίνας Ζακύνθου, σύμφωνα με τον Π/Υ του Τεχνικού Δελτίου.

ΜΕΤΡΟ 1.2. Ορεινός, Οικολογικός, Πολιτιστικός και Θεραπευτικός Τουρισμός.

1. Η Επ.Πα. διαπιστώνει με ευχαρίστηση ότι κατετέθη από τον ΕΟΤ ο συνολικός σχεδιασμός του Μέτρου 1.2. Ο ΕΟΤ θα ενεργοποιήσει τις προβλεπόμενες διαδικασίες συνεργασίας με τις υπηρεσίες του περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ και της DG XI της Ε.Ε.

2. Όσον αφορά τις επιμέρους ενέργειες εντάσσονται καταρχήν τα έργα:

Μονοπάτια - Ορειβατικά Καταφύγια Περιοχής Αγράφων.

Μονοπάτια Περιοχής Πηλίου.

Μονοπάτια - Ορεινά Καταφύγια Περιοχής Χελμού.

Μονοπάτια - Καταφύγιο Αετομηλιάς / Γράμμου.

Βελτίωση - Επέκταση Τουριστικών Εγκαταστάσεων Αρχαίου Θεάτρου Επιδαύρου (2η Εργολαβία).

Η οριστική ένταξη των έργων στα 'Αγγραφα, στο Πήλιο, στον Χελμό και στον Γράμμο θα πραγματοποιηθεί αφού προσδιοριστούν οι Φορείς Διαχείρισης των έργων αυτών.

Η οριστική ένταξη του έργου "Βελτίωση - επέκταση χιονοδρομικού κέντρου Παρνασσού" θα γίνει αφού εγκριθούν η μελέτη κόστους - ωφέλειας και οι περιβαλλοντικοί όροι.

3. Εντάσσονται οριστικά τα έργα:

Έκδοση χαρτών και βιβλίων για την προώθηση του ορεινού

τουρισμού/παραγωγή video, σύμφωνα με το Τ.Δ. του έργου.

Βελτίωση - Επέκταση Τουριστικών Εγκαταστάσεων Αρχαίου Θεάτρου Επιδαύρου (1η Εργολαβία).

4. Η Δ.Γ. XVI αναλαμβάνει την υποχρέωση εκπόνησης εμπειρογνώμοσύνης με αντικείμενο της Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής Μεθάνων με κέντρο το Υδροθεραπευτήριο Μεθάνων, πριν την αποδοχή της ένταξης του προτεινομένου έργου.

5. Εγκρίνεται από την Τεχνική Βοήθεια η εκπόνηση μελέτης "Κόστους - Ωφέλειας Χιονοδρομικού Κέντρου Σελίου - Ανάλυση και Τεκμηρίωση κατάλληλου Φορέα Διαχείρισης" και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της θα οριστικοποιηθεί ή όχι η ένταξη του έργου στο Μέτρο.

ΜΕΤΡΟ 1.3. Ενίσχυση Επενδύσεων ποιοτικού εκσυγχρονισμού υφιστάμενων ξενοδοχειακών μονάδων ή μετατροπής διατηρητέων παραδοσιακών κτισμάτων σε τουριστικά καταλύματα.

1. Εντάσσονται οριστικά (σύμφωνα με τον συνημμένο πίνακα): Εικοσιμία (21) επενδύσεις Εκσυγχρονισμού Ξενοδοχειακών Μονάδων (Ενέργεια Α'), συνολικού προϋπολογισμού 16.069.973.000 δρχ., σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις εγκρίσεων τους από το ΥΠ.ΕΘ.Ο.

Δεκαοκτώ (18) επενδύσεις Μετατροπής Παραδοσιακών - Διατηρητέων Κτισμάτων σε Τουριστικά Καταλύματα (Ενέργεια Β'), συνολικού προϋπολογισμού 2.013.778.000 δρχ., σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις εγκρίσεων τους από το ΥΠ.ΕΘ.Ο.

2. Για την ένταξη νέων επενδύσεων θα υποβληθεί σχετικός κατάλογος δια γης γραπτής διαδικασίας, μέχρι 20-2-1997.

3. Το ΥΠΕΘΟ αναλαμβάνει να δίνει εγκαίρως τα στοιχεία που αφορούν τις ιδιωτικές επενδύσεις στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

ΜΕΤΡΟ 1.4. Δημιουργία Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α) και Εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής.

1. Για την ένταξη νέων επενδύσεων της Ενέργειας Β' θα υποβληθεί σχετικά κατάλογος δια της γραπτής διαδικασίας, μέχρι 20-2-1997.

2. Όσον αφορά στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.) γίνεται αποδεκτή η διαδικασία προκήρυξης "Πρόκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος" μέσω της οποίας θα γίνει γνωστό στον Ε.Ο.Τ. ποιές περιοχές θα προταθούν και ποιά θα είναι η επενδυτική βούληση των επενδυτών. Μέσω της διαδικασίας αυτής, στοχεύεται να επιλεγούν μία ή δύο μεγάλες ιδιωτικές εκτάσεις για Π.Ο.Τ.Α., οι οποίες στην συνέχεια θα προταθούν για υπαγωγή στον Αναπτυξιακό Νόμο.

Οποιαδήποτε τροποποίηση του επίσημου κειμένου του Μέτρου προκύψει, θα συνδυασθεί με την γενικότερη τροποποίηση αυτού.

Εάν δεν υπάρξουν ικανοποιητικά αποτελέσματα έως τα τέλη Ιουλίου 1997, η Επιτροπή Παρακολούθησης επιφυλάσσεται να επανεξετάσει την μεταφορά του προϋπολογισμού του μέτρου σε άλλες ενέργειες.

ΜΕΤΡΟ 1.5. Υπηρεσίες προς Μ.Μ.Ε. και Δίκτυο.

1η Ενέργεια: "Μελέτες και Συμβουλευτικές Υπηρεσίες προς ΜΜΕ"

1. Η ενέργεια θα υλοποιηθεί μέσω του Π.Δ. 114/1993 και θα συνδυαστεί με την διαδικασία ανάδειξης Ε.Φ.Δ. που προωθούν από κοινού το Υπουργείο Ανάπτυξης και το ΥΠΕΘΟ.

2. Εγκρίνεται ο σχεδιασμός που υπέβαλε ο Ε.Ο.Τ.

3. Ο Ε.Ο.Τ. δεσμεύεται να ενημερώσει την Επ.Πα. μετά την κατάληξη της διαδικασίας ανάδειξης Ε.Φ.Δ. των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2η Ενέργεια: "Πληροφοριακό Σύστημα Υποστήριξης Μικρομεσαίων Τουριστικών Επιχειρήσεων: Β' Φάση: Περιφερειοποίηση - Ολοκλήρωση"

Το έργο εντάσσεται οριστικά. Η ανάθεση υλοποίησης της ενέργειας στο Ε.Μ.Π. θα εξαρτηθεί από την σχετική

γνωμοδότηση της Δ.Γ. XV, την οποία γραπτώς θα πρέπει να ζητήσει ο Ε.Ο.Τ.

3η Ενέργεια: "Ανάπτυξη Πληροφοριακών Συστημάτων - Ολοκληρωμένη Μηχανοργάνωση Υπηρεσιών & Εκμεταλλεύσεων του Ε.Ο.Τ. και Δημιουργία Τράπεζας Πληροφοριών"

1. Η Ανάπτυξης του πληροφοριακού συστήματος εξαρτάται από την αποδοχή και υλοποίηση του Επιχειρηματικού Σχεδίου του ΕΟΤ, όπως αναφέρεται στην αρχή της παρούσης απόφασης.

2. Εν τω μεταξύ ο Ε.Ο.Τ θα υποβάλλει στην Δ.Γ. XVI δια της γραπτής διαδικασίας συμπληρωματικά στοιχεία και επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα για το ως άνω έργο.

ΜΕΤΡΟ 1.6. Επιμόρφωση.

Οι εισηγήσεις του Ε.Ο.Τ. έχουν αποσταλεί στην Δ.Γ. V και θα επακολουθήσει σύντομα εξέταση του θέματος σε Τεχνική Συνάντηση.

Θέμα 3ο: ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2 "ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ"

ΜΕΤΡΟ 2.2. ΕΘΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΟΛΕΩΝ

1. Εγκρίνεται η οριστική ένταξη του έργου "Πολιτιστικό-Συνεδριακό Κέντρο Βέροιας".

2. Θα εξετασθούν οι οικονομοτεχνικές μελέτες των έργων:

α) Αποκατάσταση Παλαιάς Ηλεκτρικής Βόλου και μετατροπή της σε Θέατρο. β) Αποκατάσταση κτιρίου ΟΥΗΛ Λάρισας και μετατροπή του σε θέατρο.

Η ένταξη των παραπάνω έργων θα γίνει με τη γραπτή διαδικασία.

ΜΕΤΡΟ 2.3 ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

α) Εγκρίνεται η οριστική ένταξη του πρώτου υποέργου "Ανασκαφική έρευνα"

β) Το Υπ.Πο. θα κάνει μια πρόταση συγκεκριμένη για το θέμα της λειτουργίας και της διαχείρισης του Νέου Μουσείου Ακρόπολης και

γ) Θα πρέπει συντομότερα να ξεκινήσει η διαδικασία για την πρόσληψη του Συμβούλου Διοίκησης έργου (Project Manager)

ΜΕΤΡΟ 2.4. ΜΟΥΣΕΙΑ

Εγκρίνει την κατ'αρχήν ένταξη, σύμφωνα με το υποβληθέν ΤΔΕ,

του έργου "Επέκταση και Εκσυγχρονισμός Αρχ/κού Μουσείου Ηρακλείου".

ΜΕΤΡΟ 2.7 ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ

Εγκρίνεται η οριστική ένταξη των υποέργων:

α) Εκακαφές - Ανιστηρίξεις

β) Εκακαφές

γ) Λοιπές εργασίες

δ) Ολοκλήρωση Μεγάρου Μουσικής Αθηνών - Β' Φάση

ΜΕΤΡΟ 2.8 ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η οριστική ένταξη του έργου θα γίνει με την γραπτή διαδικασία, όταν σταλούν οι διορθώσεις της μελέτης Κόστους-Ωφέλειας

Θέμα 4ο: ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3 "ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ"

ΜΕΤΡΟ 3.1 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Εγκρίνεται ο προϋπολογισμός Τεχνικής Βοήθειας Α' εξαμήνου 1997, σύμφωνα με το συνημμένο σχέδιο.

ΜΕΤΡΟ 3.2. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Εγκρίνεται ο προϋπολογισμός Τεχνικής Βοήθειας Α' εξαμήνου 1997, σύμφωνα με το συνημμένο σχέδιο.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ε.Π. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ε.Π.

Β. ΚΟΥΡΤΕΣΗΣ Ε. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΥΠΕΘΟ ΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ Ε.Ε.

Κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Η. JANKOWSKI

Σ. ΔΟΥΠΑ - ΛΑΜΠΟΥ Ε. ΧΕΛΜΗ "

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ"
ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1: "ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ"
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1-1

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ, ΕΚΤΑΜΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΕΩΝ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ" ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ¹

ΜΕΤΡΟ - ΕΡΕΡΓΕΙΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (βάσει Ε.Π. "Τ-Π") (1)	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1996-1998 (βάσει Ε.Π. "Τ-Π") (2)	ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ² (βάσει 1ης Επ.Πα.) (3)	ΕΚΤΑΜΕΥΣΕΙΣ (μέχρι 23/12/96)			ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ (7) = (6) / (2) (8)	ΒΑΘΜΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΕΝΤΑΧΘΕΝΤΩΝ ΕΡΓΩΝ (9) = (8) / (3) (10)	ΒΑΘΜΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΣΥΜΒΟΛΙΚΟΥ ΠΥ (9) = (6) / (1) (11)
				ΔΗΜΟΣΙΕΣ (4)	ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ (5)	ΣΥΝΟΛΟ (6)			
ΜΕΤΡΟ 1.1 Θαλάσσιος Τουρισμός - Μαρλινες - Λιμενικές Βελτιώσεις - Αγκυροβόλια Τουριστικών Πλοίων	14.010.867.536	3.477.542.500							
ΜΕΤΡΟ 1.2 Ορεινός, Οικολογικός, Πολιτισμικός και Επαγγελματικός Τουρισμός	12.085.800.000	2.701.394.325	5.032.400.000	1.361.575.868		1.361.575.868	50,40%	27,06%	11,28%
ΜΕΤΡΟ 1.3 Ενίσχυση Επενδύσεων Πολιτιστικού Εκσυγχρονισμού Υφιστάμενων Ξενοδοχειακών Μονάδων & Μετατροπής Παραδοσιακών ή Διατηρητέων Κτισμάτων σε Ξ Μονάδες	58.447.489.860	18.631.725.000	18.083.751.000	682.606.144		3.318.871.013	19,96%	18,35%	5,88%
ΜΕΤΡΟ 1.4 Παράγες Ολοκληρωμένου Τουριστικής Ανάπτυξης (Π Ο Τ Α) Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής	66.528.043.053	17.163.725.500	6.531.360.000	371.234.500	910.083.000	1.281.317.500	7,47%	19,62%	1,93%
ΜΕΤΡΟ 1.5 Υπηρεσίες προς ΜΜΕ και Δίκτυο Πληροφορικής	3.527.942.675	1.168.261.675							
ΜΕΤΡΟ 1.6 Επιμόρφωση	4.031.832.536	1.088.622.000							
ΜΕΤΡΟ 3.1 Τεχνική Βοήθεια Υπέρ "ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ"	786.227.000	302.365.000	214.000.000	19.376.250		19.376.250	6,41%	9,05%	2,46%
ΣΥΝΟΛΟ	167.428.182.668	42.634.666.000	29.861.641.000	2.414.792.782	3.666.347.869	6.081.140.651	14,05%	20,03%	3,90%

¹ Η μετατροπή των ECU σε δραχμές διαισθητικά σύμφωνα με την ισχύουσα του Νοεμβρίου 1996 (1 ECU = 302,395 δρχ.)
² Περιλαμβάνονται 48 οριστικά ενταχθέντα έργα και 2 καταργηθέντα.

Πώς θα γίνει η ανακατανομή των κοινοτικών κονδυλίων

Αν και το 1996 αποδεικνύεται ως η καλύτερη χρονιά από την άποψη της απορρόφησης, οι καθυστερήσεις έχουν σημειωθεί τα προηγούμενα χρόνια δεν αφήνουν πολλά περιθώρια αισιοδοξίας για πλήρη απορρόφηση των πόρων, καθώς πολλά έργα δεν έχουν καν ξεκινήσει.

Στο πλαίσιο αυτό η λύση η οποία επιλέχθηκε από την κυβέρνηση είναι εκτός φυσικά από την προσπάθεια επιτάχυνσης των έργων, όπου αυτό είναι δυνατό) η ανακατανομή των πόρων του δεύτερου Πακέτου Ντελόρ.

Συνολικά αναμένεται να αναδιανεμηθούν κονδύλια 1,2 τρις. δρχ. περίπου.

Οι τομείς οι οποίοι θα "χάσουν" τα υψηλότερα (σε ποσοστά) κονδύλια είναι ίσως και οι πλέον κρίσιμοι, δηλαδή, η βιομηχανία (5 μέτρα, ήτοι το 20% της αξίας ως ποσοστό επί του προγράμματος), το φυσικό αέριο (4 μέτρα), η παιδεία (5 μέτρα), το περιβάλλον (6 μέτρα), η ενέργεια (2 μέτρα), ο τουρισμός (3 μέτρα) και η Δημόσια Διοίκηση (6 μέτρα).

Η αναθεώρηση της κατανομής των κονδυλίων θα γίνει σε τρία στάδια. Το πρώτο θα γίνει την άνοιξη και θα αφορά την ανακατανομή πόρων σε δυο επίπεδα.

Το πρώτο επίπεδο θα είναι η μεταφορά κονδυλίων από ένα έργο σε άλλο, αλλά εντός του ίδιου προγράμματος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Ενημερωθείτε, κύριε Πρωθυπουργέ, από τα πραγματικά στοιχεία της Επιτροπής παρακολούθησης και όχι από τα στοιχεία, τα οποία το Υπουργείο Ανάπτυξης, για την προσωπική του πολιτική, σας θέτει υπόψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι ο κ. Κωνσταντόπουλος υπεραπλοποιεί τα πράγματα, παρουσιάζοντας πάλι μία ανακριβή εικόνα των διαδικασιών.

Ποιά είναι η διαδικασία; Η διαδικασία είναι ότι, αφού εγκριθεί το πλαίσιο, πρέπει να υποβληθούν στην Επιτροπή Παρακολούθησης συγκεκριμένα έργα και η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει αυτά τα επιμέρους έργα και εγκρίνει ορισμένα, ζητεί τροποποίηση σε σχέση με ορισμένα και απορρίπτει ορισμένα.

Στην περίπτωση του προγράμματος "Τουρισμός-Πολιτισμός", αυτό ακριβώς έγινε και η Επιτροπή Παρακολούθησης εγκρίνει μία σειρά έργα και από άλλα έχει ζητήσει ορισμένες τροποποιήσεις. Δεν υπάρχει συνεχής αλλαγή προγραμμάτων. Γιατί αφού θα υπάρξει μία έγκριση, αρχίζει να εφαρμόζεται το πρόγραμμα.

Όπως συμβαίνει σε άλλα προγράμματα, μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου, αν ένα έργο συναντήσει δυσκολίες, ή δεν μπορεί να εφαρμοστεί, προτείνεται η αναθεώρηση αυτού του έργου.

Και επειδή αναφέρθηκε ο κ. Κωνσταντόπουλος στην τελευταία Επιτροπή Παρακολούθησης, μπορώ να διαβάσω τι συζητήθηκε π.χ., στον τομέα του Πολιτισμού:

Υποπρόγραμμα δύο: "Πολιτισμός", ΜΕΤΡΟ 2.2.: "Εθνικό Πολιτιστικό Δίκτυο Πόλεων. Εγκρίνεται η οριστική ένταξη του έργου, πολιτιστικό συνεδριακό κέντρο Βέροιας.

Θα εξεταστούν οι οικονομικές μελέτες των έργων κ.λπ.

Μέτρο δύο-τρία: Νέο Μουσείο Ακρόπολης. Εγκρίνεται η οριστική ένταξη του πρώτου υποέργου, ανασκαπτική έρευνα και έχει κάποια συνέχεια.

Μέτρο δύο-τέσσερα: Μουσεία. Εγκρίνει την ένταξη σύμφωνα με το υποβληθέν ΤΔΕ του έργου, επέκταση και εκσυγχρονισμός του αρχαιολογικού μουσείου Ηρακλείου και υπάρχει συνέχεια. Είναι δηλαδή μία συνεχής προσέγγιση εφαρμογής του προγράμματος η οποία, επαναλαμβάνω, έχει ξεκινήσει από τα μέσα του 1996, όταν έγιναν όλοι οι απαραίτητοι θεσμοί, σύμφωνα με το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Επαναλαμβάνω, το πρόγραμμα άρχισε να ξεκινήσει διότι υπήρχε μία βασική διαφορά αντιλήψεων με την Ευρωπαϊκή

Ένωση. Αυτή η διαφορά αντιλήψεων ξεπεράστηκε. Είμαστε η μόνη Χώρα η οποία έχει ένα πρόγραμμα σε σχέση με τον πολιτισμό, το εφαρμόζουμε και πιστεύουμε ότι το πρόγραμμα θα πάει καλά. Δεν είναι ανάγκη να βλέπουμε μόνο τα αρνητικά. Υπάρχουν και αρνητικά, αλλά καιρός είναι να βλέπουμε και κάποια θετικά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε μία διευκρίνιση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, παραβιάζεται απ'όλες τις πλευρές η διαδικασία. Ο χρόνος είναι ορισμένος για όλους, ισχύει και για τους τριακοσίους (300) και θα παρακαλέσω να μην τον παραβιάζουμε και τη διαδικασία να τη σεβόμαστε όλοι.

Από σήμερα δεν πρόκειται να δοθεί ούτε δευτερόλεπτο πέραν του χρόνου που ορίζεται για όλους και για το νεώτερο συνάδελφο στην Αίθουσα και δεν θα υποβάλλεται καμία διαδικαστική ερώτηση. Είναι αυστηρή η διαδικασία των επικαιρών ερωτήσεων, την οποία θα σεβόμαστε όλοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα Δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην Έκθεση της Αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ" είκοσι ένας μαθητές και ένα συνοδός-καθηγητής από το 65ο γυμνάσιο της Αθήνας.

(Χειροκροτήματα από όλες τις Πτέρυγες)

Η πέμπτη στην ημερήσια διάταξη με αριθμό 589/45/28.1.97 Επίκαιρη Ερώτηση του Προέδρου του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Δημητρίου Τσοβόλα προς τον κύριο Πρωθυπουργό, σχετικά με τις δηλώσεις Υπουργών για τις αγροτικές κινητοποιήσεις και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων επίλυσης του αγροτικού προβλήματος, έχει ως εξής:

"Η "κινητικότητα" του δικαστικό-αστυνομικού μηχανισμού που παρατηρείται τις τελευταίες μέρες, ενόψει των νέων αγροτικών κινητοποιήσεων, δημιουργεί κλίμα τρομοκρατίας, αλλά και κοινωνικής έντασης, που υποδαυλίζεται και από τις εμπερησπικές δηλώσεις διαφόρων Υπουργών.

Από τα παραπάνω διαφαίνεται, ότι πρόθεση της Κυβέρνησης είναι η ανοιχτή ρήξη με τους αγρότες και η πρόκληση εμφύλιου πολέμου μεταξύ κοινωνικών ομάδων.

Επειδή, χρέος της κάθε υπεύθυνης Κυβέρνησης είναι η κοινωνική συνοχή, η οποία μπορεί να διατηρηθεί μόνο με διαδικασίες ουσιαστικού δημοκρατικού διαλόγου γύρω από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν μεγάλες παραγωγικές ομάδες, οι οποίες πλήττονται βάναυσα από μία εισοδηματική πολιτική απόλυτα εναρμονισμένη με τις επιταγές του Μάαστριχτ και του Διευθυντηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ερωτάται ο κύριος Πρωθυπουργός

1) Εάν συμμερίζεται τις αυταρχικές και αντιδημοκρατικές δηλώσεις Υπουργών της Κυβέρνησής του, που θυμίζουν αλίστου μνήμης εποχές.

2) Πώς προτίθεται να παρέμβει, ώστε με δημοκρατικό τρόπο και ύστερα από ουσιαστικό διάλογο να δοθεί λύση στο τεράστιο αγροτικό πρόβλημα που έχει ανακύψει".

Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι ο κ. Τσοβόλας έχει μία σύγχυση ως προς τις έννοιες τι είναι και τι δεν είναι αυταρχισμός.

Αυταρχισμός είναι να κλείνεις τους δρόμους και να μην επιτρέπεις στους πολίτες να κυκλοφορούν ελεύθερα, δικαίωμα που έχουν κατά το Σύνταγμα. Αυταρχισμός είναι να έχεις μπλόκα στους δρόμους και να ελέγχεις τους πολίτες ανάλογα με το επάγγελμά τους, τις πεποιθήσεις τους, αν θα περάσουν από τα μπλόκα αυτά ή όχι, να ελέγχεις αν έχουν σημαίες για να περάσουν από τα μπλόκα ή όχι. Αυταρχισμός είναι το να προκαλείς ζημιές στις περιουσίες των άλλων, να αδιαφορείς για τις επιπτώσεις που έχει η δική σου στάση στην ελευθερία των άλλων να ασχολούνται με τα δικά τους επαγγελματικά συμφέροντα. Αυταρχισμός είναι το να θέτεις το δικό σου ειδικό συμφέρον υπεράνω των συμφερόντων όλων των άλλων. Αυταρχισμός είναι το να παραβλέπεις ότι υπάρχει μία συντεταγμένη πολιτεία, η οποία έχει κανόνες, ότι στην πολιτεία αυτή πάρθηκαν αποφάσεις από τα όργανα τα οποία

προβλέπει το Σύνταγμα. Αυταρχισμός είναι να θέλεις να επιβάλλεις μία κοινωνία της αυθαιρεσίας.

Εμείς έχουμε δηλώσει από παλιά και δηλώνουμε και πάλι ότι είμαστε αντίθετοι με τέτοιες συμπεριφορές, ότι η δημοκρατία επιβάλλει να σεβόμαστε τους πολίτες, ότι η δημοκρατία επιβάλλει να ακολουθούμε τους κανόνες τους οποίους ορίζουν οι νόμοι και το Σύνταγμα του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Τσοβόλας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.): Κύριε Πρόεδρε, κάθε μέρα που περνάει ογκούται η λαϊκή αγανάκτηση και όλες οι κοινωνικές ομάδες, οι οποίες ανήκουν στους μη έχοντες και κατέχοντες, βρίσκονται στους δρόμους, ασκώντας το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της απεργίας ή σε γενικότερες κινητοποιήσεις, ακόμα και ακραίας μορφής, ενώ ανθίθως οι πραγματικά έχοντες και κατέχοντες είναι εκείνοι που στηρίζουν την κοινωνικά ανάληψη, αδιέξοδη και απάνθρωπη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

'Ετσι διαπιστώνουμε τον τελευταίο καιρό, οι εκπαιδευτικοί, οι αγρότες, οι ναυτεργάτες, οι συνταξιούχοι και άλλα ευρύτατα λαϊκά στρώματα να βρίσκονται στους δρόμους και η Κυβέρνηση προσπαθεί, όπως φάνηκε και από αυτά που είπα προηγουμένως ο κύριος Πρωθυπουργός, να αποπροσανατολίσει το όλο πρόβλημα. Προσπαθεί με αυταρχικές μεθοδεύσεις, αξιοποιώντας δικαστικούς και κατασταλτικούς αστυνομικούς μηχανισμούς, θυμίζοντας άλλες αλήστου μνήμης εποχές -καταδικασμένες στη συνείδηση του Ελληνικού Λαού- να τρομοκρατήσει τα λαϊκά στρώματα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης.

Επίσης, προσπαθεί η Ελληνική Κυβέρνηση να προκαλέσει κοινωνικό εμφύλιο, πιστεύοντας, λαθεμένα και επικίνδυνα για τη δημοκρατία, ότι με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσει να περάσει την αδιέξοδη και κοινωνικά άδικη οικονομική της πολιτική. Με άλλα λόγια, η Κυβέρνηση ακολουθεί έναν ολισθηρό, αντιδημοκρατικό δρόμο.

Κύριε Πρωθυπουργέ και κύριοι της Κυβέρνησης, οι οποίοι αυτές τις μέρες ακολουθείτε την προληπτική καταστολή, με τους μηχανισμούς που ανέφερα, δεν υπάρχουν καθοδηγητές στις κοινωνικές ομάδες, καθοδηγητές που εσείς προσπαθείτε να εμφανίσετε, θυμίζοντας παρόμοιες μεθόδους, που τις έζησε ο Ελληνικός Λαός πριν είκοσι και τριάντα χρόνια. Οι καθοδηγητές είναι τα μεγάλα προβλήματα, που δημιουργεί η αδιέξοδη και απάνθρωπη οικονομική σας πολιτική.

Μάλιστα, είδαμε χθες να προκαλείτε τους πολύτεκνους και τελικά, αφού έγινε η αναστάτωση επί ενάμιση μήνα, αναγκαστήκατε, κάτω από τις αντιδράσεις όλων των Βουλευτών και όλων των Κομμάτων, να ανακαλέσετε. Το ίδιο κάνατε και με τους ναυτεργάτες.

Στους αγρότες ακολουθείτε επίσης λαθεμένους χειρισμούς. Τους προκαλείτε, τους υβρίζετε, όπως υβρίζετε και όλα τα λαϊκά στρώματα, αντί να κάνετε ουσιαστικό και ειλικρινή διάλογο και να δώσετε λύσεις σε ορισμένα από τα προβλήματα που βάζουν, που μπορεί να λυθούν και χωρίς μεγάλο κόστος.

Σας καλούμε, λοιπόν, κύριε Πρωθυπουργέ, να απαντήσετε: Εγκρίνετε τις αντιδημοκρατικές και προκλητικές δηλώσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, αλλά και του Υπουργού Γεωργίας, ο οποίος μίλησε με φράσεις, που δεν τολμώ να τις αναφέρω στο Σώμα της Βουλής, ή του κυβερνητικού εκπροσώπου που μίλησε για κοινωνικό αυτοματισμό;

Πάνω σ' αυτό πρέπει να πάρετε θέση και γι' αυτό το πράγμα σας ρωτάμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Πρωθυπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κύριε Τσοβόλα, μιλήσατε γι' αυταρχισμό και σας απάντησα ποιοί ακολούθησαν αυτήν την περίοδο αυταρχικές συμπεριφορές.

Θέλω να θυμίσω, ότι η Κυβέρνηση και στην περίπτωση των αγροτών ήδη από τις πρώτες μέρες, με κλιμάκιά της, επισκέφθηκε τη Θεσσαλία και άλλες περιοχές της Χώρας και συζήτησε με τους αγρότες για τα προβλήματά τους.

Και όχι μονάχα συζήτησε, αλλά πήρε και στη συνέχεια μία σειρά από μέτρα, μέσα στο πλαίσιο του οικονομικά εφικτού, για να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις, τις οποίες είχε η πτώση της παραγωγής, οι θεομηνίες, οι κάποιες εξελίξεις στο χρηματοοικονομικό πλαίσιο, ώστε οι αγρότες να έχουν μεγαλύτερες δυνατότητες να αντιμετωπίσουν τις αρνητικές εξελίξεις.

Εκείνο το οποίο είναι επιδίωξή μας, είναι μία ισχυρή και ευημερούσα Ελλάδα.

Εκείνο το οποίο είναι η επιδίωξή μας και για τους αγρότες και για όλους τους άλλους πολίτες, είναι να βελτιώνεται το βιοτικό τους επίπεδο. Και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου δεν επιτυγχάνεται με υψηλούς ρυθμούς πληθωρισμού, δεν επιτυγχάνεται με τεράστια δημόσια ελλείμματα, δεν επιτυγχάνεται με εξωτερικούς δανεισμούς, οι οποίοι επιβαρύνουν τις μελλοντικές γενεές.

Γι' αυτό εδώ και τώρα πρέπει να περιορίσουμε τις μακροοικονομικές ανισορροπίες. Πρέπει να πετύχουμε τέτοιους ρυθμούς, σε σχέση με τον περιορισμό του πληθωρισμού και τον περιορισμό των δημοσίων ελλειμμάτων, ώστε πολύ σύντομα ο Ελληνικός Λαός να δει τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής του θέσης.

Εμείς, δεν θα είχαμε καμιά αντίρρηση όλος ο κόσμος να μας χειροκροτεί και να επιδοκιμάζει την πολιτική μας, δίνοντας λεφτά. Αλλά, η αντίρρησή μας και η επιδίωξή μας δεν είναι τα χειροκροτήματα. Η επιδίωξή μας δεν είναι οι επιδοκimasίες. Η επιδίωξή μας είναι η ευημερία του Ελληνικού Λαού.

Και γι' αυτή την ευημερία αγωνιζόμαστε και γι' αυτό αντιμετωπίζουμε την όποια κινητοποίηση υπάρχει με διάλογο, αντιμετωπίζουμε την όποια κινητοποίηση με πειθώ, αλλά αντιμετωπίζουμε και την όποια κινητοποίηση με αποφασιστικότητα, γιατί ο στόχος που έχουμε, είναι πολύ ευρύτερος και πολύ μεγαλύτερος. Είναι η Ελλάδα που έχει παρουσία, φωνή και ακρόαση.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Τρίτη στην ημερήσια διάταξη είναι η με αριθμό 594/29-1-97 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σταύρου Παναγιώτου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετική με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη διάθεση της φετινής παραγωγής πατάτας και ρυζιού, τη διασφάλιση ικανοποιητικών τιμών κ.λπ.

Η Επίκαιρη Ερώτηση του κ. Παναγιώτου έχει ως εξής:

"Σε απελευστική θέση βρίσκονται οι παραγωγοί πατάτας στους Νομούς Σερρών και Δράμας, αφού το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής τους παραμένει αδιάθετο και πολλοί απ' αυτούς αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο χρεοκοπίας. Αιτία γι' αυτήν την κατάσταση, είναι οι αθρόες εισαγωγές από άλλες χώρες, η μη εξασφάλιση τιμής ασφαλείας για το προϊόν και το μεγάλο κόστος παραγωγής.

Επίσης, παρά τις υποσχέσεις της Κυβέρνησης, παρόμοιο πρόβλημα διάθεσης και πληρωμής αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί ρυζιού κύρια στους Νομούς Θεσσαλονίκης και Σερρών εξ αιτίας των εντολών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αθρόων εισαγωγών, που έχουν ενταθεί τα τελευταία χρόνια. Ειδικά για το ρύζι, το γεγονός ότι το πλαφόν για τη Χώρα μας είναι διακόσιες σαράντα εννέα χιλιάδες στρέμματα και τα πρόστιμα συνυπευθυνότητας πολλαπλάσια της υπέρβασης, έχει σαν αποτέλεσμα μια δυναμική καλλιέργεια και ένα σοβαρό για τη Χώρα μας διατροφικό προϊόν να οδηγείται σε δραστητική συρρίκνωση.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός π μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση για τη διάθεση των παραπάνω προϊόντων.

Με ποιά μέτρα θα προστατεύσει την εγχώρια παραγωγή και θα διασφαλίσει ικανοποιητικό εισόδημα στους παραγωγούς πατάτας και ρυζιού;"

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Δημήτριος Σωτηρλής έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, αν είναι εύκολο, θα ήθελα να σας παρακαλέσω να μπει και η τρίτη Επίκαιρη Ερώτηση Δευτέρου Κύκλου του ιδίου

συναδέλφου, με αντίστοιχο περιεχόμενο, ώστε να είναι συντομότερος ο χρόνος και να τις απαντήσω μαζί, αν αυτό γίνεται διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεν αφορά ούτε την πατάτα, ούτε το ρύζι, για τα οποία ερωτά ο κ. Παναγιώτου.

Συνεχίστε παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Κύριε συνάδελφε, δεν συμμερίζομαι την αγωνία σας για καταστροφή και απόγνωση των παραγωγών Δράμας και Σερρών, όσον αφορά την πατάτα. Υπάρχει μια παραγωγή στην περιοχή ενενήντα χιλιάδων τόνων, έναντι εβδομήντα χιλιάδων τόνων, που είχαμε την περσινή χρονιά. Αυτή τη στιγμή, έχουν απορροφηθεί οι εβδομήντα χιλιάδες τόνοι, απομένουν εφτά χιλιάδες τόνοι στο Νομό Σερρών και δέκα τρεις χιλιάδες τόνοι στο Νομό Δράμας αδιάθετοι.

Τα σημερινά αποθέματα της Χώρας μας εκτιμώνται περίπου στους εκατό χιλιάδες τόνους και αυτά πρέπει να καλύψουν τις ανάγκες της εσωτερικής αγοράς μέχρι και τον Απρίλιο. Λαμβανομένου υπόψη, ότι η εσωτερική αγορά καταναλώνει περίπου εξήντα χιλιάδες τόνους, αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα απορροφητικότητας και εξασφάλισης και των παραγωγών Σερρών και Δράμας. Η τιμή διάθεσης είναι πενήντα πέντε έως εξήντα δραχμές, είναι περίπου ανά κιλό οι ίδιες τιμές με τις περσινές, όταν μάλιστα υπάρχει μια υπερπαραγωγή στις ευρωπαϊκές χώρες και οι τιμές εκεί είναι κατά είκοσι έως τριάντα τοις εκατό χαμηλότερες από τις περσινές τιμές.

Όσον αφορά την πρότασή σας για παρεμπόδιση των αθρών εισαγωγών, θέλω να σας πω, ότι λειτουργεί η αγορά και δεν μπορούμε να παρεμβαίνουμε ανεξέλεγκτα και να παραμερίζουμε την εισαγωγή πατάτας. Όμως, το Υπουργείο Γεωργίας, εκεί όπου υπάρχει πρόβλημα, έχει βγάλει τέτοιες εγκυκλίους και στα πλαίσια των υφισταμένων κανονισμών, προστατεύει από θέματα ποιότητας και φυτοϋγειονομικού ελέγχου τους Έλληνες παραγωγούς.

Είναι διασφαλισμένη, λοιπόν, η παραγωγή της περιοχής Σερρών και Δράμας.

Όσον αφορά το ρύζι, βεβαίως, κύριε συνάδελφε, υπάρχει υπερπαραγωγή. Έχουμε διακόσιες σαράντα πέντε χιλιάδες τόνους παραγωγή φέτος και από αυτό καταναλώνουμε τις εκατόν είκοσι χιλιάδες τόνους.

Υπάρχει πρόβλημα, γιατί υπάρχει υπερπαραγωγή και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ταυτόχρονα υπάρχουν αθρόες εισαγωγές με βάση τον Κανονισμό 481/91 και στα πλαίσια αυτά, το Υπουργείο Γεωργίας και η Ελληνική Κυβέρνηση παρεμβήκαμε και σε συνεργασία με την Ισπανία και με την Ιταλία ζητήσαμε και πετύχαμε τον περιορισμό των ανεξέλεγκτων εισαγωγών από τις Αντίλλες όπου αθρόα έμπαινε το ρύζι στην Ευρώπη, μέσω Ολλανδίας έτσι ώστε πρώτο τετράμηνο του 1997 να υπάρξει μόνο εισαγωγή σαράντα δύο χιλιάδων τόνων, έναντι διακοσίων ογδόντα χιλιάδων τόνων, που ήταν οι εισαγωγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση τον περασμένο χρόνο το 1996.

Πέρα από εκεί, πήραμε μια σειρά από άλλα μέτρα, και παρεμβήκαμε, ύστερα από συνεδρίαση που είχαμε στις 21.11.96 στο Υπ. Γεωργίας, μαζί με τους αγρότες και τις ενώσεις, για να προστατεύσουμε το προϊόν του αγρότη, με 93 δραχμές το κιλό για μέση ποιότητα -και βεβαίως, μια σειρά άλλα μέτρα που πήρε η Αγροτική Τράπεζα- για να είμαστε σίγουροι ότι η προστασία του αγρότη στο ρύζι είναι εξασφαλισμένη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Παναγιώτου έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, μπροστά μου έχω ένα δημοσίευμα της εφημερίδας "ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ" στις 27 του μηνός, που μεταξύ των άλλων λέει: "Σαπίζουν οι πατάτες στις αποθήκες των παραγωγών στο Νευροκόπι, ενώ επί δεκατρείς μήνες δεν εισέπραξαν ούτε μια δραχμή τρεις χιλιάδες οικογένειες πατατοπαραγωγών". Το καταγγέλλει ο Δήμαρχος της ακριτικής πόλης Αργύρης Πατακάκης. Όχι Πατάκης. Οι πατατοπαραγωγοί προειδοποιούν ότι είναι διατεθειμένοι με κινητοποιήσεις να

υπερασπιστούν το πρόβλημά τους. Έχει, όμως, η πατάτα μια ιδιομορφία και συγκεκριμένα στους Νομούς Σερρών και Δράμας. Πρόκειται για παραμεθόριες περιοχές, που η πατάτα αποτελεί σχεδόν μονοκαλλιέργεια και από την παραγωγή της εξαρτάται η επιβίωση των αγροτών σ' αυτές τις περιοχές.

Πριν ένα μήνα στο Νομό Σερρών, το Νομαρχιακό Συμβούλιο αποφάσισε να κλείσει το Δημοτικό Σχολείο της Άνω Βροντούς. Είναι τριάντα χιλιόμετρα μακριά από τις Σέρρες. Εγκαταλείπονται οι παραμεθόριες περιοχές, που η οικονομική τους ανάπτυξη, νομίζω ότι είναι η πιο καλή θωράκιση τους.

Όσον αφορά το ρύζι, εξαιτίας των αθρών εισαγωγών, έχουμε μεγάλες ποσότητες αδιάθετες μείωση, της τιμής τους από 110 πρότεραι, στις 105 πέρσι, στις 85 με 90 φέτος.

Επίσης, στο Νομό Σερρών, λόγω του ότι οι ριζοπαραγωγοί επιλήγησαν από θεομηνίες, τις οποίες γνωρίζετε -και είχαμε συζητήσει σε άλλη επίκαιρη ερώτηση- αντιμετωπίζουν οξύτατο πρόβλημα. Πέρα απ' αυτό δεν δώσατε απάντηση, σχετικά με τους περιορισμούς που βάζει η Ευρωπαϊκή Ένωση, που περιορίζεται στις διακόσιες σαράντα οκτώ χιλιάδες ενιακόσια δέκα στρέμματα και μια σειρά άλλα μέτρα, που σταδιακά αποβλέπουν στη μείωση των δασμών και στην αθρόα εισαγωγή του ρυζιού, με αποτέλεσμα να πληττείται ένα προϊόν, σε περιοχές που δεν προσφέρονται για άλλες καλλιέργειες, τα γνωστά αλατούχα εδάφη, όπως στους Νομούς Θεσσαλονίκης και Σερρών, που έχουν ιδιαίτερη σημασία για τους αγρότες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Κύριε συνάδελφε, δεν ξέρω τι έγραψε η συγκεκριμένη εφημερίδα, αλλά έχω στη διάθεσή σας ευχαριστήριες επιστολές μιας σειράς ενώσεων και συνεταιρισμών, για την παρέμβαση του Υπουργείου Γεωργίας, όσον αφορά το θέμα της πατάτας, διότι πράγματι προστατεύσαμε το προϊόν από ανεξέλεγκτες εισαγωγές και μάλιστα εισαγωγές που εμπεριείχαν κάποιες ασθένειες, ειδικότερα από την Τουρκία.

Είναι βέβαιο -σας ανέφερα συγκεκριμένα νούμερα- ότι η περιοχή Σερρών και Δράμας δεν έχουν κανένα πρόβλημα για την μικρή ποσότητα που ακόμα είναι για διάθεση, όταν μάλιστα έχουμε ελλειμματική την ίδια την δική μας ελληνική αγορά.

Όσον αφορά το ρύζι, πέρα απ' όλα τα άλλα, εμείς πράγματι στείλαμε επιστολή και λειτουργεί προς θετική κατεύθυνση για να προστατεύσουμε ακριβώς αυτές τις περιοχές και της Θεσσαλονίκης και των Νομών Σερρών, Καβάλας και Ξάνθης, γιατί εμείς εκτιμούμε ότι αξιοποιούν παθογενή εδάφη, ακατάλληλα για οποιαδήποτε άλλη καλλιέργεια.

Έτσι, λοιπόν, προς αυτήν την κατεύθυνση έχουμε θετική ανταπόκριση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και νομίζω ότι είμαστε στο δρόμο για να προστεύσουμε αυτήν την καλλιέργεια.

Ταυτόχρονα, ήταν έντονη η αντιπαράθεση που είχαμε με την ολλανδική αντιπροσωπεία στο επίθετο Υπουργών Γεωργίας, ακριβώς γι' αυτές τις ανεξέλεγκτες εισαγωγές και καταφέραμε, ύστερα από έντονη αντιπαράθεση, να υπάρξει ο περιορισμός εισαγωγών για το 1997 προς όφελος βεβαίως των παραγωγών.

Τρίτον, το 1995 καταφέραμε από εκατόν ογδόντα χιλιάδες στρέμματα που είχαμε να τα φθάσουμε διακόσιες σαράντα εννέα χιλιάδες στρέμματα. Είναι μια προσπάθεια που πρέπει να συνεχιστεί και συμφωνούμε ότι θα τη συνεχίσουμε. Όμως, μέσα σε ένα χρόνο δεν μπορούμε να αλλάξουμε το καθεστώς του ρυζιού, αυξάνοντας το πλάφον στο ύψος που θέλουμε και εσείς και εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εισερχόμεθα στη συζήτηση των Επικαιρών Ερωτήσεων δευτέρου κύκλου:

Θα προταχθεί τέταρτη στην ημερήσια διάταξη η με αριθμό κατάθεσης 601/29.1.97 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κας Στέλλας Αλφιέρη προς την Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με την υλοποίηση των μέτρων που εξήγγειλε η Κυβέρνηση για τη στήριξη της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας, για να διευκολύνουμε και τον απ' αρχής συνεδρίασεως παρόντα Υφυπουργό.

Η Επίκαιρη Ερώτηση έχει ως εξής:

"Τα προβλήματα της ανεργίας στην Περιφέρεια του Πειραιά είναι γνωστά, μεγάλα και διαχρονικά. Οι φορείς της πόλης - συνδικαλιστικές Οργανώσεις, Εργοδοτών και εργαζομένων, Εργατικό Κέντρο Πειραιά, Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο- με συνεχόμενα υπομνήματά τους, ζητούν από την Κυβέρνηση να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα.

Στις 16.11.95 η Κυβέρνηση με διϋπουργική Επιτροπή ανακοίνωσε είκοσι έξι σημεία στήριξης της Περιφέρειας του Πειραιά και ειδικότερα της Ναυπηγοεπισκευαστικής Βιομηχανίας. Παρόλα αυτά τα είκοσι έξι σημεία παρέμειναν ανενεργά και οι φορείς του Πειραιά οδηγούνται σε δυναμικές κινητοποιήσεις, γιατί η Κυβέρνηση συνεχίζει να τους αγνοεί.

Ερωτάται η κυρία Υπουργός:

Πότε θα ενεργοποιήσει τα είκοσι έξι της σημεία της 16.11.1995 και σε ποιο χρονικό διάστημα θα γίνει η υλοποίησή τους;"

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ.Χρυσόχοϊδης, έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ για την διευκόλυνση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα παρακαλέσω να έρχονται οι αρμόδιοι Υπουργοί και Υφυπουργοί.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Η συνάδελφος, η κα Διαμαντοπούλου, απουσιάζει στο εξωτερικό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεν χρειάζεται δικαιολογία, η Υπουργός Ανάπτυξης, στην οποία απευθύνεται, θα μπορούσε να είναι εδώ σήμερα.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Θα προσπαθήσω να απαντήσω με τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα σε ένα μεγάλης σπουδαιότητας θέμα με οικονομικές, αλλά κυρίως κοινωνικές διαστάσεις, την Ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη Περάματος.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Η Κυβέρνηση, κυρία συνάδελφοι, με σειρά μέτρων προσπαθεί να δημιουργήσει το κατάλληλο πλαίσιο, προκειμένου να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας. Με την ιδιωτικοποίηση των μεγάλων μονάδων του κλάδου που επιχειρείται, επιδιώκεται η υγιής ανάπτυξη του και η συνέχιση της λειτουργίας αυτών των μονάδων σε ένα διεθνές περιβάλλον που ξέρετε ότι είναι κατεξοχήν ανταγωνιστικό για τον κλάδο της ναυπηγικής βιομηχανίας.

Εκτίμησή μας είναι ότι η ανάληψη μεγάλων έργων από τα Ναυπηγεία, θα αναβαθμίσει συνολικά τον κλάδο της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας, θα προσφέρει μεγάλο και ευρύτατο έργο στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κυρίως μέσα από υπερεργολαβικές σχέσεις και άρα νέες θέσεις εργασίας.

Μετά από έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προωθείται άμεσα το θεσμικό πλαίσιο για να δοθεί η δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων στην ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία.

Με το εν λόγω πλαίσιο δίνεται για πρώτη φορά η δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεως στα συμβόλαια για ναυπήγηση ή μετασκευή πλοίων. Επίσης, έχει ληφθεί ειδική μέριμνα για έμμεση ένταξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου, προκειμένου να συμμετέχουν σ'αυτού του είδους τις εργασίες.

Επίσης, με το πλαίσιο των είκοσι έξι σημείων, η Κυβέρνηση επικέντρωσε την προσοχή της ιδιαίτερα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της περιοχής του Περάματος.

Στα είκοσι έξι σημεία που αναφέρετε και εσείς στην Ερώτησή σας, προβλέπονται επίσης μέτρα που αφορούν τις υποδομές της περιοχής, μέτρα που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό, τους εργαζόμενους κ.λπ..

Σε όλο αυτό το πλαίσιο το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει δεσμευθεί για την υλοποίηση του μητρώου των ναυπηγοεπισκευαστών και για τη διευκόλυνση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της περιοχής Περάματος στα επιχειρησιακά προγράμματα που υλοποιούνται από το Υπουργείο.

Για την υλοποίηση του μητρώου έχει ετοιμαστεί σχετικό

κείμενο, το οποίο θα λάβει και νομοθετική μορφή στο άμεσως προσεχές χρονικό διάστημα. Το εν λόγω κείμενο ήδη έχει σταλεί στους λεγόμενους φορείς οι οποίοι έχουν στείλει τις απόψεις τους εγγράφως.

Με απόφαση της κας Διαμαντοπούλου, έχει συσταθεί διϋπουργική ομάδα εργασίας για να γίνει η τελική επεξεργασία του κειμένου και στο τελικό αυτό κείμενο θα ενσωματωθούν οι απόψεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Το τελικό κείμενο επίσης, πριν οριστικοποιηθεί σε κυβερνητικό επίπεδο, θα δημοσιευθεί για να υπάρξουν οι παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων. Όλο αυτό το έργο της ομάδας εργασίας αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές Μαρτίου 1997. Ήδη πρέπει να σας ενημερώσω ότι το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας μέσω του ΟΛΠ υλοποιεί με γοργούς ρυθμούς μια σειρά έργων για τη βελτίωση της υποδομής και του εξοπλισμού της ζώνης Περάματος, που έχουν να κάνουν με τη διαμόρφωση χώρων, την ολοκλήρωση της προβλήτας ΔΕΗ, μελέτη, επίσκεψη προβλήτας μώλου της Δραπετσώνας, επισκευή της μεγάλης πλωτής δεξαμενής και την κατασκευή του κτιρίου του Κέντρου Υγείας της ζώνης Περάματος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η κα Αλφιέρη έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΛΦΙΕΡΗ: Κύριε Υφυπουργέ, πραγματικά η κα Διαμαντοπούλου με την υπογραφή της τότε, σαν Γενική Γραμματέας είχε υποστηρίξει και είχε καταθέσει στον κόσμο του Πειραιά και της ευρύτερης ζώνης του Περάματος αυτό το Πλαίσιο Στήριξης. Τα είκοσι έξι σημεία του Πλαισίου Στήριξης είχαν δύο χαρακτηριστικά στοιχεία. Τα χαρακτηριστικά στοιχεία ήταν -αυτό τον καιρό ήταν και οι Υπουργοί, διότι επρόκειτο για διϋπουργική απόφαση- ότι η υλοποίηση της πολιτικής αυτής θα άρχιζε την επόμενη ημέρα. Έχει περάσει ενάμιση χρόνος. Δεν έχουμε δει τη διάθεση της Κυβέρνησης να ξεκινήσει την υλοποίηση αυτής της πολιτικής από τα πιο στοιχειώδη. Ένα από τα στοιχειώδη -που από,τι βλέπω, κύριε Υπουργέ, δεν τα γνωρίζετε- είναι το μητρώο που μένει καλά κρυμμένο στο συρτάρι της Κυβέρνησης. Και χθες πάλι η ευρύτερη πόλη του Πειραιά ήταν αναστατωμένη. Είναι αναστατωμένη όλη η κοινωνία του Πειραιά. Συμμετέχουν στην κινητοποίηση το Επιμελητήριο, οι Δήμοι και όλα τα πολιτικά Κόμματα.

Εδώ θα ήθελα μια δέσμευση κύριε Υπουργέ -δεν ξέρω αν είσασε ο αρμόδιος να το κάνει- να μας πείτε τότε θα ξεκινήσουν αυτά τα είκοσι έξι σημεία. Είναι συγκεκριμένα, έχουν κοστολογηθεί και έχει πει η Κυβέρνηση ότι είναι διατεθειμένη να ξεκινήσει αυτά τα είκοσι έξι σημεία. Ποιό δηλαδή θα είναι το χρονικό διάστημα έναρξης υλοποίησής των; Δεν θα δεχθούμε άλλα λόγια που τέλος πάντων μας κοροϊδεύουν και μας βάζουν σε περιπέτειες.

Θέλω να τονίσω ακόμη κάτι. Κλαδική πολιτική. Ποιά είναι αυτή;

Αλλαγή χρηματοπιστωτικού συστήματος. Έχετε καταθέσει κάποιο τέτοιο σχέδιο; Δεν το έχετε κάνει.

Αλλαγή του πλαισίου των κρατικών παραγγελιών. Και το πιο σημαντικό δεν έχετε ακόμη διαθέσει τη δεξαμενή, με αποτέλεσμα να φεύγουν τα πλοία από τον ΟΛΠ, σε μια εποχή που η ανεργία έχει φθάσει στο 80% στη ζώνη του Περάματος.

Κύριε Υφυπουργέ, νομίζω ότι δεν μπορείτε να συνεχίσετε την αδιαφορία σας στην περιοχή της πόλης του Πειραιά. Θέλω από εσάς να δεσμευθείτε εδώ και τώρα, τι θα κάνετε γι'αυτά τα είκοσι έξι σημεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Χρυσόχοϊδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υφυπ. Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, είναι δεδομένο ότι η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει με ιδιαίτερη ευαισθησία τα προβλήματα των εργαζομένων και των φορέων στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη Περάματος.

Είναι χαρακτηριστικό ότι σήμερα με τις κινητοποιήσεις τους οι εργαζόμενοι μαζί και με τους φορείς της περιοχής, έχουν ως βασικό τους αίτημα αυτά τα είκοσι έξι περίφημα σημεία, που η ίδια η Κυβέρνηση εξήγγειλε και υλοποιεί από τις 16 Νοεμβρίου 1995.

Αυτά τα μέτρα, επαναλαμβάνω, έχουν σκοπό τη βελτίωση των υποδομών στην περιοχή, τη βελτίωση και αναβάθμιση της ασφάλειας, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος και βεβαίως δίδονται κίνητρα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, την εξειδίκευση και επαγγελματική κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού.

Είναι προφανές ότι στόχος δεν ήταν η ευκαιριακή αντιμετώπιση του προβλήματος, αλλά η σε βάθος χρόνου αναβάθμιση και προοπτική στο πλαίσιο μιας μακρόπνοης, θα έλεγα, συνολικής πολιτικής για τη ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία, πολύ περισσότερο που πολύ καλύτερα εσείς γνωρίζετε όταν οι αιτίες που δημιούργησαν το πρόβλημα δεν ήταν καθόλου ευκαιριακές.

Έτσι δημιουργούμε σήμερα ένα ευρύτερο πλαίσιο, με στόχο να ξεπεραστούν τα προβλήματα των μεγάλων μονάδων - Σκαρμαγκάς και Ελευσίνα- που η αποδοτική τους λειτουργία θα δώσει άμεσα απασχόληση και σε πολλές υπεργολαβικές επιχειρήσεις, άρα και σε πολλούς εργαζόμενους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Επανερχόμαστε στη συζήτηση της πρώτης στην ημερήσια διάταξη Επίκαιρης με αριθμό κατάθεση 584/28.1.97 του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Κωνσταντίνου Σπηλιόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την υλοποίηση του προγράμματος αποκατάστασης των ζημιών που προκλήθηκαν στην περιοχή του Αιγίου από τους σεισμούς του Ιουνίου 1995.

Η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου σε περίληψη έχει ως εξής:

"Είναι γνωστό ότι ο σεισμός της 15ης Ιουνίου 1995 που έπληξε την περιοχή του Αιγίου πέρα από τα ανθρώπινα θύματα, τις ζημιές και τις συνέπειες στην κοινωνικο-οικονομική ζωή της πληγείσας περιοχής της Αιγιαλίας, προκάλεσε και τη διόγκωση των υφιστάμενων προβλημάτων στις υποδομές και στην οικονομία της περιοχής.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων με πρωτοβουλία του ΥΠΕΘΟ έχει συνταχθεί ολοκληρωμένο πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα αυτό έχει υποβληθεί μέσω του ΥΠΕΘΟ στο Ταμείο Αποκατάστασης του συμβουλίου της Ευρώπης για συγχρηματοδότηση.

Αντίστοιχο πρόγραμμα έχει εκπονηθεί και για την περιοχή Κοζάνης-Γρεβενών και ήδη άρχισε να εκτελείται.

Ζητώ να ενημερώσετε την Εθνική Αντιπροσωπεία για την πολιτική σας και τις ενέργειές σας, ώστε να ξεκινήσει η εκτέλεση του προγράμματος αυτού και για τη σεισμόπληκτη περιοχή της Αιγιαλίας.

Ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Αλέξανδρος Μπαλτάς έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΣ (Υφυπ. Εθνικής Οικονομίας): Κύριε Πρόεδρε, η ερώτηση του συναδέλφου αφορά στο πρόγραμμα αποκατάστασης ζημιών από το σεισμό της 15ης Ιουνίου του 1995 στις περιοχές των Νομών Αχαΐας, ιδιαίτερα την Αιγιαλεία και της Φωκίδας.

Όπως γνωρίζετε το πρόγραμμα αποκατάστασης των ζημιών από τους σεισμούς έχει συνταχθεί από την περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας και τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση του Νομού Αχαΐας με πρωτοβουλία του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. και του Υ.Π.ΕΘ.Ο. αυτό άλλωστε το αναφέρετε και στην ερώτησή σας, κύριε συνάδελφε και διευκολύνει και τα πράγματα για την αναγνώριση αυτής της προσπάθειας.

Τώρα, το εν λόγω πρόγραμμα χωρίζεται πράγματι σε δύο τμήματα. Το πρώτο τμήμα περιλαμβάνει έργα άμεσης αποκατάστασης από τις ζημιές, όπως επισκευές, ανακατασκευές κτιρίων κλπ. και το συνολικό του κόστος ανέρχεται στο ποσό των 41,6 έξι δισεκατομμυρίων δραχμών.

Η εφαρμογή του προγράμματος αυτού έχει ήδη ξεκινήσει με πρωτοβουλία του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. από το 1996 και χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Το τμήμα αυτό έχει υποβληθεί στο ταμείο κοινωνικής αποκατάστασης του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως επίσης αναφέρετε στην ερώτησή σας, προκειμένου να δανειοδοτηθεί

σε ποσοστό 40% του εν λόγω ποσού.

Αυτό, όμως, για το οποίο επιμένετε στην ερώτησή σας και θέλω να σας ενημερώσω είναι ότι όχι μόνο έχει ξεκινήσει αυτό το πρόγραμμα, αλλά ήδη έχουν απορροφηθεί έξι δισεκατομμύρια δραχμές και ελπίζουμε ότι από δω και πέρα θα πάει πολύ πιο γρήγορα.

Τώρα, το δεύτερο τμήμα του προγράμματος για το οποίο επιμένετε ιδιαίτερα, είναι ένα ειδικό πρόγραμμα για την περιοχή που περιλαμβάνει έργα υποδομών, τα οποία θα συμβάλουν στην ανάπτυξη της περιοχής και τα οποία πρόκειται να χρηματοδοτηθούν κατά το τρέχον έτος από τον προϋπολογισμό του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων.

Κύριε συνάδελφε, σας διαβεβαιώνω και σας πληροφορώ ταυτόχρονα, ότι έχει προβλεφθεί πίστωση για το 1997 για το συγκεκριμένο πρόγραμμα και ανάλογα με τις ανάγκες του προγράμματος θα εκταμιεύονται οι πόροι. Προϋπόθεση για το ξεκίνημα αυτής της ιστορίας, είναι η συγκρότηση της επιτροπής παρακολούθησης, της οποίας πρόεδρος είναι ο περιφερειάρχης, ο νομάρχης και τα άλλα όργανα. Η συγκρότηση έχει γίνει, ξέρουμε ποιοί θα είναι, μέσα σε μία εβδομάδα ή δύο το πολύ θα αρχίσει πλέον τη δουλειά του. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Σπηλιόπουλος έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, με το σεισμό της 15ης Ιουνίου 1995 εκτός από τα θύματα, δημιουργήθηκαν και πάρα πολλές υλικές ζημιές στην περιοχή της Αιγιαλίας.

Το μεγαλύτερο μέρος της καταστροφής αποτυπώνεται κυρίως στις οικοδομές και στα κτίρια, με περισσότερα κτίρια που είχαν προσβληθεί από το σεισμό, μέσα στην πόλη του Αιγίου. Περίπου δέκα τέσσερις χιλιάδες κτίρια πρέπει να επισκευαστούν ή να ανακατασκευαστούν.

Επίσης, είχαμε πολλές ζημιές στα βασικά δίκτυα, στο οδικό δίκτυο, στα υδρευτικά δίκτυα, στα αποχετευτικά κ.λπ. Είχαμε μεγάλες ζημιές και στο λιμάνι του Αιγίου. Ιδιαίτερα επλήγησαν οι παραλίες με την εμφάνιση έντονων φαινομένων καθιζήσεων, υποθαλάσσιων κατολισθήσεων και ρευστοποίησης των εδαφών.

Για την αποκατάσταση των ζημιών χρειάζεται να αρχίσει αμέσως η εφαρμογή του προγράμματος αυτού, που πράγματι όπως σας αναφέρετε, έχει συντάξει και έχει προωθήσει το Υ.Π.ΕΘ.Ο και που αποτελεί ολοκληρωμένη και αποτελεσματική παρέμβαση, ώστε σε συνδυασμό με τα άλλα κυβερνητικά μέτρα, να μπορέσει η περιοχή να μπει σε τροχιά ανασυγκρότησης και ανάπτυξης.

Ταυτόχρονα με τα μέτρα αυτά, που προβλέπει αυτό το πρόγραμμα, κύριε Υφυπουργέ, πιστεύω ότι θα θωρακιστεί σε τέτοιο βαθμό η περιοχή, ώστε με την επόμενη θεομηνία που θα έρθει- την οποία απευχόμαστε, αλλά δυστυχώς ο Κορινθιακός είναι από τις πλέον σεισμογενείς περιοχές και της Ευρώπης και της Ελλάδος- θα έχουμε λιγότερες επιπτώσεις και καθόλου θύματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΣ (Υφυπ. Εθνικής Οικονομίας): Δεν έχω να προσθέσω πολλά, κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να διαβεβαιώσω τον κύριο συνάδελφο σε αυτά που ήδη έχω πει.

Ευτυχώς το πρόγραμμα της αποκατάστασης έχει ξεκινήσει, έχουν προωθηθεί τα έξι δισεκατομμύρια 6.000.000.000 όπως σας είπα, αλλά και το ειδικό πρόγραμμα για την ανάπτυξη της περιοχής βρίσκεται σε καλό δρόμο. Η συγκρότηση της επιτροπής παρακολούθησης ξεκίνησε, ώστε να βοηθήσουμε όλοι, ελπίζοντας ότι αυτά που αναμένετε να γίνουν πραγματικότητα. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι Βουλευτές, έχω τη χαρά να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι από τα δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας τριάντα πέντε μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί καθηγητές του 65ου

Γυμνασίου Αθηνών οι οποίοι προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ".

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο!

(Χειροκροτήματα στην Αίθουσα)

Θα παρακαλέσω το Σώμα να εγκρίνει την πρόταξη της επίκαιρης ερώτησης του συναδέλφου κ. Δημαρά, ο οποίος επείγεται να αναχωρήσει για υπηρεσιακούς λόγους και θα ήθελα να τον διευκολύνουμε σε αυτή την ανάγκη του.

Εγκρίνει το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν έχει αντίρρηση το Σώμα.

Θα συζητηθεί συνεπώς η τελευταία στην ημερήσια διάταξη η υπ' αριθ. 590/29.1.1997 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Ιωάννη Δημαρά προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να αναγνωρισθεί από την Πολιτεία και να καταγραφεί η θυσία των τριών αξιωματικών που σκοτώθηκαν στα Ίμια.

Η επίκαιρη ερώτηση έχει ως εξής:

"Συμπληρώθηκε ένας χρόνος από τη δραματική εκείνη νύχτα στα Ίμια. Τρία παλικάρια θυσιάστηκαν για την υπεράσπιση της εθνικής μας ακεραιότητας.

Με πρωτοβουλία του Δήμου Πειραιά στήθηκε ήδη αδριάντας προς τιμήν του ενός.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός, τι προτίθεται να κάνει, ώστε η κοινή θυσία των τριών παλικαριών να αναγνωρισθεί από την Πολιτεία και να καταγραφεί στην ιστορική μνήμη ως φωτεινό παράδειγμα πατριωτισμού και αυτοθυσίας".

Ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Δημήτριος Αποστολάκης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και ο Ελληνικός Λαός αναγνωρίζουν το επίμοχθο και μεγάλης επικινδυνότητας έργο που επιτελούν τα μόνιμα στελέχη και τα στρατευμένα παιδιά μας, οι Ενοπλες Δυνάμεις, στην προσπάθειά τους για την προάσπιση της εθνικής ανεξαρτησίας, των συνόρων της Πατρίδας και των νομίμων δικαιωμάτων μας.

Είναι γνωστό σε όλους, ότι το έργο αυτό πολλές φορές έχει ως αποτέλεσμα ακόμα και θυσιές αίματος, όπως συνέβη πριν από ένα χρόνο στα Ίμια, όπου χάθηκαν τρία επίλεκτα στελέχη του Πολεμικού μας Ναυτικού.

Η θυσία των τριών αυτών παλικαριών έχει ήδη καταγραφεί στην ιστορική μνήμη του Λαού ως λαμπρό παράδειγμα πατριωτισμού και αυτοθυσίας και έχει ήδη αναγνωρισθεί από την Πολιτεία.

Το Υπουργείο προέβη, όπως όφειλε, σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για να τιμήσει τα τρία ηρωικά παλικάρια. Με προεδρικό διάταγμα, που έχει υπογραφεί από τις 8 Φεβρουαρίου του 1996, τους απενεμήθησαν δύο τιμητικοί βαθμοί. Από Υποπλοίαρχοι, οι Χριστόδουλος Καραθανάσης και Παναγιώτης Βλαχάκος, προήχθησαν στο βαθμό του Αντιπλοίαρχου, με σύνταξη βαθμού Υποναυάρχου.

Ο Αρχικελευστής Γαλοφός προήχθη στο βαθμό του Σημαιοφόρου και μισθολογικά εξισώθηκε με Αντιπλοίαρχο. Εκτός αυτού, τα ονόματά τους μνημονεύονται σε ειδική πλάκα στο μνημείο πεσόντων στο Σκαρμαγκά, όπου αυτή τη στιγμή τελείται μνημόσυνο προς τιμήν τους. Μάλιστα, λυπάμαι που δε βρίσκομαι εκεί, αλλά αυτή η υποχρέωση με έχει κρατήσει στη Βουλή.

Ακόμα, υπάρχει μνημείο αφιερωμένο σ' αυτούς, στη Βάση Ελικοπτέρων του Ναυτικού. Πρέπει ακόμα να αναφερθεί ότι τους έχει απονεμηθεί ο χρυσός σταυρός του Τάγματος της Τιμής, ενώ έχουν προταθεί για το Μετάλλιο Εξόχων Πράξεων, το οποίο θα τους απονεμηθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Επιπλέον, οι υπηρεσίες του Υπουργείου μας συγκέντρωσαν, με πραγματικά μεγάλη ταχύτητα, όλα τα δικαιολογητικά και απονεμήθηκαν οι συντάξεις. Στη μεν χήρα του Αντιπλοίαρχου Καραθανάση καταβάλλεται ήδη σύνταξη διακοσίων ενενήντα

οκτώ χιλιάδων (298.000) δραχμών, στη χήρα του Αντιπλοίαρχου Βλαχάκου διακόσιες τριάντα τρεις χιλιάδες (233.000) και στη χήρα του Σημαιοφόρου Γαλοφού εκατόν πενήντα επτά χιλιάδες (157.000). Πέραν αυτού, παίρνουν ογδόντα τρεις χιλιάδες (83.000) οι δύο πρώτες και πενήντα πέντε (55.000) χιλιάδες η τρίτη από το Μετοχικό Ταμείο, ως επιπλέον βοήθημα.

Πρέπει εδώ να σημειώσουμε, ότι οι χήρες των τριών πεσόντων αξιωματικών έχουν λάβει από τα τρία Ταμεία του Πολεμικού Ναυτικού ως εφάπαξ βοήθημα: Η κα Καραθανάση δέκα οκτώ εκατομμύρια (18.000.000) η κα Βλαχάκου δώδεκα εκατομμύρια (12.000.000) και η κα Γαλοφού οκτώ εκατομμύρια διακόσιες πενήντα (8.250.000).

Εκτός από τα προαναφερθέντα, το Υπουργείο μας, θέλοντας να δείξει την ευγνωμοσύνη του προς τα τρία ηρωικά παιδιά, κάνει όλες αυτές τις κινήσεις και πράξεις, οι οποίες θα απαλύνουν τον πόνο των οικογενειών και θα τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες της ζωής.

Στη δευτερολογία μου θα προσθέσω και άλλα στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Δημαράς έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να σας διαβεβαιώσω, ότι τέτοιου είδους θέματα έχω τη συναίσθηση ότι δεν προσφέρονται για αντιπολιτευτικούς λόγους.

Εκείνος ο λόγος για τον οποίο κατέθεσα αυτή την επίκαιρη ερώτηση ξεκινάει από μία διαπίστωση, η οποία την προηγούμενη κιάλας Κυριακή, θα πρέπει να σας πω, ότι με έκανε να ντραπώ λίγο. Στον Ιερό Ναό της Αγίας Βαρβάρας στην περιοχή Ήλιον, παλιά Νέα Λιόσια, γινόταν το μνημόσυνο του ενός εκ των τριών αξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού. Εκεί απουσίαζε παντελώς η Πολιτεία και η πολιτική ηγεσία. Βρέθηκαν μόνο οι συνάδελφοι του Έκτωρος Γαλοφού.

Εκείνο το οποίο με πόνο μου μετέφερε η μητέρα του και με παρακάλεσε κιάλας να σας το πω, είναι ένα: Να μην τους ξεχάσει η Πολιτεία, να μην τους ξεχάσει και η πολιτική ηγεσία. Αλλά εκείνο το οποίο έχει ίσως μεγαλύτερη σημασία και πρέπει να σας τονίσω είναι, ότι όλοι όσοι παραβρέθηκαν εκεί είχαν ένα παράπονο: Γιατί δεν υπήρξε αντιπροσωπεία της Κυβέρνησης στο μνημόσυνο που έγινε, ενώ συμπληρώνετο ένας χρόνος από τότε που συνέβη, ότι συνέβη εκείνη τη δραματική νύχτα στα Ίμια.

Υπάρχει ένα παράπονο. Με χίλιους τόνους, κύριε Υφυπουργέ και με χίλιους τρόπους, εφημερίδες, ραδιόφωνα και τηλεοράσεις, με αφορμή ειδικά το περιστατικό που σας ανέφερα, λένε ότι η θυσία είναι κοινή και έτσι πρέπει να αντιμετωπίζεται.

Έχω υποχρέωση, ως Βουλευτής, να σας μεταφέρω αυτή την αίσθηση, όχι για να σας ψέξω, αλλά για να σας βοηθήσω να γνωρίσετε ένα αίσθημα της κοινής γνώμης, το οποίο, ενδεχομένως, κάτω από το βάρος των καθηκόντων σας, δεν το έχετε διαπιστώσει.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο έκανα αυτή την επίκαιρη ερώτηση. Βεβαίως, έχετε απόλυτο δικίο να λέτε όλα αυτά που αναφέρατε πριν από λίγο, διότι η Πολιτεία τα έχει κάνει πράγματι. Έχω ρωτήσει και έχω μάθει. Απλά, σας μεταφέρω ένα παράπονο. Ενώ σε μια περίπτωση με πρωτοβουλία του Δήμου Πειραιά έγινε ένας ανδριάντας για έναν εκ των τριών νεκρών, μένει ένα ερώτημα και ένα παράπονο, "μα, η θυσία ήταν κοινή". Τα παλικάρια πέθαναν την ίδια στιγμή, σε ένα από τα δραματικότερα γεγονότα, που είναι καλύτερα να το ξεχάσουμε από τη μια πλευρά, να το θυμόμαστε όμως από την άλλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι την προηγούμενη Κυριακή την ίδια ώρα σχεδόν εγένετο το μνημόσυνο και των τριών παλικαριών, ένα στην ενορία του Γαλοφού, το άλλο στην ενορία του Καραθανάση στου Παπάγου και το τρίτο στον Πειραιά.

Μαζί με τον Αρχηγό του Ναυτικού παραβρεθήκαμε στα δύο, τα οποία μας επέτρεπαν οι χρόνοι να προλάβουμε να

βρεθούμε. Στο τρίτο δεν προλαβαίναμε και υπήρχε κώλυμα. Γι' αυτό και εξέφρασα τη λύπη μου που σήμερα εγώ έπρεπε να ήμουν στο μνημόσυνο και όχι εδώ ν' απαντώ στην ερώτησή.

Ακόμη, να σας πω ότι το θέμα των μνημείων και αδριάντων εκτός των στρατοπέδων, είναι δικαιοδοσία του Υπουργείου Πολιτισμού ή των τοπικών δήμων. Ο Δήμος Αθηναίων έχει ήδη ανεγείρει ένα μνημείο αφιερωμένο και στα τρία παιδιά, που είναι στην πλατεία Ρηγίλλης. Στον δε Πειραιά, όπου ακριβώς έπαιξε ως παιδί και μεγάλωσε ο Αντιπλοίαρχος Βλαχάκος, με πρωτοβουλία του Δήμου και πιθανόν των περιόικων, ανεγέρθη ένα μνημείο αφιερωμένο μόνο σ' αυτόν. Αυτό δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά κανένα τρόπο ότι η Πολιτεία, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας παραβλέπει ή ξεχνά τους άνδρες ή τις γυναίκες που έχουν πέσει στο πεδίο του καθήκοντος.

Θέλω ακόμη να προσθέσω, ότι τόσο η αδελφή όσο και η σύζυγος του Αρχικελευστή Παλοπού, εργάζονται με έκτακτες διαδικασίες στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, στο Γενικό Επιτελείο Ναυτικού, πράγμα που ήταν και επιθυμία δική τους.

Τέλος, θέλω να σας πω, ότι και άλλες ρυθμίσεις γίνονται, δεν τις λέω αυτή τη στιγμή. Υπάρχει ειδική διάταξη η οποία θα περάσει σε νομοσχέδιο συνταξιοδοτικού τύπου, το οποίο δίδει και κάποια επιπλέον πλεονεκτήματα στις οικογένειες. Ακόμη, όμως, δεν το λέω, γιατί δεν έχει τελειώσει και θα το πούμε ως περαιωμένο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Επαναφέρουμε τη συζήτηση στην κανονική της σειρά και θα συζητηθεί η με αριθμό 581/27.1.1997 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αθανασίου Γιαννοπούλου προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας σχετικά με το θόρυβο που δημιουργήθηκε στο "Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο" με την επαναχρησιμοποίηση των ηλεκτροδίων, τις επιπτώσεις στα ασφαλιστικά ταμεία κ.λπ.

Η ερώτηση έχει ως εξής:

"Πλήθος είναι τα δημοσιεύματα του Τύπου καθώς και οι αναφορές στο ραδιόφωνο και στην τηλεόραση για τα επαναχρησιμοποιημένα ηλεκτρόδια στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο. Μεγάλος είναι ο αριθμός που δημιουργεί το σκάνδαλο αυτό καθώς και η ανησυχία στους κύκλους των ασθενών του κέντρου όπως και στους συγγενείς τους.

Μεγάλη ανησυχία και ανασφάλεια, επίσης δημιουργείται στην ελληνική κοινή γνώμη για την αντιμετώπιση που ενδεχομένως θα έχει ο καθένας από ένα μεγάλο και εξόχως προβεβλημένο νοσοκομείο. Μεγάλη οικονομική επιβάρυνση έχει δημιουργηθεί στα Ασφαλιστικά Ταμεία που έρχονται να πληρώσουν για υλικά που ποτέ δεν αγοράστηκαν.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Πότε έλαβε γνώση του πορίσματος των ορκωτών λογιστών;
2. Εγνώριζε την επαναχρησιμοποίηση μετά από αποστείρωση των συγκεκριμένων ηλεκτροδίων;
3. Εγνώριζε ότι τα προαναφερόμενα ηλεκτρόδια εχρεώνοντο σαν καινούρια στα ασφαλιστικά ταμεία;
4. Γνωρίζει ο κύριος Υπουργός, βάσει της εκθέσεως των ορκωτών λογιστών, εις ποια θυλάκια εισήρχοντο τα εξωλογιστικά αυτά χρήματα;
5. Πιστεύει ο κύριος Υπουργός μετά απ' αυτήν την αποκάλυψη, ότι δύναται το διοικητικό συμβούλιο ως και άλλοι εμπλεκόμενοι και ενεχόμενοι διοικητικοί υπάλληλοι να παραμένουν στις θέσεις τους;
6. Γνωρίζει ο κύριος Υπουργός ότι οποιαδήποτε επιστημονική τεκμηρίωση της επαναχρησιμοποίησης δεν απαλλάσει τους εμπλεκόμενους από ποινικές ευθύνες; και
7. Έχει τη διάθεση της πλήρους αποκαλύψεως του σκανδάλου και της παραπομπής όλης της υποθέσεως εις την εισαγγελική αρχή;".

Ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Σκουλάκης έχει το λόγο μέσα σε τρία λεπτά να απαντήσει στα σχετικά ερωτήματα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Υγείας, και Πρόνοιας): Πού να απαντήσει κανείς, κύριε Πρόεδρε; Θα προσπαθήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα περιοριστείτε σε τηλεγραφική απάντηση. Δεν είναι δυνατόν να απαντηθούν, εκτός αν τη μετατρέψουμε σε επερώτηση, πράγμα αδύνατον.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Υγείας και Πρόνοιας): Κύριοι συνάδελφοι, μ' πώς έχουν τα γεγονότα στα ερωτήματα που θέτει ο αγαπητός συνάδελφος κ. Γιαννόπουλος, στο πάρα πολύ σοβαρό και λεπτό θέμα του Ωνασείου.

Καταρχάς στο Ωνάσειο κάθε χρόνο γίνεται τακτικός οικονομικός έλεγχος από το Σώμα Ορκωτών Λογιστών με απόφαση της διοίκησης του Ωνασείου.

Έχουν γίνει μέχρι σήμερα τέσσερις έλεγχοι, τρεις τακτικοί για τα έτη 1993, 1994 και 1995 και ένας έκτακτος που διατάχθηκε το καλοκαίρι του 1995, για τη χρήση του 1995 από τον τότε Υπουργό Υγείας κ.Κρεμαστίνο και παρεδόθη στο "ΩΝΑΣΕΙΟ" τον Ιούλιο του 1996. Ο τακτικός έλεγχος του 1995 παρεδόθη στο "ΩΝΑΣΕΙΟ" πρόσφατα, το Δεκέμβριο του 1996. Στους τακτικούς οικονομικούς ελέγχους 1993 και 1994, αλλά και στον έκτακτο του 1995, καμία αναφορά δεν υπάρχει για το επίμαχο θέμα. Έχει μεγάλη σημασία αυτό. Για πρώτη φορά γίνεται μνεία για επαναχρησιμοποίηση των ηλεκτροδίων στο αιμοδυναμικό εργαστήριο μετά από επαναποστείρωση και για τον τρόπο χρέωσής τους στα ασφαλιστικά ταμεία, σ' αυτό το πόρισμα το τακτικό του 1995.

Ποιες ήταν οι ενέργειες του Υπουργείου, μόλις εμείς πήραμε το πόρισμα και το πήραμε στις 13 Ιανουαρίου 1997; Μόλις το πήραμε, το μελετήσαμε και κάναμε τις παρακάτω ενέργειες. Πρώτον, με προφορική εντολή του Υπουργού προς το διοικητικό συμβούλιο του "ΩΝΑΣΕΙΟΥ" ζητήσαμε να συνεδριάσει το διοικητικό συμβούλιο και να μας απαντήσει πάνω στα θέματα που τίθενται στην έκθεση. Επειδή δεν είχαμε πάρει απάντηση την 23η Ιανουαρίου 1997 από το "ΩΝΑΣΕΙΟ" -υπάρχει γραπτή εντολή και αν θέλετε να την καταθέσω, της Γενικής Γραμματέως του Υπουργείου και Πανοπούλου προς το διοικητικό συμβούλιο του "ΩΝΑΣΕΙΟΥ", για άμεση απάντηση για το περιεχόμενο της έκθεσης. Στις 24 Ιανουαρίου 1997 έρχεται το δημοσίευμα της εφημερίδας "ΤΑ ΝΕΑ", από όπου αναδεικνύονται δύο θέματα: Το επιστημονικό-ιατρικό, αν δηλαδή υπάρχει ασφάλεια στην περιθάλψη των ασθενών και το οικονομικό, αν είναι νόμιμος ή παράνομος ο τρόπος χρέωσης των αποστειρωμένων ηλεκτροδίων στα ασφαλιστικά ταμεία.

Όσον αφορά το πρώτο, πέρα από την ανακοίνωση του "ΩΝΑΣΕΙΟΥ" η οποία εξεδόθη την ίδια μέρα για την ασφάλεια της μεθόδου, παρέπεμψε ο Υπουργός Υγείας κ.Γεϊτόνας το θέμα στα θεσμοθετημένα όργανα και συγκεκριμένα, στο Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας και στις καθ' ύλην αρμόδιες επιτροπές, την Επιτροπή Επεμβατικής Καρδιολογίας, την Επιτροπή Ενδονοσοκομειακών Λοιμώξεων, οι οποίες με μια πρώτη ανακοίνωση καθησύχασαν τον κόσμο, αλλά και στη συνέχεια, στις 28 του μήνα, εξέδωσαν ανακοίνωση η οποία λέει "ότι η ακολουθούμενη τακτική της αποστείρωσης των επαναχρησιμοποιούμενων ηλεκτροδίων καθιερώων, γίνεται με μεθοδολογία που είναι σύμφωνη με τη διεθνή πρακτική και είναι απόλυτα ασφαλής από πλευράς λοιμώξεων. Αυτή άλλωστε η πρακτική εφαρμόζεται και σε μεγάλα αναγνωρισμένα κέντρα του κόσμου της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής".

Από και πέρα, στις 27 Ιανουαρίου 1997 παραπέμπει το Υπουργείο Υγείας με έγγραφο του Γενικού Γραμματέα μας προς τον Εισαγγελέα. Χθες, την 30η Ιανουαρίου 1997, παραδόθηκε στο Υπουργείο η απάντηση του διοικητικού συμβουλίου του "ΩΝΑΣΕΙΟΥ" με τις απόψεις του και τις παρατηρήσεις του και αμέσως το Υπουργείο έδωσε απάντηση στις αρμόδιες υπηρεσίες να μελετήσουν σε βάθος όλες τις πτυχές της απάντησης του διοικητικού συμβουλίου του "ΩΝΑΣΕΙΟΥ" αλλά και του πορίσματος και να προβεί σε παραπέρα ενέργειες, μέσα στα πλαίσια των κειμένων διατάξεων.

Αυτές νομίζω ήταν οι σωστές, ψύχραιμες, έγκυρες ενέργειες του Υπουργείου και καλώ και σας τώρα στην ανάπτυξη της

ερωτήσεως με πολλή προσοχή να προσεγγίσετε το ζήτημα. Καταλαβαίνω την αγωνία σας και το ενδιαφέρον σας, αλλά όλοι μαζί δεν πρέπει να αφήσουμε τα ιδρύματά μας, να μπουν στη δίνη αντισταθίσεων και συγκρούσεων, γιατί θα βλάψουν τα ίδια τα ιδρύματα και την παροχή σωστών υπηρεσιών στη Χώρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Γιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δε θα μου βάλατε κι εμένα χρόνο, όπως δε βάλατε και στον κ. Σκουλάκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Πώς είπατε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Βάλατε στο τέλος χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρέλειψα από την αρχή, αλλά υπολόγισα το διαρρέυσαντα άνευ του προσδιορισμού χρόνο και του έβαλα ένα λεπτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κατ'εκτίμηση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχω μάρτυρα τον επίτιμο Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος παρακολούθησε. Και θα ήθελα να προσθέσω, ότι μίλησε χωρίς την παρακολούθηση ηλεκτρονίων, λόγω εκλεκτικής συγγένειας με τα ηλεκτροδία, προφανώς. Αλλά μου διέφυγε. Θα μιλήσετε κι εσείς με την άνεση που μιλήσε ο κύριος Υπουργός.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Να είστε καλά!

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι στην Αίθουσα αυτή δεν είναι κανείς που να μη θέλει -ιδιαιτέρα δε εμείς οι γιατροί- την άρτια λειτουργία του Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου, που πραγματικά είναι στολίδι για την Πατρίδα μας και για την Ευρώπη. Όμως, ζητάμε τη σωστή λειτουργία του, κάτω από μία χρηστή διοίκηση.

Κύριε Υπουργέ, κάνατε πολλές αναφορές, που πραγματικά αφήνεται έλλειμμα, όσον αφορά το θέμα, το οποίο αυτή τη στιγμή έχει εμφανιστεί. Θα βρούμε την άκρη. Υπάρχουν άλλοι πιο αρμόδιοι ημών να ασχοληθούν με το αντικείμενο. Θα ήθελα να πω, ότι όλοι μας τώρα τελευταία γίναμε κοινωνοί αυτού εδώ του πορίσματος, πόρισμα που, εφ' όσον το έχω εγώ στα χέρια μου, εσείς το έχετε από πολύ νωρίτερα, από το Δεκέμβριο, για να μην πω Νοέμβριο. Και δεν είδαμε όλο αυτό το χρονικό διάστημα κάποια παρέμβαση του Υπουργείου στο συγκεκριμένο ίδρυμα.

Θα ήθελα να πω το εξής -και το λέω αυτό όχι επειδή είμαστε γιατροί-ότι οποιαδήποτε αναφορά που κάνει το διοικητικό συμβούλιο, κάνοντας μάλιστα υπαινιγμούς για τους γιατρούς, ότι οι γιατροί του ιδρύματος δεν ευθύνονται καθόλου γι' αυτές τις ατασθαλίες που έχουν συμβεί. Ευθύνεται το διοικητικό συμβούλιο.

Θα μου επιτρέψετε να σας πω, ότι ο πρώην Πρύτανης και πανεπιστημιακός δάσκαλος, που έχει και το γνωστικό αντικείμενο του νομικού, θα έπρεπε να ξέρει ότι εξωλογιστικά δεν υπάρχουν χρήματα και τα μίας χρήσεως υλικά δε χρεώνονται ξανά στους ασφαλιστικούς φορείς. Το Ίδρυμα έκανε αγορά χίλια τριανταπέντε ηλεκτροδία και βρίσκονται χρεωμένα χίλια τριακόσια εβδομήντα οκτώ -δεν το λέω εγώ, το λέει το πόρισμα των ορκωτών λογιστών. Και υπάρχει μία απόκλιση με τις συγκεκριμένες επεμβάσεις -ή μπορούσε να υπάρξει αστοχία στον αριθμό ηλεκτροδίων- τετρακοσίων εκατομμυρίων, τα οποία δε βρίσκονται πουθενά. Πρέπει να μας πείτε πού πήγαν, ποιοι τα ενθυλάκωσαν. Την ευθύνη την έχει το διοικητικό συμβούλιο και δη ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου.

Δεν μπορεί να μένει το Καρδιοχειρουργικό Κέντρο σ' αυτήν την εκκρεμότητα, διότι όπως ξέρετε, υπάρχει και συγκεκριμένη καταγγελία, για την επαναχρησιμοποίηση αυτή. Έχουμε και κάποιο ιατρικό σύμπτωμα. Δεν είναι του παρόντος να το σχολιάσουμε. Υπάρχουν άλλοι αρμοδιότεροι. Αλλά το Κ.Ε.Σ.Υ. δεν έχει τη δυνατότητα να βγάλει οποιοδήποτε πόρισμα επιστημονικής τεκμηρίωσης, διότι πολλοί από το Κ.Ε.Σ.Υ. δε γνωρίζουν καν τον ποιοτικό αυτό έλεγχο. Μόνο ένα εργαστήριο ειδικό υπάρχει, που ούτε ο Ε.Ο.Φ. δεν είναι. Δε θέλω να το ονομάσω ποιο είναι. Δεν απαλλάσσεσθε των ευθυνών. Και ειδικά το διοικητικό συμβούλιο του Καρδιοχειρουργικού Ωνασείου δεν απαλλάσσεται των ποινικών ευθυνών.

Είμαι σε θέση να σας πω, ότι υπάρχει ευτυχώς μια εισαγγελική αρχή, που θα βρει τους υπεύθυνους και θα τους παραπέμψει εκεί που τους χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπ. Υγείας και Πρόνοιας): Αγαπητέ συνάδελφε, αμφισβητήσατε δύο-τρία πράγματα, που δεν έπρεπε.

Πρώτα απ' όλα, σας είπαμε ότι λάβαμε γνώση της έκθεσης τον Ιανουάριο. Έχει πρωτοκολληθεί η έκθεση στο γραφείο του Υπουργού, με ημερομηνία 13.1.1997. Αμέσως ο Υπουργός επικοινωνήσε με το διοικητικό συμβούλιο του Ωνασείου και τους είπε, ότι θέλω να συνεδριάσει το διοικητικό συμβούλιο και να έχω τις παρατηρήσεις σας πάνω στο αναφερόμενο στο πόρισμα, στην έκθεση. Σας είπα στις 23 υπάρχει έγγραφο, που λέει "απαντήστε το γρηγορότερο δυνατό σ' αυτά που επισημαίνουν οι ορκωτοί λογιστές στην έκθεσή τους". Στις 24 του μηνός μεσολάβησε το δημοσίευμα και έγινε ό,τι έγινε, με δικαιολογημένη αναστάτωση της κοινής γνώμης και όλων μας. Κι εμείς αναστατωθήκαμε και ψάξαμε και τρέξαμε, αλλά νομίζω ότι με ψυχραιμία αντιμετωπίσαμε το θέμα.

Να έχετε κι εσείς εμπιστοσύνη στα όργανα και από γιατρό και καλό συνάδελφο, δε νομίζω ότι πρέπει να λέγεται εδώ μέσα ότι οι επιστημονικές επιτροπές του Κ.Ε.Σ.Υ., δηλαδή της επεμβατικής καρδιολογίας και η επιτροπή των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων, δεν μπορούσαν να συνεδριάσουν και να αποφανθούν πάνω σ' αυτό το επιστημονικό θέμα.

Εμείς έχουμε απόλυτη εμπιστοσύνη στους Έλληνες επιστήμονες, διότι αυτά τα οποία ανακοίνωσαν δεν ήταν αποτέλεσμα μόνο της δικής τους γνώσης και εμπειρίας. Ήταν αποτέλεσμα αυτών που εφαρμόζονται στην διεθνή ιατρική επιστήμη και στην Ευρώπη και στην Αμερική.

Όσον αφορά τα άλλα που είπατε, κύριε συνάδελφε, τελειώνω θέλοντας να διαβεβαιώσω και εσάς και ολόκληρο το Σώμα, ότι και ο κ. Γείτονας και ο ομιλών είμαστε αποφασισμένοι και τη διαφάνεια να διαφυλάξουμε και είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε στοιχεία θέλετε, και να διαφυλάξουμε την εύρυθμη λειτουργία των ιδρυμάτων μας που είναι ο καθημερινός μας αγώνας. Βέβαια και το άλλο που είπα πριν", δε θα επιτρέψουμε και δε θα αφήσουμε τα ιδρύματά μας να εμπλακούν στη δίνη των όποιων αντισταθίσεων".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τελευταία επίκαιρη ερώτηση είναι η με αριθμό 595/29.1.1997 του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σταύρου Παναγιώτου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με την εκκαθάριση της Κρατικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Εγχωρίων Προϊόντων (Κ.Υ.Δ.Ε.Π.) από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, τη διασφάλιση των περιουσιακών της στοιχείων κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση έχει ως εξής:

"Η χρησιμοποίηση της Κ.Υ.Δ.Ε.Π. κύρια από τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά και από της Νέας Δημοκρατίας για να συγκαλύψουν την αντιαγροτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ελληνικών Κυβερνήσεων και να εκτονώσουν την αγανάκτηση των αγροτών είχε σαν αποτέλεσμα τη χρεοκοπία της και το κλείσιμό της.

Η Α.Τ.Ε. που κάνει την εκκαθάριση πήρε όλες τις απαιτήσεις της από την Κ.Υ.Δ.Ε.Π. με ομόλογα που εξέδωσε το Υπουργείο Γεωργίας και μείωση από την Τράπεζα της Ελλάδας των τόκων των χρηματοδοτήσεων που αφορούσαν την Κ.Υ.Δ.Ε.Π..

Παρά ταύτα, όμως, η Α.Τ.Ε. προχωρά στην εκποίηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της Κ.Υ.Δ.Ε.Π. με αποτέλεσμα η Α.Τ.Ε. από το κλείσιμο της Κ.Υ.Δ.Ε.Π. να έχει κέρδος και το συνεταιριστικό κίνημα να χάνει τη σοβαρή υποδομή της Κ.Υ.Δ.Ε.Π. που σε μεγάλο ποσοστό θα ξεπουληθεί σε ιδιώτες ανταγωνιστές του συνεταιριστικού κινήματος.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Θα αποτρέψει το ξεπούλημα των περιουσιακών στοιχείων της Κ.Υ.Δ.Ε.Π. σε ιδιώτες εμπόρους;

Θα μεταβιβάσει όλα τα περιουσιακά στοιχεία χωρίς καμία επιβάρυνση στις τριτοβάθμιες κλαδικές συνεταιριστικές

οργανώσεις που δημιουργήθηκαν για να καλύψουν το κενό από το κλείσιμο της Κ.Υ.Δ.Ε.Π.,".

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Δημήτριος Σωτηράλης έχει το λόγο για τρία λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Κύριε Πρόεδρε, κύριε συνάδελφε, η Κ.Υ.Δ.Ε.Π. είχε στην ιδιοκτησία της σε όλη τη Χώρα, σε όλους τους νόμους κτίσματα χωρητικότητας που ξεπερνούσαν τα τετρακόσια σαράντα χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα. Με τους ν. 1892/1990 και 2000/1991 τέθηκε σε εκκαθάριση η περιουσία της Κ.Υ.Δ.Ε.Π.. Όπως προβλέπεται από αυτούς τους νόμους, εκποίηση των υπό εκκαθάριση περιουσιακών στοιχείων μπορεί να γίνει ύστερα από πλειοδοτικό διαγωνισμό με κλειστές προσφορές, ή με πλειστηριασμό. Στη διαδικασία αυτή βεβαίως μπορούν να συμμετέχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι και συνεπώς και οι συνεταιριστικές οργανώσεις. Κατακύρωση, όμως, των απαντήσεων θα γίνει σ' αυτόν που η προσφορά θα κριθεί συμφέρουσα στο διαγωνισμό από τους εκκαθαριστές.

Υπάρχουν, κύριοι συνάδελφοι, νόμοι που ψήφισε αυτή η Πολιτεία και στα πλαίσια αυτά πρέπει να ενεργούμε, απαρέγκλιτα με πλήρη διαφάνεια και βεβαίως να μην παραμορφώνονται οι κανόνες της αγοράς. Παρέμβαση της Πολιτείας να διατεθούν περιουσιακά στοιχεία έτσι ανεξέλεγκτα στις συνεταιριστικές οργανώσεις, ούτε το δικαίωμα έχουμε, ούτε μπορούμε να το κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Παναγιώτου έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Κύριε Υπουργέ, δεν απαντήσατε στην ερώτηση που σας θέσαμε και θα σας πω για ποιο λόγο.

Είναι γνωστός ο ένοχος, γνωστή και η αιτία που η Κ.Υ.Δ.Ε.Π. οδηγήθηκε στη χρεοκοπία και στη συνέχεια στο κλείσιμό της. Στην απάντηση που δίνετε δε διευκρινίζετε τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων, συγκεκριμένα οικοπέδων τα οποία ανήκουν στις ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών της Χώρας, τα οποία παραχωρήθηκαν στην Κ.Υ.Δ.Ε.Π. και στα οποία έγιναν κτίσματα που ύστερα από σχετική επιδότηση που φθάνει το 50% έως 60% κατασκευάστηκαν και σύμφωνα με τον νόμο, ύστερα από την παρέλευση ενός ορισμένου χρονικού διαστήματος, δηλαδή μιας εικοσαετίας, πρέπει να περάσουν πάλι στις συνεταιριστικές οργανώσεις. Σ' αυτό δε μας απαντάτε.

Η Αγροτική Τράπεζα έχει πληρωθεί τα τετρακόσια οκτώ (408.000.000.000) δισεκατομμύρια, μαζί με τους τόκους υπερημερίας, από την Τράπεζα της

Ελλάδας, γιατί της χαρίστηκε το μισό περίπου ποσό, το οποίο όφειλε η Κ.Υ.Δ.Ε.Π. προς την Αγροτική Τράπεζα, που στη

συνέχεια η Τράπεζα της Ελλάδας χάρισε στην Α.Τ.Ε. Επίσης, της διατέθηκαν για το υπόλοιπο ποσό ομόλογα. Οι κεντρικές τριτοβάθμιες οργανώσεις, που δημιουργήθηκαν, όπως η ΚΕΣΠΥ, η δημητριακή και η βαμβακουργική, έγιναν με στόχο να λειτουργήσουν στη θέση της Κ.Υ.Δ.Ε.Π.. Εκτός από την ΚΕΣΠΥ, του πολλαπλασιαστικού υλικού, δε λειτούργησε καμία, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα οι συναιτερισμοί.

Εκείνο που θέλω να τονίσω είναι ότι ενώ έχει πληρωθεί η Α.Τ.Ε., το ιδιωτικό κεφάλαιο -θα το πω πολύ χοντρά- μυρίζει φοβίμη που πάει να κατασπαράξει και δεν είναι άλλο από τα περιουσιακά στοιχεία, σύμφωνα με την απάντησή σας με τους μειοδοτικούς διαγωνισμούς, που σκέφτεσθε να κάνετε, θα τα παραχωρήσετε αντί πινακίου φακής.

Για να μπορέσει το συναιτεριστικό κίνημα να ανταποκριθεί στις ανάγκες του αγροτικού πληθυσμού, πρέπει να εκδημοκρατιστεί και να απεξαρτηθεί από το μονοπωλιακό κεφάλαιο, που εσείς, αντί γι' αυτό, κινείσθε σε τελείως αντίθετη κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΛΗΣ (Υφυπ. Γεωργίας): Μόνο δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, πριν από σας και πριν από μένα υπήρξαν σ' αυτό το Κοινοβούλιο νόμοι. Μάλιστα χρειάστηκαν κάποιες μέρες εδώ μέσα και για το ν. 1892/1990 και για το ν. 2000, που αποφάσισαν γι' αυτά που βάζετε εσείς αυτή τη στιγμή μπροστά μου. Βεβαίως και το Υπουργείο Γεωργίας και προπαντός η Α.Τ.Ε., που εξουσιοδοτείται γι' αυτήν την ιστορία, αποφασίζει και ενεργεί με βάση τους νόμους.

Σε κάθε περίπτωση, ζήτησα χθες και τις προηγούμενες μέρες να μάθω αν έχουν εκποιηθεί αντί πινακίου φακής -δικά σας λόγια- ή αλλιώς πως οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία της πρώην Κ.Υ.Δ.Ε.Π..

Είμαι βέβαιος ότι κανείς σ' αυτόν τον Τόπο πια δε διανοείται να εκποιήσει αντί πινακίου φακής συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, αλλά θα αποτιμηθούν με την αξία που έχουν και με διαγωνισμό, με απόλυτη διαφάνεια, θα προχωρήσουμε σ' αυτές τις διαδικασίες.

Κύριε συνάδελφε, υπάρχουν νόμοι. Καινούριους νόμους με ερωτήσεις, δεν μπορούμε εσείς και εγώ να κάνουμε, παρά την καλή σας πρόθεση να προστατεύσετε το συναιτεριστικό κίνημα, πρόθεση την οποία έχουμε όλοι μας σ' αυτήν την Αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εξαντλήθηκε η ημερήσια διάταξη των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη

ΤΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η υπ' αριθμ. 25/17.12.1996 επερώτηση των Βουλευτών κυρίων Χαράλαμπου Παπαθανασίου, Χρήστου Βυζοβίτη, Νικολάου Τσιαρτσιώνη, Θεοφάνη Δημοσχάκη, Κων/νου Καραμανλή, Γεωργίου Καρασμάνη, Θεόφιλου Λεονταρίδη, Γεωργίου Παναγιωτοπούλου, Αδάμ Ρεγκούζα και Αντωνίου Φούσα κατά του Υπουργού των Εξωτερικών για την ασκούμενη εξωτερική πολιτική στο Βαλκανικό Χώρο.

Αναφέρω όλα τα ονόματα των επερωτώντων, αλλά φυσικά θα μιλήσουν οι πέντε πρώτοι, αναπληρούμενοι, από τους επόμενους, αν απουσιάζουν.

Πριν δώσω το λόγο στον πρώτο επερωτώντα θα ήθελα να σας ανακοινώσω, ότι η Νέα Δημοκρατία ορίζει Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο για τη συζήτηση της σημερινής επερώτησης το Βουλευτή Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντίνο Καραμανλή. Στη θέση του κ. Καραμανλή, που ορίζεται Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, θα πάει ο επόμενος ομιλητής, είναι φυσικό αυτό.

Και ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου ορίζει την κα Δαμανάκη.

Ο κ. Παπαθανασίου έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω την ανάπτυξη αυτής της επερώτησής μας, από ένα πολύ βασικό σημείο: 'Ότι κανένας δεν αμφισβητεί τις προθέσεις κανενός και κανένας δεν αμφισβητεί τον πατριωτισμό κανενός.

Ανησυχούμε όμως, κύριε Υπουργέ, από τον ερασιτεχνισμό που καθημερινά επιδεικνύει η Κυβέρνηση σε σοβαρά θέματα εξωτερικής πολιτικής, ανησυχούμε από την έλλειψη συντονισμού που έχετε και πιθανότατα από τη μη καλή ανάγνωση των πραγματικών δεδομένων. Ανησυχούμε πολύ περισσότερο που ο Υπουργός Παιδείας κατά βούληση γίνεται Υπουργός Εξωτερικών και Υπουργός Εθνικής Αμύνης, που η Υπουργός Βιομηχανίας γίνεται Πρωθυπουργός και που ο Πρωθυπουργός αδυνατεί να συντονίσει τους Υπουργούς του και το μόνο που κάνει καθημερινά είναι να διαψεύδει ότι έχει περιβάλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κατάρρευση του Συμφώνου της Βαρσοβίας και της Σοβιετικής Ένωσης δημιούργησε μία νέα πραγματικότητα στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Και η Ελλάδα με αυτά τα δεδομένα βρέθηκε να είναι η ισχυρότερη περιφερειακή δύναμη στα Βαλκάνια.

Η επί σαράντα χρόνια διαφοροποιημένη πορεία μεταξύ της Χώρας μας και των πρώην κομμουνιστικών της γειτόνων δημιούργησε συσσωρευτικά μία εκπληκτική ελληνική υπεροχή.

Αρκεί να σας πω ότι το 1993 το δικό μας Α.Ε.Π. ήταν περίπου ίσο με το Α.Ε.Π. όλων των πρώην κομμουνιστικών κρατών, μαζί και της Ρουμανίας. Η Ελλάδα, λοιπόν, βρέθηκε να υπερτερεί συντριπτικά και σε στρατιωτική ισχύ με μόνη εξαίρεση τη Σερβία.

Επιπλέον η Χώρα μας έχει το πλεονέκτημα ότι ανήκει στο NATO και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή στους ισχυρότερους σήμερα ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.

Δεύτερον, οι μεγάλες δυνάμεις και ιδίως οι Η.Π.Α., πιστεύω ότι ήταν διατεθειμένες από το 1991 να υποστηρίξουν την Ελλάδα ως την πρώτη δύναμη στα Βαλκάνια και ο λόγος είναι απλός, κάτι που δυστυχώς ακόμη και σήμερα δεν το έχετε αντιληφθεί σωστά και στο μέγεθος που θα έπρεπε να το έχετε αντιληφθεί, κύριε Υπουργέ, τη δυνατότητα της Ελλάδος να οδηγήσει τις γειτονικές, πρώην κομμουνιστικές, χώρες προς τη Δύση, τόσο πολιτικά όσο και οικονομικά.

Τρίτον, η Τουρκία αν και ισχυρότερη διμερώς, αποδείχθηκε ανίσχυρη να αντισταθμίσει την Ελλάδα ως δυνητικό κέντρο βάρους των Βαλκανίων. Πολλοί λόγοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνέβαλαν σ' αυτήν την κατάσταση. Η Τουρκία εστίασε τις κυριότερες προσπάθειες εξάπλωσης της επιρροής της στον Καύκασο, στην Κεντρική Ασία και στη Μέση Ανατολή. Ένα στοιχείο που ακόμη και σήμερα δεν έχει κατανοήσει και

αξιοποιήσει σωστά η ελληνική Κυβέρνηση.

Η κλιμάκωση του Κουρδικού προβλήματος από το 1991 και μετά, απορρόφησε ένα πολύ μεγάλο μέρος των ενεργειών της Τουρκίας, κάτι που σωστά είχε προβλέψει και σωστά τοποθετήσει στην συνολική της πολιτική η Νέα Δημοκρατία.

Στα Βαλκάνια η Τουρκία ταυτίστηκε από το Μάιο του 1992, εξαιτίας της Βοσνιακής κρίσης, με το μουσουλμανικό στοιχείο και επομένως μείωσε την επιρροή της στα κατ' εξοχήν ορθόδοξα κράτη, με εξαίρεση τα Σκόπια, εξαιτίας της διμερούς εμπλοκής μας. Συνολικά η επιρροή της Τουρκίας μετά το 1990 ήταν περιορισμένη και από το 1992 φθίνουσα.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο συνδυασμός αυτών των παραγόντων δημιούργησε τη σημαντικότερη ευκαιρία μετά το 1922 για μία θεαματική άνοδο της διεθνούς ισχύος και επιρροής της Χώρας μας.

Σ' αντίθεση με την υψηλή στρατηγική του Βενιζέλου το 1919-1920, η ευκαιρία της δεκαετίας του 1990, δεν εμπεριέχει το στοιχείο της εδαφικής επέκτασης, αλλά ούτε και τους κινδύνους καταστροφικής αναδίπλωσης που τελικά υπονόμευσαν τις πρωτοποριακές πρωτοβουλίες του Βενιζέλου το 1922.

Η σημερινή προοπτική χαρακτηρίζεται από πολύ χαμηλό ρίσκο και πολύ υψηλά δυνητικά οφέλη. Χαρακτηρίζεται, όμως, και από μια "γκρίζα" Κυβέρνηση, μια Κυβέρνηση της ασυνενοησίας και των συγκρούσεων των Υπουργών -δε θα μπω σε λεπτομέρειες που συνθέτουν κύρια, από διαφορετικές θέσεις, το σημερινό τοπίο σε θέματα οικονομικής και εξωτερικής πολιτικής, με συνέπειες, συγκρούσεις και αποτελέσματα που είναι γνωστά- και με τα δεδομένα αυτά φυσικά και η ευθύνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, του Πρωθυπουργού, δε θα εντοπιστεί μόνο στην αδυναμία του να επιλύσει τις υφιστάμενες διαφωνίες και να συντονίσει την όποια σε εμβριακή κατάσταση κυβερνητική δραστηριότητα, θα επεκταθεί και στην αρχική επιλογή των προσώπων που απαρτίζουν τη σημερινή Κυβέρνηση.

Τι έπρεπε να κάνετε, λοιπόν και δεν κάνατε, κύριε Υπουργέ:

Πρώτον, στον τομέα της στρατιωτικής στρατηγικής: Η αποτροπή τυχόν νέων επεκτατικών σχεδίων σε βάρος του Ελληνισμού πρέπει να συδυασθεί με μια βαλκανική πολιτική, στρατηγική διπλωματία, με σκοπό την αύξηση της ελληνικής επιρροής στις βαλκανικές αμυντικές πολιτικές. Το πρόγραμμα του NATO -το γνωρίζετε- της σύμπραξης για την ειρήνη έχει προσφέρει ένα ιδανικό πλαίσιο, αλλά δυστυχώς ανεκμετάλλευτο για την ελληνική ενεργοποίηση προς την κατεύθυνση αυτή.

Δεύτερον, στον τομέα της οικονομικής πολιτικής: Η παρούσα κατάσταση ευνοεί σαφώς την επιστροφή του Ελληνισμού, ως οικονομικά πρωταγωνιστικού στοιχείου στην ευρύτερη περιοχή, μετά από πολλές δεκαετίες καταπίεσης και εκδίωξης. Η εδραίωση της ελληνικής οικονομικής επιρροής θα συμβάλει και στην εξάπλωση της ελληνικής πολιτικής επιρροής. Επιπλέον, θα δημιουργήσει προϋποθέσεις ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, καθώς θα τη βγάλει από την τεχνητή γεωγραφική απομόνωση που υπέστη από εποχής του ψυχρού πολέμου.

Τρίτον, στον τομέα της διεθνούς νομιμοποίησης η Ελλάδα έχει την ευκαιρία -και είχε -να προωθηθεί τόσο στα μάτια των Βαλκανίων, όσο και στα μάτια της Δύσης, ως αποφασιστικός παράγοντας για τη σταθερότητα της χερσονήσου του Αίμου και για την ομαλή μετάβαση των πρώην κομμουνιστικών χωρών προς τη δημοκρατία, την οικονομία της αγοράς και την ένταξή τους στους θεσμούς της Δύσης, NATO και Ευρωπαϊκή Ένωση, θεσμούς που μέχρι πρότινος δεν πιστεύατε, θεσμούς επιλογής της Νέας Δημοκρατίας, θεσμούς που χρόνια πολεμήσατε και γι' αυτό ειλικρινά τα κάνατε "θάλασσα".

Η κατάκτηση, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιας θέσης πρωτοπορίας στα Βαλκάνια θα αυξήσει συγχρόνως και το ειδικό βάρος της Χώρας μας, μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέταρτον, στον τομέα της διπλωματίας: Η Ελλάδα θα πρέπει να εξασφαλίσει την ενεργό υποστήριξη των δυτικών δυνάμεων, κάτι που δεν έχει γίνει, στην ανάληψη ενός ηγετικού ρόλου στα Βαλκάνια. Παράλληλα, θα πρέπει να συμβάλει διπλωματικά στην σταθεροποίηση των Βαλκανίων, ειδικά σε σχέση με τη

γιουγκοσλαβική κρίση, να εξομαλύνει τις διμερείς της σχέσεις με γειτονικά κράτη- και αυτό πιστεύω ότι έχει γίνει νηπιακά, όμως, κύριε Υπουργέ, και έχει δρομολογηθεί, όσον αφορά την Αλβανία, αλλά όχι ακόμη όσον αφορά τα Σκόπια -και έτσι να εκτοπίσει, αυτό θα είναι το αποτέλεσμα, την τουρκική επιρροή. Σήμερα, η Μακεδονία του Μόντε Νέγκρο, το Μαυροβούνιο, το γνωρίζετε ότι έγινε οικονομικός και φορολογικός παράδεισος, με φορολογία μόλις 2,5% επί των κερδών. Το έχετε εκμεταλλευθεί; Τι έχουμε κάνει εμείς γι' αυτό;

'Ανοιξαν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα ευρωπαϊκά προγράμματα, τα FAR, για όλες τις χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας, εκτός από τη Νέα Γιουγκοσλαβία. Αλλά θα μου πείτε, εμείς δεν μπορούμε να απορροφήσουμε τα δικά μας κοινοτικά κονδύλια, θα προωθήσουμε την εφαρμογή, με ηγετικό ρόλο, αυτών των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Βαλκάνια;

Το γνωρίζετε ότι αυτόν το ρόλο έχει επιλέξει -και δεν ξέρω αν έχει ήδη αποφασίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση- να τον δώσει σε δικτύο ιδιωτικών εταιρειών;

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, μια τέτοια υψηλή στρατηγική θα αυξήσει τη διεθνή ισχύ και επιρροή της Ελλάδας και επιπλέον, μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις αλλαγής της μέχρι τώρα διμερούς ισορροπίας Αθηνών-Άγκυρας. Μακροπρόθεσμα αποτελεί τη ρεαλιστικότερη ελπίδα για διέξοδο από τις τραγικές συνέπειες του 1974.

Δυστυχώς όμως, κύριε Υπουργέ, αργήσατε και δεν ξέρω αν ακόμη έχετε διαγνώσει αυτή τη μεγάλη ευκαιρία. Και ως Κυβέρνηση, αρχικά αντιδράσατε με φοβία στη νέα βαλκανική κρίση και ρευστότητα, σαν να επρόκειτο τα Σκόπια με Α.Ε.Π. ίσο με το 3% του δικού μας Α.Ε.Π. και με ανύπαρκτες ένοπλες δυνάμεις, είτε το υποτιθέμενο, αλλά τελικά πιστεύω ανύπαρκτο μπουσουλμανικό τόξο, να απειλήσουν τη Χώρα μας. Αν είναι δυνατόν!

Δε σας έχει, λοιπόν, συνετίσει ο Αμερικανός πρέσβης Ρίτσαρντ Σίφτερ, που χειρίζεται την πρωτοβουλία των Η.Π.Α. στο πρόγραμμα πρωτοβουλία συνεργασίας Νοτιοανατολικής Ευρώπης, όταν δηλώνει ότι οι γείτονες, που κάνουν εμπόριο μεταξύ τους, δεν πολεμούν.

Και δεν πολεμούν, κύριοι συνάδελφοι, με όπλα. Πολεμούν, όμως, με οικονομικά μέσα. Ο πόλεμος μεταφέρεται στο πεδίο του εμπορίου και της οικονομίας και είναι πολύ πιο σκληρός, όταν συγκρούονται και συμφέροντα μεγάλων, περισσότερο μάλιστα όταν στην περιοχή μας και στην ευρύτερη περιοχή, υπάρχουν πετρέλαια και αγωγοί πετρελαίων.

Ως αποτέλεσμα, λοιπόν, ήταν το ότι η Ελλάδα εγκλωβίστηκε σε μια διένεξη με τα Σκόπια. Είχαμε και εκείνο -θα χρησιμοποιήσω σκληρή έκφραση- το, κατ' εμέ, πολιτικά παρανοϊκό εμπάργκο, με το οποίο ουσιαστικά αυτοπληρωθήκαμε σε βάρος του μεγάλου στόχου, της κατάκτησης μιας ηγετικής θέσης στην ενδοχώρα των Βαλκανίων.

Από κάθε σκοπιά η εμπλοκή αυτή ήταν ζημιογόνος. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προείδε το αποτέλεσμα, αλλά δυστυχώς, πριν δώσει τη συμφέρουσα για τη Χώρα μας λύση, σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου των Αρχηγών παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας, έπεσε.

Αυτή, λοιπόν, η εμπλοκή, κύριε Υπουργέ, την οποία συντηρείτε και κυριολεκτικά σύρεσθε και διασύρεσθε, ακόμη και από τον Κίρο Γκλιγκόρφ, δεν καταλαβαίνετε ότι ήταν και είναι ζημιογόνος; Μείωσε τη διεθνή, κατ' αρχάς, νομιμοποίηση -και αυτό είναι το κυριότερο και η ουσία του προβλήματος- αλλά και τη διπλωματική δυνατότητα της Ελλάδος να διεκδικήσει την ηγεσία στην περιφέρεια. Αντίθετα, οδήγησε σε μία διεθνή εικόνα της Αθήνας, κάτι που συναντάμε και τώρα ακόμα στα ελληνοτουρκικά, ως αποσταθεροποιητικού παράγοντα.

Εμπόδιζε ιδίως μετά την επιβολή του εμπάργκο, το Φεβρουάριο του 1994, την οικονομική μας διείσδυση στα Βαλκάνια. Επιπλέον, δημιούργησε την ευκαιρία για τη διείσδυση της Άγκυρας στα Σκόπια, παρά τις θεμελιώδεις αντιθέσεις μεταξύ των δύο κρατών. Γνωστό είναι το μπουσουλμανικό πρόβλημα των Σκοπίων και γνωστή είναι η

ταύτιση της Άγκυρας με το μπουσουλμανικό στοιχείο των Βαλκανίων.

Σήμερα οι περισσότεροι ηγετικοί Έλληνες πολιτικοί παραδέχονται, είτε δημόσια είτε σε κατ' ιδίαν συζητήσεις, το λάθος της επιλογής του εμπάργκο και τους λάθος χειρισμούς της κυβέρνησης Παπανδρέου, μέσα στους οποίους χειρισμούς, δυστυχώς, έχετε και σεις εγκλωβιστεί. Σήμερα -και παρακαλώ να μου απαντήσετε- σε ποιο σημείο βρίσκονται οι διαπραγματεύσεις μας με τα Σκόπια; Πότε σκοπεύετε να ξεπεράσετε τις χρόνιες ανασφάλειές σας και να οδεύσετε, να δώσετε μια λύση στο πρόβλημα αυτό και σε ποια λύση οδεύετε;

Περισσότες τουλάχιστον ό,τι μπορείτε να περισώσετε, ό,τι μπορεί να περισωθεί. Επιτέλους, γιατί δεν το κάνετε; Συννοηθείτε. Μιλάμε για εθνικά συνεκτική εξωτερική πολιτική. Συννοηθείτε με τους άλλους πολιτικούς Αρχηγούς, γιατί στη δική σας στρατηγική επικρατεί, όχι η επιδίωξη του αρίστου αλλά η επιδίωξη στο μη χείρον βέλτιστον. Γιατί κινείστε -και είναι γεγονός αυτό- μεταξύ των ακραίων θέσεων του κ. Παπανδρέου και των συμβιβαστικών θέσεων του κ. Σημίτη, που λέει "αμάν πια αυτό το όνομα".

Προσέξτε καλά, όμως, κάτι που ταλανίζει εκατό χρόνια τη Χώρα μας, να μη συνεχίζει να την ταλανίζει για άλλα εκατό χρόνια.

Κύριε Υπουργέ, εγκλωβισμένη στη δύνη των ραγδαίων εξελίξεων περί το κυπριακό και τα ελληνοτουρκικά, η ελληνική διπλωματία επιδεικνύει, δυστυχώς, αργά αντανάκλαστικά στη σοβούσα νέα βαλκανική κρίση, προανακρούσεις της οποίας αποτελούν οι συγκρούσεις κυβέρνησης αντιπολίτευσης στο Βελιγράδι, στη Σόφια και στα Τίρανα.

Και αν θελήσουμε να πιστώσουμε, κύριε Υπουργέ, την επιτυχή παρέμβασή σας στο γιουγκοσλαβικό ηφαίστειο, με την επίσκεψή σας στο Βελιγράδι, δεν μπορούμε να πράξουμε το ίδιο για τη συνολική θεώρηση της ελληνικής Κυβέρνησης, σχετικά με τις σοβαρές ανακατατάξεις που συντελούνται σήμερα σε αυτές τις τρεις φίλες βαλκανικές χώρες.

Οφείλουμε καταρχάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ξεχωρίσουμε αυτές τις κρίσεις, παρά τα εμφανή κοινά σημεία που έχουν.

Πρώτον, στην περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας έχουμε μια φίλη γειτονική χώρα, αλλά σφόδρα ανταγωνιστική στα Βαλκάνια. Οι ελληνικές κυβερνήσεις στήριξαν τη νέα Γιουγκοσλαβία καθ' όλη τη διάρκεια του πολέμου, υπερασπιζοντάς την, έναντι μιας διεθνούς κοινότητας που την είχε τότε απομονώσει.

Η ελληνική διπλωματία, κύρια επί Ανδρέα Παπανδρέου, βρέθηκε αρκετές φορές σε εξαιρετικά δύσκολη θέση, ενώ με ευθύνη και της νέας Γιουγκοσλαβίας, του Βελιγραδίου, αλλά και της αδυναμίας μας να προβλέψουμε εγκαίρως προς ποία κατεύθυνση -και αυτό έχει σημασία μεγάλη- γέρνει η πλάστιγγα, δε μετείχε στο μοίρασμα της πίτας, όταν η ηγεσία της νέας Γιουγκοσλαβίας ανέληψε και κατέστη προνομιακός συνομιλητής της δύσης.

Σήμερα που η κατάσταση σε αυτήν τη χώρα είναι γνωστή, η Αθήνα πρέπει να αναζητήσει τρόπους συνεργασίας, που θα έχουν επιτέλους ουσιαστικό αντίκρυσμα.

Στην περίπτωση της Βουλγαρίας, το ελληνικό ενδιαφέρον πρέπει να είναι ακόμα μεγαλύτερο, κύριε Υπουργέ. Όταν ανεπισημάτως, οι κυβερνώντες στη Σόφια επιζητούσαν τα δικά μας διπλωματικά ανοίγματα και τη διαμεσολάβηση της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα διεθνή οικονομικά fora, η απάντηση της δικής μας Κυβέρνησης δεν ήταν η πλέον δυναμική.

Η σημερινή κρίση στη Βουλγαρία είναι εξαιρετικά πιθανό να οδηγήσει σε παρατεταμένη περίοδο αποσταθεροποίησης. Αυτό επηρεάζει προφανώς τις δραστηριότητες των ελληνικών επιχειρήσεων στην γειτονική χώρα, δημιουργεί προβλήματα σε μια σειρά από διμερή διπλωματικά και οικονομικά σχέδια και αναστέλλει την κοινή δράση για τη νότια Βαλκανική, ζήτημα που θα έπρεπε να ενδιαφέρει τα μάλα την ελληνική Κυβέρνηση και στο οποίο ζήτημα εντάσσονται, το Σκόπιο, οι σχέσεις μας με την Αλβανία και κατ' επέκταση με τη Ρωσία.

Αντιληφθείτε, λοιπόν, εγκαίρως, κύριε Υπουργέ, ότι Σόφια,

Βελιγράδι, Τίρανα, είναι πολύ κοντά στην Αθήνα, αλλά πολύ πιο κοντά και στη Θεσσαλονίκη.

Τελειώνοντας τονίζω, ότι οι αποτυχίες της νεοελληνικής υψηλής στρατηγικής συνέβησαν σε περιόδους, κατά τις οποίες η ελληνική ηγεσία αρνήθηκε να προσαρμοστεί στην πραγματικότητα της διεθνούς πολιτικής. Μόνο όταν η Ελλάδα βασίστηκε σε πετυχημένες συμμαχίες, που στηρίχθηκαν σε ρεαλιστικούς υπολογισμούς, πέτυχε στις εξωτερικές της επιδιώξεις. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ.Τσαρτασιώνης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι βέβαιο, ότι κανείς εδώ μέσα δε θα μπορούσε να διαφωνήσει με την αναγκαιότητα σχεδιασμού μιας βαλκανικής πολιτικής, αυτό που άλλωστε σήμερα είναι και το ζητούμενο, μιας πολιτικής που την ώρα αυτή θα έπρεπε να βρίσκεται σε εφαρμογή και όχι να αναζητείται ακόμη από την Κυβέρνηση. Μια πολιτική, που απαλλαγμένη από τα σφάλματα του παρελθόντος, θα είχε όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά μιας φιλικής επίθεσης στην περιοχή, μιας δέσμης οικονομικών και πολιτικών πρωτοβουλιών στη γειτονική χερσόνησο.

Η κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού στη νοτιοανατολική Ευρώπη άνοιξε το πεδίο για τη δημιουργία συνθηκών ελεύθερης αγοράς. Αναδείχθηκαν οι ευκαιρίες για ανασύσταση οικονομικών σχέσεων και παραδοσιακών δεσμών, που είχαν αναπτυχθεί κατά τον προηγούμενο αιώνα. Έτσι σήμερα το ιστορικό αυτό παρελθόν πρέπει να αποτελέσει και την πρόκληση του μέλλοντος. Διαμορφώνεται και εξελίσσεται συνεχώς ένας νέος ζωτικός για την Ελλάδα οικονομικός χώρος, μια νέα αγορά. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Χώρας είναι συντριπτικά. Η ανταπόκριση, όμως, της Κυβέρνησης σ'αυτά τα ερεθίσματα είναι απογοητευτική ως ανύπαρκτη. Επιτέλους, σήμερα η μικρή για τα διεθνή δεδομένα αγορά της Ελλάδος μπορεί να απλώσει και να ανοίξει νέες προοπτικές. Πρέπει να στοχεύσουμε και να προετοιμαστούμε για την οικονομική εννοποίηση της νοτιοανατολικής Ευρώπης, που έρχεται, αν θέλουμε και αν δεν θέλουμε να παραμείνουμε άβουλοι θεατές μιας νέας εποχής στην περιοχή μας.

Η Κυβέρνηση επιβάλλεται άμεσα να αναλάβει πρωτοβουλίες, που θα συμβάλουν στην ανάπτυξη των Βαλκανικών χωρών, έτσι ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες της ελληνικής παρουσίας, με στόχο τη διεθνοποίηση και ενσωμάτωση της περιοχής μας στην παγκόσμια οικονομία. Πίστωση χρόνου δεν έχετε. Τον χρόνο τον εξαντλήσατε με αδιέξοδες πολιτικές και μαζί μ'αυτόν εξαντλείτε και τη Βόρειο Ελλάδα, κύριε Υπουργέ. Τρέχετε συνεχώς πίσω από τα γεγονότα άτολμοι και άβουλοι, προσκολλημένοι στη διαμορφωθείσα άσχημη πραγματικότητα και έχοντας καταστήσει, δυστυχώς, την Ελλάδα μέρος του Βαλκανικού προβλήματος. Οι Ευρωπαϊκές χώρες και οι ΗΠΑ δρομολογούν τα δικά τους σχέδια για παρεμβάσεις μακροπρόθεσμες και στόχους. Το σχέδιο Σίφτερ προχωρεί ταχύτατα και η αμερικανική διπλωματία φέρεται να εξαρτά σημαντικά συμφέροντα από την υλοποίησή του. Όμως ποια είναι η θέση της Κυβέρνησης; Ποιες είναι οι ενέργειές της προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμετοχή της Χώρας μας στις σχεδιαζόμενες εξελίξεις; Οι οικονομικές πρωτοβουλίες, που προβλέπονται, είναι ικανές από μόνες τους να καλύψουν τις όποιες πολιτικές, εθνολογικές και μειονοτικές διαφορές στην περιοχή, όπως πιστεύει ο κ. Σίφτερ; Σε όλα αυτά θα πρέπει να υπάρχουν προετοιμασμένες θέσεις και επεξεργασμένοι πολιτικοί στόχοι.

Δεν μπορεί το επίσημο κράτος να κρύβεται πίσω από πολιτικές λογιστηρίου και να υποκαθίστούνται οι διακρατικές σχέσεις από τις εμπορικές δραστηριότητες και μόνο. Οι πολιτικές πρωτοβουλίες ανήκουν στους υπεύθυνους πολιτικούς, που δεν αρκούνται μόνο να επαινούν την πράγματι αξιόλογη ελληνική επιχειρηματική παρουσία στα Βαλκάνια, αλλά χαράσσουν και υποστηρίζουν και πρωτοστατούν στις εξελίξεις.

Η Ελλάδα, η μόνη ευρωπαϊκή Χώρα στην περιοχή, πρέπει να συνειδητοποιήσει, ότι ο ρόλος της είναι να βοηθήσει τα κράτη της νοτιοανατολικής Ευρώπης στην ένταξή τους στην

Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι αυτός είναι κυρίαρχος πολιτικός στόχος. Εάν αυτό συμβεί, επιτυγχάνεται η ενοποίηση του ευρωπαϊκού χερσαίου χώρου, αλλά και η πρόσβαση της Χώρας μας στα δίκτυα εμπορίου και διανομής, σε μια από τις μεγαλύτερες και πλουσιότερες αγορές της ηπείρου.

Οι προοπτικές είναι μεγάλες. Ανάλογα, όμως, μεγάλες και επιπλέον θα πρέπει να είναι και οι δικές μας προσπάθειες, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό μέτωπο.

Στο εσωτερικό η Κυβέρνηση φαίνεται δυστυχώς ότι δεν μπορεί να προωθήσει με τους αναγκαίους ρυθμούς τις υποδομές που χρειάζεται επείγοντως η Χώρα. Η Εγγατία Οδός με τους καθετούς άξονες, η ενεργειακή Εγγατία, αλλά και οι αναγκαίες διοικητικές τομές, παραμένουν χρόνια τώρα σε επίπεδο εξαγγελιών και προθέσεων.

Στο εξωτερικό η απουσία πρωτοβουλιών είναι εμφανής καθ'ήν στιγμή σύνεφα συσσωρεύονται στο Βαλκανικό ορίζοντα και οι πολιτικές εξελίξεις στη Βουλγαρία, Αλβανία και Σερβία, δημιουργούν νέες ισορροπίες και δεδομένα.

Είσατε έτοιμοι να τα αντιμετωπίσετε; Έχετε τη δύναμη να πάρετε τις σωστές πρωτοβουλίες; Μπορείτε να εκφράσετε και να υλοποιήσετε μία ενιαία εξωτερική πολιτική, που θα οδηγήσει τη Χώρα στη θέση που της ανήκει στα Βαλκάνια;

Αν σε αυτά τα ερωτήματα έχετε θετικές απαντήσεις, κύριε Υπουργέ, να είστε βέβαιοι, ότι θα ήμασταν οι πρώτοι που θα τις χειροκροτούσαμε, γιατί τα Βαλκάνια δεν θα μας περιμένουν δυστυχώς.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Δημοσχάκης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η τελευταία δεκαετία του 20ου αιώνα μας επεφύλαξε ένα απρόοπτο. Ο κομμουνισμός έπεσε και η οικονομία της αγοράς δημιούργησε νέες προοπτικές και νέες προϋποθέσεις στη Βαλκανική.

Πράγματι δημιουργήθηκαν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις και οι προοπτικές, που μπορούν να παίξουν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη γενικά του χώρου αυτού. Η Ελλάδα μπορούσε και μπορεί να παίξει ένα σπουδαίο ρόλο προς την κατεύθυνση αυτή.

Κατά την άποψη μου, κύριε Υπουργέ, στρατηγικός στόχος της Ελλάδος με τις νέες εξελίξεις θα ήταν να μεγιστοποιήσουμε τις δυνατότητες που δίνονται με τη νέα τάξη πραγμάτων και να ελαχιστοποιήσουμε τους κινδύνους.

Έχουν περάσει, πράγματι, πολλά χρόνια από τότε που έπεσε το ανατολικό μπλοκ. Δυστυχώς εμείς μεγιστοποιούμε τους κινδύνους και σμικρύνουμε τις προοπτικές, έτσι ώστε η Βαλκανική μας πολιτική να οδηγείται σε αποτυχία.

Η Ελλάδα είναι γεγονός, ότι είναι μία Χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΝΑΤΟ, μία Χώρα της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης, έχει ένα κατά κεφαλήν εισόδημα διπλάσιο και τριπλάσιο των χωρών της Βαλκανικής και καλείται πράγματι να παίξει αυτόν το ρόλο, έτσι ώστε να διεισδύσει στη Βαλκανική και ως πολιτική και ως οικονομική δύναμη.

Είμαστε, πράγματι, η μόνη Χώρα ως δίαυλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που μπορούμε να είμαστε κοντά στις χώρες της Βαλκανικής, αφού απέχουμε μόλις λίγες δεκάδες χιλιόμετρα από αυτήν, έχουμε κοινές πολιτισμικές παραδόσεις, έχουμε κοινή θρησκεία και έχουμε και τη δυνατότητα επιπλέον να κάνουμε χρήση των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βέβαια δεν πρέπει να υποτιμούμε τα προβλήματα που υπάρχουν στην περιοχή. Τέτοια προβλήματα είναι η πολιτική ρευστότητα. Βλέπουμε σήμερα τι γίνεται στη Βουλγαρία, στην Αλβανία και στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Δεν υπάρχουν, δυστυχώς, υποδομές. Έχουν χαμηλό οικονομικό επίπεδο. Και εκεί καλείται η Χώρα μας, μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να παίξει μεγάλο ρόλο, διότι η ανάπτυξη των βαλκανικών χωρών θα επιφέρει και οικονομική ανάπτυξη της Χώρας μας.

Εμείς συνεπώς θα πρέπει να αναπτύξουμε στο έπακρον τις πολιτικές μας, να προσπαθήσουμε να εντάξουμε αυτές τις βαλκανικές χώρες και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο ΝΑΤΟ,

να αναπτύξουμε τις οικονομικές μας σχέσεις ακόμα περισσότερο και να είμαστε πρωτοπόροι και όχι ουραγοί.

Σε αυτήν την οικονομική διείσδυση της Χώρας μας στις βαλκανικές χώρες, καθοριστικό ρόλο θα παίξει ο ελληνικός βορράς και δη η Μακεδονία και η Θράκη. Με τις νέες προϋποθέσεις, με τις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν στη Βαλκανική, η Μακεδονία και η Θράκη αποκτούν τεράστια γεωγραφική και οικονομική αξία. Και καλείται η Ελλάς με τις περιοχές αυτές να μπει στα βάθη της ενδοχώρας της Βαλκανικής και των παρευξινίων χωρών.

Προϋπόθεση για να ευημερήσει η Θράκη και η Μακεδονία, πρέπει να ευημερήσουν πρωτίστως οι Βαλκάνιες χώρες. Όταν οι Βαλκάνιες χώρες ευημερήσουν και είναι ασφαλείς, τότε η Θράκη και η Μακεδονία θα ευημερήσουν και θα θωρακίσουν την ακριτική μας Πατρίδα.

Η επιτυχία των οικονομικών μας, όμως, σχέσεων με τις χώρες της Βαλκανικής, για να έχει θεαματικά αποτελέσματα, πρέπει να επιτευχθεί στην οικονομική μας διπλωματία. Και τέτοια δυστυχώς δεν έχουμε σήμερα. Και δεν έχουμε, γιατί λείπει ο άνθρωπος παράγων και η πολιτική βούληση.

Οι διπλωματικές μας υπηρεσίες στη Βαλκανική είναι υποβαθμισμένες, ενώ θα έπρεπε να είναι πιο αναβαθμισμένες. Πρέπει να τις θωρακίσουμε με το καλύτερο έμπυχο υλικό, που έχουμε, σε διπλωμάτες, εμπορικούς ακολούθους και γεωργικούς ακολούθους. Πρέπει να δημιουργήσουμε όλες εκείνες τις υποδομές το ταχύτερο δυνατό, να αναβαθμίσουμε και να αναπτύξουμε τα αεροδρόμια και τα λιμάνια μας, όπως της Αλεξανδρούπολης, του Λάγος, της Καβάλας και της Θεσσαλονίκης, να κατασκευάσουμε την Εγνατία Οδό και τους κάθετους άξονες Αλεξανδρούπολης-Πύργου-Κομοτηνής-Δράμας-Θεσσαλονίκης.

Επιτέλους, να συμπαρασταθούμε, να στηρίξουμε και να βοηθήσουμε τους επιχειρηματίες, που αναπτύσσουν πρωτοβουλίες στις Βαλκανικές χώρες και όχι να τους αφήνουμε στη μοίρα τους και στη μοίρα της μαφίας.

Η χάραξη εθνικής στρατηγικής για τα Βαλκάνια είναι επείγουσα και εθνική ανάγκη. Είναι απαραίδεκτο να βοηθούνται οι χώρες αυτές από κοινοτικά προγράμματα, χωρίς η Ελλάδα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο εξαιτίας της ανικανότητος.

Όλα αυτά, κύριε Υπουργέ, μπορούν να γίνουν και η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα της Βαλκανικής Ένωσης, που μπορεί να εξασφαλίσει στα Βαλκάνια την ειρήνη, την ασφάλεια, τη δημοκρατία και την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, αλλά όλα αυτά εσείς δεν μπορείτε να τα κατορθώσετε όχι γιατί δεν έχετε εξωτερική και οικονομική πολιτική, αλλά γιατί δεν έχετε καμία βαλκανική πολιτική. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πλευρά της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Λεονταρίδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η εντεινόμενη κρίση στις χώρες της Βαλκανικής, που παρά τις διαφορετικές εκφάνσεις της, έχει ως κοινό παρονομαστή την οικονομική εξαθλίωση, πρέπει να προβλημάτσει δεόντως την Ελληνική Κυβέρνηση.

Η ελληνική διπλωματία εγκατέλειψε το ζωτικών ελληνικών συμφερόντων βαλκανικό περίγυρο και παρακολουθεί σαν θεατής τις ραγδαίες εξελίξεις, που άλλαξαν άρδην τις πολιτικές και οικονομικές συνθήκες στα κράτη αυτά.

Η ογκούμενη κοινωνική αναταραχή που παρατηρείται στο τελευταίο χρονικό διάστημα στη νέα Γιουγκοσλαβία, τη Βουλγαρία και τις τελευταίες ημέρες στην Αλβανία, δημιουργεί συνθήκες κοινωνικής και πολιτικής αποσταθεροποίησης, οι οποίες είναι πιθανό να επηρεάσουν και τη Χώρα μας. Πρώτον, προκαλώντας νέο κύμα μετανάστευσης από την Αλβανία, όπου το σκάνδαλο των παρατραπέζων ωθεί σε ακόμα μεγαλύτερη εξαθλίωση ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού.

Δεύτερον, καθιστώντας ακόμα δυσκολότερες τις δραστηριότητες των ελληνικών επιχειρήσεων στις χώρες αυτές, και:

Τρίτον, επιτρέποντας την υλοποίηση των σχεδίων, που έχουν

συμφωνήσει οι Ηνωμένες Πολιτείες και άλλες δυτικές κυβερνήσεις, για διεύρυνση της πολιτικής και οικονομικής τους επιρροής, σχέδια που αφήνουν απέξω τον ελληνικό παράγοντα.

Δυστυχώς η Ελληνική Κυβέρνηση παρά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, που διαθέτει η Χώρα μας, αντιμετωπίζει το βαλκανικό περίγυρο αποσπασματικά και αμήχανα. Και όμως διαμορφώνεται προνομιακό πεδίο παρέμβασης. Η Ελληνική Κυβέρνηση δεν δείχνει έτοιμη να πάρει πρωτοβουλίες και να παρέμβει στην εντεινόμενη βαλκανική κρίση ως παράγοντας, που μπορεί να συνδράμει στην αποκατάσταση της οικονομικής πολιτικής, άρα και κοινωνικής σταθερότητας, είτε παρεμβαίνοντας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στους διεθνείς οργανισμούς για ενεργοποίηση "κοιμωμένων" κονδυλίων προς τις χώρες αυτές είτε προσφέροντας τη γνώση κορυφαίων οικονομικών παραγόντων της Χώρας μας.

Ταυτόχρονα οι ελληνικές επιχειρήσεις, που διαθέτουν επίσης συγκριτικά πλεονεκτήματα στη βαλκανική κοινωνικοοικονομική αστάθεια έναντι μεγάλων αλλά βραδυκινήτων δυτικών, πολυεθνικών εταιριών, μπορούν να συνδράμουν στην αποκατάσταση κανόνων ελεύθερης οικονομίας.

Είναι πολύ σημαντικό να φαίνεται διεθνώς, ότι η Ελλάδα μπορεί να βρίσκεται στις εστίες κρίσεων την κατάλληλη ώρα και να προσφέρει λύσεις. Κυρίως, όμως, πρέπει να επιβεβαιώνουμε καθημερινά, πως είμαστε μια δύναμη σταθερότητας στην περιοχή, που μπορούμε να εγγυηθούμε αυτήν τη σταθερότητα στο πλαίσιο των φιλικών σχέσεων, που διατηρούμε στις χώρες αυτές. Όσον αφορά το Σκοπιανό, οι διαπραγματεύσεις πρέπει να συνεχισθούν στον ΟΗΕ. Νομίζω, ότι κανείς αυτήν τη στιγμή δεν ασχολείται στην Κυβέρνηση με το θέμα αυτό και αυτό είναι πολύ τραγικό. Γενικά η Κυβέρνηση δεν έχει ενιαία εξωτερική πολιτική. Οι δηλώσεις και οι θέσεις των Υπουργών, δημιουργούν σύγχυση. Περισσότερο από κάθε άλλη φορά, είναι αναγκαία η χάραξη μιας ενιαίας εθνικής εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής. Όταν στην κυβερνητική πολιτική δεν συμπίπτουν οι απόψεις όλων των στελεχών της Κυβέρνησης, η Χώρα οδηγείται σε περίπλοκες και επικίνδυνες καταστάσεις. Καιρός είναι να αφυπνισθούν οι κυβερνώντες, να αντιληφθούν τις τεράστιες ευθύνες τους και να πράξουν το καθήκον τους. Η Ελλάδα μπορεί να εκμεταλλευθεί τη στρατηγική επιλογή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για σταδιακή ενσωμάτωση στο μέλλον της μεγάλης Βαλκανικής αγοράς, αποκομίζοντας σημαντικά ωφέλη για τη Χώρα μας.

Κυρίαρχη προτεραιότητα, η χάραξη εθνικής στρατηγικής για ολοκληρωμένη Βαλκανική πολιτική. Είναι ακατανόητο να προωθούνται στρατηγικές επενδύσεις στη Βαλκανική, που να παρακάμπτουν την Ελλάδα και να φιλοδοξούν να χρηματοδοτηθούν από κοινωνικούς πόρους, χωρίς η Ελλάδα να μπορεί να αντιτάξει επενδυτικά σχέδια, που να ωφελούν την ίδια.

Μπορείτε, κύριε Υπουργέ, να αναπτύξετε εσείς και η Κυβέρνηση τις πολιτικές και οικονομικές σχέσεις με τις χώρες αυτές σε καλύτερο βαθμό; Να αναπτύξετε την οικονομική διπλωματία με τους κατάλληλους ανθρώπους, να πρωτοστατήσετε με χρήση αρκετών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να δράσετε προς όφελός μας; Να καταστήσετε την Ελλάδα μοναδική Χώρα-μέλος στην Ευρωπαϊκή περιοχή των Βαλκανίων, τη δύναμη εκείνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα παίξει πρωταρχικό ρόλο στην οικονομική ανασυγκρότησή τους και άρα, αξιόπιστο και ισχυρό συνομιλητή με τις χώρες αυτές; Ενεργοποιηθείτε, λοιπόν και μη χάνετε άλλο χρόνο.

Θα τονίσω, εκτός των άλλων που ανέφεραν οι συνάδελφοι, ότι πρέπει να αξιοποιήσουμε τους φυσικούς πόρους ...

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

Άλλωστε, σας δόθηκε η σχετική χάρη της παρεντικής ομιλίας σας. Παρακαλώ να ολοκληρώσετε.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: ...όπως τα ελληνικά ποτάμια και να αξιοποιήσετε αυτούς τους ενεργειακούς πόρους με τις γείτονες Βαλκανικές χώρες, τις υποδομές, όπως η Εγνατία

και οι κάθετοι άξονες, που καθυστερούν λόγω έλλειψης χρημάτων και συντονισμού, τη συνεργασία της τηλεπικοινωνίας, την έρευνα και την τεχνολογία. Είναι ανάγκη εθνική εμείς, ιδίως οι νομοί που συνορεύουμε με Βαλκανικές χώρες, όπως ο Νομός Σερρών και άλλοι νομοί που είναι πύλες εισόδου στα Βαλκάνια μέσω Βουλγαρίας, να αισθανθούμε πραγματικά αυτήν την οικονομική διείσδυση της Χώρας μας προς όφελος και του νομού μας και της Χώρας.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Φούσας έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Κάποια χάρη θα μου κάνετε και εμένα, κύριε Πρόεδρε!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπουργός Εξωτερικών): Δεν είναι παρθένος ο κύριος συνάδελφος πια εδώ και καιρό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Χάρη, λόγω προβεβηκυίας ηλικίας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Φαντάζομαι πόσο παρθένος δεν είναι ο κ. Πάγκαλος και λόγω όγκου και λόγω ετών.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Δεν το διεκδίκησα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριε Υπουργέ, ομιλούμε για το ρόλο της Ελλάδας στα Βαλκάνια και είναι ανάγκη να κάνουμε κατ'αρχήν μερικές διαπιστώσεις, οι οποίες είναι οι εξής, πολύ επιγραμματικά:

Πρώτον, ότι μετά το 1990 έχουμε βεβαίως πολλά προβλήματα στα Βαλκάνια αλλά και τεράστιες δυνατότητες και ευκαιρίες για τη Χώρα μας.

Δεύτερον, είναι γνωστό το ενδιαφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως επίσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για την περιοχή αυτή.

Τρίτον, η Ελλάδα έχει τα γνωστά πλεονεκτήματα στην περιοχή αυτή και στα Βαλκάνια γενικότερα, λόγω των δημοκρατικών της θεσμών, λόγω της οικονομίας της σε σύγκριση με τις άλλες Βαλκανικές χώρες, λόγω της εθνικής της άμυνας, ασφαλώς λόγω και της ορθοδοξίας της, που οι λαοί των περισσότερων χωρών είναι ορθόδοξοι.

Θα πρέπει επίσης να υπογραμμίσω μια τέταρτη δυνατότητα και ευκαιρία, που είναι η Αλβανία. Η χώρα αυτή νομίζω, ότι μπορεί να αποτελέσει μια αγορά για όλη την Ελλάδα, ιδιαίτερα όμως για την Ήπειρο, τα Γιάννενα που έχω την τιμή να εκπροσωπώ και εξ ονόματός τους ιδιαίτερα να ομιλώ.

Πέμπτον, υπάρχει το πρόβλημα και το θέμα των Σκοπίων.

Τα Σκόπια αποτελούν μια ενδιαφέρουσα αγορά, δυστυχώς όμως, με το δικό σας, δηλαδή του ΠΑ.ΣΟ.Κ., εμπόγγο και με την ενδιάμεση συμφωνία, δημιουργήθηκαν τεράστια προβλήματα. Είναι βέβαια γνωστό, ότι με τα μέτρα αυτά διεφώνησαν πολλοί από τους Βουλευτές του Κόμματός σας, που κατάγονται από τις περιοχές της Μακεδονίας, αλλά το πρόβλημα είναι μέγα και επίκαιρο.

Έκτον, θέλω να παρατηρήσω με μεγάλη μου θλίψη, ότι καρκινοβατεί επικίνδυνα η Εγνατία Οδός, ενώ αντίθετα έχουμε πληροφορίες και στοιχεία, ότι υπάρχει μια πρωτοβουλία να προχωρήσει η Παραεγνατία οδός.

Επί τη ευκαιρία θα ήθελα να καταθέσω αξιότιμε, κύριε Υπουργέ, τελευταίο δημοσίευμα της εφημερίδας των Ιωαννίνων "ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ" που πρόσκειται στο δικό σας Κόμμα, όπου αναφέρει, ότι απερρίφθη η χρηματοδότηση για την Εγνατία από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Και ομιλούμε για ημερομηνία 28.1.1997. Εάν αυτό είναι αληθές, είναι τραγικό, θα περιμένω την υπεύθυνη σήμερα απάντησή σας.

Θα ήθελα να καταθέσω επίσης, ένα άλλο απόκομμα, μιας άλλης εφημερίδας της "ΕΓΝΑΤΙΑ" Θεσσαλονίκης, όπου πράγματι έχουμε πληροφορίες ότι η Παραεγνατία οδός προχωράει.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αντώνης Φούσας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα δημοσιεύματα που βρίσκονται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου)

Επειδή ομιλώ για διαπιστώσεις, είχαμε την ευκαιρία μαζί προεκλογικά, κύριε Υπουργέ, να επισκεφθούμε το Αργυρόκαστρο. Σας υπενθυμίζω την αντίδρασή σας -και ορθώς- όταν είδατε τα χάλια τα οποία υπήρχαν και υπάρχουν ακόμα στο τελωνείο στην Κακαβιά και στον εκεί δρόμο. Ορθώς παρατηρήσατε ένα δικό σας παράγοντα τότε, τώρα δεν είναι στη θέση του, τον καταργήσατε, τότε όμως ήταν υπεύθυνος και είχε εξουσία. Αλλά δεν ήταν δική του η ευθύνη, ήταν ευθύνη της δικής σας Κυβέρνησης. Και η δική σας αντίδραση ασφαλώς αφορούσε τη δική σας την πολιτική. Άλλωστε υπήρξε θύμα τότε ο Γενικός Γραμματέας Ήπειρου, τον οποίο καρατομήσατε.

Θα ήθελα να σας υπενθυμίσω επίσης, ότι η Νέα Δημοκρατία, με Κυβέρνηση του κ. Κωνσταντίνου Μητσότακη, είχε δρομολογήσει να κάνει τρία αναγκαία τελωνεία. Το τελωνείο της Σαγιάδος, το τελωνείο της Μέρτζανης, όπως επίσης και το τελωνείο των Δριμάδων.

Μέχρι σήμερα δεν έγινε τίποτα, ούτε ένα κτίριο ούτε ένας δρόμος και πέρασαν τριάντισι ολόκληρα χρόνια. Πώς μπορούμε να ομιλήσουμε για Βαλκανική πολιτική της Ελλάδος, όταν δεν γίνονται αυτά τα πολύ απλά έργα και πολύ περισσότερο, πώς μπορούμε να ομιλούμε για οικονομική διείσδυση και επέκταση σε όλα τα Βαλκάνια;

Με δεδομένα αυτά, τα οποία πολύ συνοπτικά μπόρεσα στον ελάχιστο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου να παρατηρήσω, σημειώνω, πως η Κυβέρνησή σας έχει αποκλειστική ευθύνη, γιατί κυβερνά τον Τόπο επί τριάντισι χρόνια. Έχει ευθύνη γιατί έχει αποτυχία σε όλα αυτά τα πολύ σοβαρά θέματα. Έχει ευθύνη γιατί δείχνει μια περιέργη ενδοτικότητα στα εθνικά μας θέματα. Έχει ευθύνη γιατί έχουμε έλλειψη σχεδιασμού, έχει ευθύνη γιατί έχουμε έλλειψη λήψεως πρωτοβουλιών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ)

Εμείς είχαμε χρέος να καταθέσουμε αυτήν την επερώτηση. Το κάναμε με αίσθημα ευθύνης και καταθέσαμε τις απόψεις μας με πολλή προσοχή και εθνική ευαισθησία. Εσείς όμως πρέπει να πάρετε τις ανάλογες πρωτοβουλίες, γιατί ο χρόνος δεν μας περιμένει.

Όσοι είχαμε την ευκαιρία και επισκεφθήκαμε την Αλβανία και άλλες χώρες, είδαμε ότι, πράγματι, υπάρχει μια αναπτυσσόμενη ιδιωτική πρωτοβουλία, αλλά διαπιστώσαμε επίσης, ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις εκεί και σε όλα τα Βαλκάνια, αισθάνονται εγκαταλελειμένες από το Ελληνικό Κράτος.

Άρα, λοιπόν, πρέπει να ενισχύσουμε αυτές τις πρωτοβουλίες, να έχουμε μια οικονομική και επιχειρηματική διείσδυση, κάτι που είναι απαραίτητο. Είναι κάτι που κάνουν, σε μεγάλο βαθμό, όχι μόνο η Ιταλία αλλά και άλλες χώρες και ιδίως, όσες είναι όπως ξέρετε, ισλαμικές χώρες.

Δεν έχετε, λοιπόν, άλλη επιλογή παρά να σκεφθείτε πως πρέπει να έχουμε μια στρατηγική στα Βαλκάνια. Να έχουμε μια εθνική στρατηγική, μια οικονομική στρατηγική, μία επενδυτική στρατηγική, την οποία δυστυχώς δεν έχετε, γι' αυτό και σας κατηγορούμε, ως Κυβέρνηση, που επί τριάντισι χρόνια ασκείτε με αποτυχία και την εξωτερική πολιτική, όπως δυστυχώς σε όλους τους τομείς.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Θεόδωρος Πάγκαλος έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, θέλω κατ' αρχήν να ευχαριστήσω τους συναδέλφους για την ανάπτυξη της επερωτήσεως, που ασχολείται με ένα ουσιαστικό θέμα της εξωτερικής μας πολιτικής.

Είναι, ίσως, η πρώτη φορά μετά τις εκλογές που μου δίνεται η δυνατότητα να αντιμετωπίσω ένα θέμα με ουσία και όχι τη συνηθισμένη και τετριμμένη, θα έλεγα, διαδικασία δημιουργίας εντυπώσεων, μέσω της οποίας, δυστυχώς, πολλοί από εμάς, προσπαθούν να αποδείξουν, ότι είναι περισσότερο πατριώτες από άλλους, για λόγους ψηφοθηρικούς, όπως όλοι αντιλαμβανόμαστε και οι υπερπατριώτες και οι καθ'υπόθεσιν λιγότερο πατριώτες, πολλές φορές εναλλασσόμενοι δε, στους ρόλους αυτούς, ανάλογα με το ποιος βρίσκεται στην εξουσία. Έχουμε, λοιπόν, εδώ μια επερώτηση με ουσία και θέλω να ευχαριστήσω

τους συναδέλφους που την συνέταξαν και συνέλεξαν τα σχετικά στοιχεία.

Βέβαια, στο χρόνο που μου διαθέτει ο Κανονισμός και το Προεδρείο, δεν θα μπορούσα να απαντήσω στο σύνολο των εκφρασθεισών απόψεων και ιδιαίτερα, δεν μπορώ να απαντήσω σε απόψεις για θέματα που ηγέρθησαν, για τα οποία δεν έχω αρμοδιότητα. Βεβαίως, το μόνο που μπορώ να κάνω για το ζήτημα της απορρόφησης των κοινοτικών πόρων ή για την επιτάχυνση των δημοσίων έργων ή για την ανάπτυξη των παραμεθορίων περιοχών της Θράκης, της Ηπείρου, των συνοριακών περιοχών της Μακεδονίας, είναι να εκφράσω τη συμπράξή μου προς το διατυπούμενο αίτημα και προς την ασκούμενη κριτική.

Σε ό,τι αφορά το δικό Υπουργείο, ξέρετε ότι ασκείται μια συστηματική πίεση και δημιουργούνται ερεθισμοί για να επιταχυνθούν γραφειοκρατικές διαδικασίες. Εγείρονται θέματα, όπου διαπιστώνονται καθυστερήσεις. Προσπαθούμε να εμπνεύσουμε, αλλά δεν μπορούμε, βεβαίως, να είμαστε υπεύθυνοι για το σύνολο της κυβερνητικής δράσης. Καθυστερήσεις, βεβαίως υπάρχουν, αλλά υπήρχαν και σε άλλες εποχές και όλοι όσοι έχουν κυβερνήσει αυτήν τη Χώρα - και η Παράταξη η οποία επερωτά, κατά κόρον έχει κυβερνήσει αυτήν τη Χώρα - γνωρίζουν, ότι το τέρας της γραφειοκρατίας και οι άλλες εγγενείς δυσχέρειες είναι συνήθως υπαίτιες για την καθυστέρηση και την έλλειψη αποτελεσματικότητας και όχι οι προθέσεις των εκάστοτε Υπουργών.

Για συγκεκριμένα θέματα -και θα δώσω ένα παράδειγμα- θα μπορούσα να πω, ότι εμφανίζεται μια βελτίωση. Βέβαια, θα είναι άδικο να συγκρίνει κανείς μια εξαγγελία με μια υλοποίηση, γιατί η εξαγγελία, όπως ξέρετε, είναι εύκολη ενώ η υλοποίηση είναι κάτι πολύ πιο περίπλοκο. Για τις τρεις διόδους π.χ. και τους τελωνειακούς σταθμούς που είπε ο κ. Φούσας, πράγματι είχαν εξαγγελθεί από τον τότε Πρωθυπουργό κ. Μητσοτάκη. Έχουν τώρα γίνει οι προμελέτες, πρόκειται να προκηρυχθούν οι μελέτες εντός ορισμένων μηνών.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Έχετε δίκιο πρόκειται για εξαγγελίες μόνο!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Ναι, κύριε συνάελφε, αλλά δεν μπορώ να συγκρίνω αυτό που σας λέω με μια εξαγγελία, γιατί αν συγκρίνω όλα όσα γίνονται με βραδύτατους ρυθμούς, ίσως κατά την άποψή σας, με το σύνολο των εξαγγελιών των προηγούμενων κυβερνήσεων, όπως καταλαβαίνετε, τα πράγματα δεν θα είναι πολύ ευχάριστα για κανέναν από εμάς.

Βεβαίως, έχουν ενταχθεί οι τρεις αυτοί σταθμοί στα προγράμματα FAR INTEREG, πράγμα το οποίο δεν είναι εντελώς "στο χέρι μας", δεν γίνεται δηλαδή αυτομάτως.

Θα μείνω, λοιπόν, στα καθ'εμέ, δηλαδή στα θέματα που αφορούν ειδικότερα τη διεθνή πολιτική μας. Ο άξονάς μας είναι η ανάπτυξη της σταθερότητας στα Βαλκάνια και καθόλου δεν έχουμε ως κυρίαρχη μορφή της εξωτερικής μας πολιτικής την καθαρά εμπορική και επενδυτική διάσταση. Πρωτοβουλία ασκείται παντού προς την κατεύθυνση της ύπαρξης σταθερότητας και της εφαρμογής των αρχών, που κατά την αποψή μας πρέπει να διέπουν τη λειτουργία της Διεθνούς Κοινότητας, των αρχών του Διεθνούς Δικαίου, του σεβασμού της εδαφικής ακεραιότητας, της επίλυσης των διαφορών, με θεσμικά κατοχυρωμένους και ειρηνικούς τρόπους. Αυτή η παρουσία της Ελλάδας στα Βαλκάνια αναγνωρίζεται και από τους Βαλκανίους και διεθνώς, πιστεύω.

Δεν είναι πάντα αποτελεσματική. Αλλά πρέπει και οι βοηθούμενοι να θέλουν να βοηθηθούν. Και θα σας έλεγα για την πρόσφατη προσπάθειά μου να δημιουργήσω μία γέφυρα συνεννόησης μεταξύ αντιπολιτεύσεως και κυβερνήσεως στη Γιουγκοσλαβία, η οποία είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα. Τί ακριβώς έγινε εκεί;

Όταν φθάσαμε στο Βελιγράδι, υπήρχε μία πλήρης έλλειψη επαφής μεταξύ κυβερνήσεως και αντιπολιτεύσεως. Είχαν εναντιηθούν, νομίζω, έντεκα μέρες σε οποιοδήποτε επίπεδο, πέραν βέβαια της συναντήσεως των διαδηλωτών με τις δυνάμεις ασφαλείας, οι οποίοι εκπροσωπούσαν τους μεν και τους δε εις τας οδούς.

Ο λόγος ήταν, ότι είχαν πολωθεί σε δύο εκ διαμέτρου αντίθετες θέσεις, οι οποίες ήταν ασυμβίβαστες. Ο μεν Μιλόσεβιτς έλεγε: "Εγώ εξήντησα το θεσμικό πλαίσιο. Έχω αποφάσεις της δικαιοσύνης. Η δικαιοσύνη είναι ανεξάρτητη. Η εκτελεστική εξουσία δεν μπορεί να παρέμβει." Η δε αντιπολίτευση ζητούσε, να παραιτηθεί η κυβέρνηση ως υπεύθυνη εκλογικής νοθείας και μόνο μετά την παραίτηση της κυβερνήσεως και το διορισμό νέας θα εδέχετο μία διαπραγμάτευση με τη νέα κυβέρνηση, για να δουν πώς θα λυθεί και το πρόβλημα των εκλογών, που είχαν αμφισβητηθεί και το πρόβλημα των μελλοντικών εκλογικών αναμετρήσεων. Όπως καταλαβαίνετε, ήταν αδύνατον να συνεννοηθούν.

Μέσα από τη διεργασία που είχαμε στο Βελιγράδι, η αντιπολίτευση μετρίασε αισθητά τη θέση της. Αν διαπιστωθεί η νίκη της στο μείζονα Δήμο Βελιγραδίου -εκεί υπάρχει ένα σύστημα, όπως σε πολλές μεγάλες πόλεις, επί μέρους δήμων και ενός συμβουλίου της περιφέρειας, ένα είδος νομαρχίας αιρετής για το σύνολο των οικισμών- δέχεται η αντιπολίτευση σ' αυτό το καίριο σημείο αμφισβήτησης διαπραγματεύσεις, υπό τον όρο να γίνουν με απ' ευθείας τηλεοπτική μετάδοση. Και αυτό γιατί εφοβούντο τη χρησιμοποίηση των Μέσων Ενημέρωσης από την κυβέρνηση, για να παραποιήσει τα γεγονότα. Εδέχοντο ακόμη μέσα από τις διαπραγματεύσεις αυτές τη διαμόρφωση κανόνων για τις προσεχείς εκλογικές αναμετρήσεις, ώστε να μην υπάρξει καμία αντίθεση στο μέλλον.

Από την πλευρά της κυβέρνησης είχαμε την άποψη, ότι θα εδέχοντο με ένα τέχνασμα, που εμείς εφεύραμε και προτείναμε -δηλαδή με την παρέμβαση του εισαγγελέα, θεσμού που, όπως ξέρετε, σε όλες τις χώρες έχει ένα μεικτό χαρακτήρα, διότι είναι θεσμός της δικαιοσύνης, αλλά εκφράζει την εκτελεστική εξουσία- να γίνει αναπομπή της υποθέσεως στο δικαστήριο, ώστε το δικαστήριο, καίτοι ανεξάρτητο, διαπιστώνον τις εν γένει επιρροές και το κλίμα που όλοι μπορούσαν να διαπιστώσουν, να εκδώσει μία άλλη απόφαση σύμφωνη με τα πράγματα.

Πράγματι αυτό έγινε. Η λύση που μεθοδεύσαμε και κάναμε αποδεκτή στις δύο παρατάξεις, εφαρμόστηκε. Ενώ, όμως, εφαρμόστηκε -άγνωστο κάτω από ποιες επιρροές- ο Πρόεδρος Μιλόσεβιτς ήλθε και επέτρεψε, αν μπορώ να το πω έτσι, όπως λέει ο ίδιος, και "ανεξέλεγκτα" οι τοπικές του οργανώσεις στο Βελιγράδι προσέφυγαν στη δικαιοσύνη και ανέτρεψαν τη συμφωνία. Έτσι ξαναήλθαμε στο ίδιο σημείο.

Γατί τόσο φασαρία για το Βελιγράδι; Θα μου επιτρέψετε να σας πω, ότι στο μείζονα Δήμο του Βελιγραδίου δεν ανήκει σχεδόν καμία εξουσία. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης στη Γιουγκοσλαβία έχουν μικρότερες εξουσίες απ'ό,τι οι δικόι μας, για τον απλό λόγο, ότι είχαν αιρετές διοικήσεις σε επίπεδο περιφέρειας, νομού, ομοσπονδιακού κράτους. Και επίσης πολλές αρμοδιότητες, από αυτές που ασκούν οι ΟΤΑ σε άλλες χώρες, τις είχαν οι μεγάλες επιχειρήσεις, που έχουν συστήματα υγείας, συστήματα εκπαίδευσης κ.λπ..

Γατί, λοιπόν, αυτός ο θεσμός, ο οποίος δεν είχε σχεδόν καμία αρμοδιότητα, ήταν τόσο σημαντικός; Ήταν μόνο η πολιτική των εντυπώσεων: Όχι βέβαια. Ήταν ο ραδιοσταθμός και ο σταθμός τηλεόρασης, των οποίων είχε τον έλεγχο η περιφέρεια του μείζονος Βελιγραδίου -και αυτό απεδείχθη στο Κρεκούγιεβατς, άλλη μεγάλη πόλη, την οποία παρέδωσε μεν η κυβέρνηση στην αντιπολίτευση, αλλά όπου έκανε προσπάθεια να αφαιρέσει το σταθμό από την τοπική εξουσία και να τον κρατήσει για την κεντρική εξουσία.

Εμείς είπαμε στη Γιουγκοσλαβική κυβέρνηση, ότι δεν είναι δυνατόν να φαντάζεται, ότι μπορεί να κυβερνήσει δημοκρατικά τη χώρα με υφιστάμενο και διαιωνιζόμενο το παρόν καθεστώς σκανδαλώδους μονοπώλησης των Μέσων Ενημέρωσης.

Εκεί τα Μέσα Ενημέρωσης όχι απλώς δεν επιτρέπουν στην αντιπολίτευση οποιαδήποτε πρόσβαση, αλλά την υβρίζουν και τη συκοφαντούν σκαιώς. Αυτό το πράγμα δεν μπορεί να συνεχιστεί και αυτό που μπορούμε να κάνουμε τώρα είναι, να λέμε με θάρρος και ειλικρίνεια και με τις καλύτερες δυνατές προθέσεις τη γνώμη μας. Σκοπός μας είναι να βοηθήσουμε

τη Σερβία να βγει απ' αυτήν τη δυσκολία, να αναπτύξει τη συνοχή της και να πάει σε μια ομαλή πολιτική ζωή, για να μην είναι στο έλεος ενδεχομένων σκοτεινών διαπλοκών και μεθοδεύσεων, που αυτήν τη στιγμή είναι σε εξέλιξη και που έχουν ως στόχο την εδαφική της ακεραιότητα, είτε στο Κόσοβο είτε στην Βοϊβοδίνα.

Βλέπετε, λοιπόν, η πρωτοβουλία μας εκεί, ήταν κατ' εξοχήν πολιτική και έφτασε μέχρι εκεί που μπορούσε να φτάσει. Πέραν αυτού δεν μπορούμε να βοηθήσουμε.

Εκκλήσεις για παρέμβαση έχουμε και στη Βουλγαρία, αλλά εκεί δεν μπορούμε να παρέμβουμε, γιατί δεν υπάρχει θέμα αμφισβήτησης θεσμών και διαδικασιών και επομένως δεν υπάρχει έδαφος για παρέμβαση της Διεθνούς Κοινότητας. Πρόκειται για καθαρά εσωτερική υπόθεση: Η Κυβέρνηση θέλει να κάνει αργότερα εκλογές, η αντιπολίτευση θέλει ενωρίτερα και προσπαθεί να εκβάσει την απόφαση με διαδηλώσεις.

Αυτά έχουν συμβεί και σε χώρες της δυτικής Ευρώπης και σε μας κατά καιρούς και είναι απολύτως φυσιολογικά ως πολιτικά γεγονότα. Δε μιλάω βέβαια για την κατάσταση της χώρας η οποία θέλει μια άλλου είδους εξέταση.

Σε ό,τι αφορά την Αλβανία, από καιρό είχαμε προειδοποιήσει την κοινή γνώμη για τον κίνδυνο που εμφανίζει η ύπαρξη αυτών των πυραμιδικών επιχειρήσεων, που ανέπτυσαν απατεώνες. Οφείλω να σας πω, ότι και στην Ελλάδα ευρέθησαν αφελείς που εναπόθεσαν τα χρήματά τους σε τέτοιου είδους αλβανικές επιχειρήσεις και ο κ. Φούσας, που είναι από παραμεθόρια περιοχή, γνωρίζει πολύ καλά το θέμα. Δυστυχώς υπάρχουν πάντα αφελείς και αν δεν υπήρχαν αυτοί, πώς θα ζούσαν οι απατεώνες;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Οι Γιαννιώτες δεν συμμετείχαν σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις. Είναι έξυπνοι άνθρωποι. Κανένας Γιαννιώτης δεν έβαλε τα λεφτά του στην Αλβανία.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Δεν έχω αμφιβολία γι' αυτό. Όλοι οι μη Γιαννιώτες, λοιπόν, που έβαλαν τα λεφτά τους εκεί, είχαν την ίδια μοίρα με τους Αλβανούς.

Κάναμε μια παρέμβαση, για να καθυσχύσουμε τα πνεύματα και πρέπει να σας πω, ότι το ελληνικό τραπεζικό κεφάλαιο με τις δύο τράπεζες που έχουμε εκεί, μία του δημόσιου τομέα, την Εθνική Τράπεζα και μία του ιδιωτικού φορέα, την Τράπεζα Πειραιώς, επανειλημμένα είχαν επισημάνει και με δημοσιεύματα και με παρεμβάσεις στην Κυβέρνηση τον κίνδυνο, που διαγραφόταν για την κατάρρευση του οικονομικού συστήματος στο σύνολό του.

Με βάση αυτές τις εξελίξεις και εξαιρώντας την πρώην Γιουγκοσλαβία, για την οποία πρέπει να υπάρξει μια ειδική δράση, έχουμε σκοπό στο Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συνέρχεται στις 25 του μήνα, να προτείνουμε αφού έχουμε προωθήσει τις κατάλληλες διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερομένους και με άλλους διεθνείς παράγοντες μια σειρά από πρωτοβουλίες, για την πολιτική αστάθεια και την οικονομική επιδείνωση που σημειώνεται στις βαλκανικές χώρες και ιδιαίτερα στην Αλβανία και Βουλγαρία.

Δεν είμαι έτοιμος να σας αναγγείλω το συγκεκριμένο περιεχόμενο των πρωτοβουλιών, αλλά πιστεύω, ότι δεν θα πρόκειται απλώς για δημιουργία εντυπώσεων, δεν θα είναι μια εικονική πρωτοβουλία, αλλά θα οδηγήσει στη λήψη αποφάσεων και στην ανάληψη δράσεων από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την κατεύθυνση που επιθυμούμε.

Έχουμε επίσης αναλάβει, όταν εμφανίστηκαν τέτοια φαινόμενα, συγκεκριμένες δράσεις για επείγοντα περιστατικά, όπως ήταν η σιτοδεία σε ορισμένες μεθοριακές περιοχές με τη Βουλγαρία, όπου εσάλασαν από την Ελληνική Κυβέρνηση, με την παρέμβαση των τοπικών αρχών, εμφανίστηκαν ως αποστολείς οι νομάρχες και οι περιφερειάρχες, μεγάλες ποσότητες σιτηρών.

Θα μπορούσα να αναφερθώ ακόμα σε μια σειρά από συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, οι οποίες πρόκειται να υλοποιηθούν τους επόμενους μήνες.

Στις 9 και στις 10 Ιουνίου στη Θεσσαλονίκη θα συνέλθει η Διαβαλκανική Διάσκεψη σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών. Στα πλαίσια της Διαβαλκανικής, λειτουργεί ήδη το Βαλκανικό Ινστιτούτο για τη Μεταφορά Τεχνολογίας και το Κέντρο για τη

Δημοκρατία. Έχουν συσταθεί και αναζητούμε τόπο εγκατάστασης, ώστε να αρχίσει η δράση τους. Είναι δύο θεσμοί, που έχουν σκοπό να βοηθήσουν την τεχνολογική εξέλιξη και την εξέλιξη των θεσμών. Το Κέντρο για τη Δημοκρατία θα εκπαιδεύσει, νομικούς σε σύγχρονους τρόπους σκέψης και στη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών. Και οι δύο αυτές πρωτοβουλίες είναι ελληνικές σε συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Στη Θεσσαλονίκη θα εγκατασταθεί το Περιφερειακό Κέντρο για την Προώθηση του Εμπορίου, που είναι μια διαβαλκανική πρωτοβουλία.

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι η Διαβαλκανική έχει πάρει σάρκα και οστά. Υπάρχει μετά τη συνάντηση πέρυσι στη Βάρνα. Και έχει πολύ ξεπεράσει τον αρχικό πυρήνα των τριών ομοφρονουσών χωρών, που ήταν η Βουλγαρία, η Ρουμανία και η Ελλάδα,

Βέβαια, ο σκληρός αυτός πυρήνας παραμένει και έχουμε αποφασίσει να λειτουργούμε παράλληλα με τη διαβαλκανική συνεργασία, ούτως ώστε, αν θέλετε, αυτό το θέμα της ευελιξίας που επιδιώκουμε να διαπραγματευτούμε για την Ευρωπαϊκή Ένωση να το έχουμε διαμορφώσει ήδη για τη βαλκανική συνεργασία. Αν ορισμένοι θέλουν να πάνε πιο μπροστά, να μπροστά να πάνε πιο μπροστά από τους υπόλοιπους. Και η συνάντηση των τριών, απλώς εκκρεμεί λόγω της βουλγαρικής κυβερνητικής κρίσης.

Υπάρχει, βεβαίως και η πρωτοβουλία για τη σταθερότητα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκαλείται με το όνομα της γνωστής Γαλλικής τοποθεσίας της πρώτης συνάντησης, το Royanmont. Είναι μία συνέχεια της Συνθήκης του Ντέτον.

Η τελευταία σύνοδος σε επίπεδο ανωτάτων υπαλλήλων του Royanmont έγινε στην Αθήνα την 21 Οκτωβρίου. Ήταν άριστες οι συνθήκες διοργάνωσης και προετοιμασίας από τους Έλληνες φιλοξενούντες. Έχουμε και έναν δημόσιο και γραπτό έπαινο της Ιρλανδικής Προεδρίας.

Επίσης υποστηρίξαμε από την αρχή ως παράλληλη δραστηριότητα με τη Διαβαλκανική την αμερικανική πρωτοβουλία, που αποκαλείται με τα αρχικά της τα αγγλικά, (SECI) για τη συνεργασία στη Βορειοανατολική Ευρώπη. Εκεί, βασικά μιλάμε για έργα υποδομής και περιβαλλοντικής προστασίας.

Βέβαια, πρέπει να πω ότι ενώ το πολιτικό ενδιαφέρον των Αμερικανών είναι μεγάλο, η οικονομική τους συμβολή είναι πολύ υποδεέστερη μέχρι αυτή τη στιγμή και δεν παραλείπουμε να τους το τονίζουμε, ότι αν θέλουν να έχουν μία πολιτική παρουσία στα Βαλκάνια, θα πρέπει κατά καιρούς να πληρώνουν και μερικούς από τους λογαρισμούς.

Επίσης, συμμετέχουμε στην περιφερειακή προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουμε παίξει πολύ σημαντικό ρόλο, για τη διαμόρφωσή της η οποία εκδηλώθηκε το Φεβρουάριο του 1996 και περιλαμβάνει όλες τις χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας και την Αλβανία.

Βλέπετε, λοιπόν, ότι αυτοί οι παράλληλοι και επάλληλοι κύκλοι, καλύπτουν ένα μεγάλο τομέα δράσεων για την πρόοδο στα Βαλκάνια σε ό,τι αφορά τον οικονομικό τομέα και σε ό,τι αφορά την πολιτική δημοκρατία και τους θεσμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Υπουργέ, με συγχωρείτε για μισό λεπτό.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Ορίστε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι τη σημερινή συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα Δυτικά Θεωρεία είκοσι τρεις μαθητές και τρεις συνοδοί-δασκάλοί τους από το Δημοτικό Σχολείο Νυδρίου Λευκάδας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην Έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ".

Τους καλωσορίζουμε στην Αίθουσα.

(Χειροκροτήματα από όλες τις Πτέρυγες της Βουλής)

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Ευχαριστώ,

κύριε Πρόεδρε.

Εκκρεμές παραμένει το ζήτημα της εγκατάστασης στη Θεσσαλονίκη της Τράπεζας Εμπορίου και Ανάπτυξης του ΟΣΕΠ, της οικονομικής συνεργασίας του Ευξείνου Πόντου. Ο λόγος για τον οποίο υπάρχει εκκρεμότητα είναι ότι η Τουρκία με διάφορους τρόπους, χωρίς να εκδηλώνει πολιτική αντίθεση προς το θεσμό, προσπαθεί να κωλυσιεργήσει σ'ότι αφορά την έναρξη λειτουργίας του.

Υποθέτω ότι δεν είναι απλώς μια δυσφορία, γιατί ο θεσμός θα εγκατασταθεί στη Θεσσαλονίκη, αλλά ότι προσπαθούν να τον εμπλέξουν ίσως σε κάποιου είδους παζάρι γύρω από άλλα πράγματα, τα οποία δεν έχουν ακόμη ανακαλύψει.

Είναι γνωστές οι μεσολαβητικές μας δραστηριότητες σε ό,τι αφορά τη Γιουγκοσλαβία. Θυμάστε τη συνάντηση του Αυγούστου μεταξύ του Έλληνα Πρωθυπουργού και των τριών Προέδρων των εμπλεκόμενων κρατών στη Βοσνία, όπου αποφασίστηκε η σύναψη διπλωματικών σχέσεων μεταξύ τους.

Στην πρόσφατη επίσκεψή μου στο Σεράγιεβο, στο Ζάγκρεμπ και στο Βελιγράδι, είχα εκτεταμένες συνομιλίες και προωθήθηκαν εκείνες τις ημέρες ορισμένα ζητήματα, χάρη στη δική μας παρουσία και παρέμβαση, τα οποία πιστεύω βοήθησαν περαιτέρω την εξέλιξη της κατάστασης. Παραδείγματος χάριν, δέχθη ο Σερβοβόσνιος συμπτρόεδρος της Βοσνίας να κατέβει και να μετάσχει στην πρώτη συνεδρίαση της μικτής προεδρίας, ενώ μέχρι τότε δεν εδέχτο να το πράξει. Άνοιξε ο αυτοκινητόδρομος Ζάγκρεμπ - Βελιγράδιου και άλλες τέτοιες επιμέρους εξελίξεις, που συγκροτούν όμως τη συνολική εικόνα.

Έχουμε μια λαμπρή σχέση με τη Βουλγαρία. Τα τελευταία δύο χρόνια -αυτοί οι αριθμοί είναι χαρακτηριστικοί του επιπέδου των σχέσεων μας- έχουμε εννέα επισκέψεις Υπουργών Εξωτερικών των δύο χωρών, επίσκεψη του Βουλγάρου Πρωθυπουργού, του Έλληνα Προέδρου της Δημοκρατίας στη Σόφια και αυτά δεν είναι απλώς κοινωνικές επαφές, όπως καταλαβαίνετε. Δείχνουν ένα επίπεδο σχέσεων. Συνήφθησαν οι συμφωνίες για τα ύδατα του Νέστου, η συμφωνία για τη διάνοιξη τριών διόδων. Να σας θυμίσω ότι αυτή η ιστορία ήταν ένας καρκίνος της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Είχε αρχίσει η συζήτηση επί Κωνσταντίνου Καραμανλή, όταν ήταν Πρωθυπουργός ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, μετά τη μεταπολίτευση. Και ξεπεράσαμε, για να καταλήξουμε σε αυτές τις συμφωνίες σημαντικές, προκαταλήψεις, οι οποίες υπήρχαν και από τις δύο πλευρές. Γιατί να το κρίνουμε αυτό;

Έχουμε υπογράψει τη συμφωνία για την εποχιακή απασχόληση και τη συμφωνία για την επανεισδοχή των μεταναστών.

Έχουν στη Βουλγαρία μια αξιοσημείωτη παρουσία, επτακόσιες ελληνικές ή μικτές επιχειρήσεις, 10% του συνολικού επενδεδυμένου κεφαλαίου είναι ελληνικό και είμαστε η δεύτερη χώρα μεταξύ των χωρών, σε ό,τι αφορά τον αριθμό των εταιρειών. Βέβαια είναι πολλές μικρές εταιρείες, μην αυταπατώμεθα, δεν είμαστε οι δεύτεροι στα κεφάλαια.

Επίσης, με τη Ρουμανία έχουν ανταλλαγή ένδεκα επισκέψεις. Έχει πάει ο Έλληνα Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο Βουκουρέστι, περιμένουμε τον κ. Κωνσταντίνεσκου σε δύο μήνες, ήρθε προ ημερών ο Υπουργός Εξωτερικών. Και εκεί χίλιες πεντακόσιες ελληνικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται. Είμαστε δωδέκατοι μεταξύ των εκατό χωρών, για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις και συνεχώς αυξάνονται η συνεργασία, το εμπόριο και οι μεταξύ μας ανταλλαγές.

Βέβαια, πρέπει να σας πω εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το Υπουργείο Εξωτερικών κάνει σημαντικές προσπάθειες για να προσαρμοστεί στα σημερινά δεδομένα. Στα σημερινά δεδομένα, η διπλωματία δεν είναι πια απλώς το ζήτημα του πολέμου και της ειρήνης και πέραν αυτού ένα σύνολο σχέσεων σε πολιτικό επίπεδο. Είναι κυρίως και θα έλεγα ότι μερικές μεγάλες χώρες το έχουν καταστήσει αυτό πρώτο στόχο της εξωτερικής τους πολιτικής, η προώθηση των οικονομικών συμφερόντων της Χώρας. Και παίζουμε και προσπαθούμε να παίζουμε αυτό το ρόλο.

Όμως, θα μου επιτρέψετε να σας θυμίσω την ιστορία του

Μεγάλου Ναπολέοντος. Όταν ξεκινούσε για τη Ρωσία, μάζεψε όλους αυτούς τους μεγάλους πολέμαρχους, το πυροβολικό, το πεζικό, το ιππικό και σε μια στιγμή κάποιος εκεί πέρα στη γωνία του τραπέζιού, τόλμησε να ψελλίσει "L' intendance majeste?", δηλαδή "Η Επιμελητεία;". Τον κεραυνοβόλησε με το βλέμμα ο Ναπολέων και του είπε "L' intendance suivra", δηλαδή "Η Επιμελητεία θα ακολουθήσει". Προχώρησε ακάθεκτος ο Ναπολέων, μπήκε στη Ρωσία. Σε κάποια νέα σύσκεψη μιλούσε το ιππικό, μιλούσε το πυροβολικό, τόλμησε να μιλήσει και αυτός ο φουκαράς. Είπε: "L' intendance?". "L' intendance suivra", επανέλαβε ο Μέγας Ναπολέων.

Έφθασε στη Μόσχα. Κατεστράφη, όπως ξέρετε, και γύρισε ρακενδύτος, πεινών, με χιλιάδες θύματα πίσω. Όταν πλέον είχαν μπει στη Γαλλία συνάντησε αυτόν τον επικεφαλής της Επιμελητείας, ο οποίος κουνώντας το κεφάλι του είπε "Mon empereur, L' intendance" και γύρισε και τον κοίταξε ο Ναπολέων και του είπε "Eh, bien elle n'a pas suivi", δηλαδή "Ε, λοιπόν, δεν ακολούθησε η Επιμελητεία".

Λοιπόν, κάτι τέτοιο γίνεται και με την ελληνική εξωτερική πολιτική στα Βαλκάνια. Πρέπει να δούμε ότι η εικόνα των Ελλήνων επιχειρηματιών οι οποίοι, ωθούμενοι από το δαιμόνιο της φυλής, ακάθεκτοι ενσχύπουν και καταλαμβάνουν τις αγορές, δεν ανταποκρίνεται στα πράγματα. Ο Έλληνας επιχειρηματίας είναι, θα έλεγα, τόσο συντηρητικός όσο και οι άλλοι. Δεν θέλω να πω ότι είναι πιο συντηρητικός από τους άλλους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Είναι πιο συντηρητικός.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Ίσως να είναι και πιο συντηρητικός, όπως λέει πολύ σωστά ο αξιότιμος Πρόεδρος κ.Κωνσταντίνος Μητσotάκης.

Πράγματι ζητούν εγγυήσεις, ζητούν ασφάλεια και αυτό είναι τελείως λογικό, αλλά η ιδέα ότι υπάρχει μία εισβολή επιχειρηματιών έτοιμων για όλα, έτοιμων να ριψοκινδυνεύουν είναι ανακριβής. Υπάρχουν μερικοί τέτοιοι επιχειρηματίες, αλλά δεν είναι οι καταλληλότεροι για να συσφίξουμε τις οικονομικές μας σχέσεις και δεν είναι, αν θέλετε, και το καταλληλότερο πρόσωπο της χώρας προς τα έξω. Διότι εγώ δεν εκλαμβάνω ως επιχειρηματική διείσδυση στα Βαλκάνια την ύπαρξη αεριτζήδων, ευκαιριατζήδων και άλλων τέτοιων επαγγελματικών κατηγοριών, που τελειώνουν σε "τζη". Θα προτιμούσα να έχω σοβαρές παρουσίες επενδυτικές και κυρίως πρωτοβουλίες, που δεν θα ήταν απλώς μια μεταφορά κεφαλαίων -γιατί αμφισβητώ σοβαρά αν είναι ωφέλιμο για τη Χώρα, η απλή μεταφορά κεφαλαίου και απασχόλησης στο εξωτερικό-αλλά πρωτοβουλίες που συνδέουν τη δική μας οικονομική ανάπτυξη με την οικονομική ανάπτυξη που σημειώνεται στις χώρες αυτές.

Τέλος με της Ελληνοαλβανικές σχέσεις θα μου επιτρέψετε να πω ότι μετά την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στα Τίρανα και την υπογραφή Συμφώνων Φιλίας και Συνεργασίας ξεκαθαρίσαμε προκαταλήψεις, φοβίες και αναστολές δεκαετιών. Θα έχουμε προβλήματα με τους Αλβανούς όπως θα έχουμε προβλήματα και με όλους τους άλλους ενδεχομένως, αλλά φυσιολογικά προβλήματα από αυτά που κατά καιρούς έχουν οι Ισπανοί με τους Γάλλους, οι Γάλλοι με τους Γερμανούς. Δεν θα έχουμε πλέον προβλήματα που στηρίζονταν μέχρι τότε σε μία καθοριστική αδυναμία που υπήρχε στις σχέσεις μας! Δεν είχαν αναγνωριστεί οι σχέσεις μας επί ισοτίμου βάσεως με τη σύναψη ενός Συμφώνου που αναγνωρίζει τα υφιστάμενα σύνορα. Αυτό ήταν βασικό για τους Αλβανούς και αν θέλετε ήταν βασικό και για την Ελλάδα για να ξεκαθαρίσουμε και στο εσωτερικό μέτωπο τη σχέση αυτή σε ποιά βάση την τοποθετούμε. Υπήρχαν πλήθος εκδηλώσεις ανεύθυνων και ημιυπεύθυνων παραγόντων πολλές φορές και σε κυβερνητικό επίπεδο. Μερικοί είχαν την άποψη π.χ. ότι έπρεπε να διεκδικήσουμε την απελευθέρωση της Βορείου Ηπείρου με τη στρατιωτική κατάληψη του νοτίου τμήματος της Αλβανίας. Και αν δεν τολμούσαν να το πουν γιατί γνώριζαν ότι θα υπήρχε μεγάλη αντίδραση της κοινής γνώμης, το έπρατταν. Χρηματοδοτούσαν ανεύθυνους εντελώς κύκλους, οι οποίοι με χρήματα του κράτους ανέπτυσσαν αυτού του

είδους την προπαγάνδα, την οποία βεβαίως οι Αλβανοί την πρόσεχαν είχαν με μεγάλη ευαισθησία και αντιδρούσαν αναλόγως.

Έχουμε λύσει το σχολικό πρόβλημα της ελληνικής κοινότητας εκεί. Τα σχολεία έχουν πολύ βελτιωθεί, έχουν ενισχυθεί με δασκάλους και τα κτίρια έχουν βελτιωθεί επίσης με ελληνικά χρήματα. Λειτουργούν οι μειονοτικές τάξεις στο Αργυρόκαστρο, στο Δέλβινο και στους Άγιους Σαράντα και προωθείται η επικύρωση μιας συμφωνίας που έχει υπογραφεί -θα την έχετε σε λίγες βδομάδες μπροστά σας- για εποχιακή απασχόληση και για την ίδρυση των νέων προξενικών αρχών, δηλαδή το Προξενείο στην Κορυτσά.

Θέλω να σας πω ότι το πρόβλημα που έχουμε αυτή τη στιγμή με την Αλβανία δεν είναι τόσο η σχέση με το κράτος, αλλά το πρόβλημα της υπεύθυνης θέσης που πρέπει να λάβει ο ελληνικός πολιτικός κόσμος και η Ελληνική Πολιτεία απέναντι στην ελληνική κοινότητα. Έχει σημειωθεί ραγδαία φυγή ανάλογη βέβαια με εκείνη που έχει σημειωθεί στις ορεινές περιοχές και της Νοτίου Ηπείρου.

Το πρόβλημα είναι, πώς αντιμετωπίζουμε αυτή τη φυγή. Βεβαίως κάνουμε ό,τι μπορούμε για να ενισχύσουμε τις εκεί παραγωγικές δραστηριότητες, τις συνθήκες ζωής, να διατηρήσουμε όσο μπορούμε περισσότερο τον πληθυσμό. Από την άλλη μεριά, όμως, διαγράφονται αιτήσεις και εύλογες διεκδικήσεις. Υπάρχουν άνθρωποι που έρχονται εδώ και λένε: "Είμεθα Έλληνες, ζούσαμε τόσον καιρόν υπό κατοχήν, διεκδικούμε την υπηκοότητα αυτήν στην οποία έχουμε δικαίωμα ως εκ της εθνικής μας καταγωγής και συνειδήσεως". Θα τους την παράσχουμε, διευκολύνοντας ίσως έτσι το ρεύμα φυγής, ή θα την αρνούμαστε; Να, ένα μεγάλο δίλημμα, πάνω στο οποίο θα μπορούσε κανείς να διαμορφώσει μία εθνική συναίνεση, διότι αυτό το θέμα, αν το χειριστούμε ως αντικείμενο κομματικής διαμάχης, προφανώς θα οδηγήσει σε τραγωδία.

Θέλω επίσης να μιλήσω για τις σχέσεις με την Κροατία, το Σερράγεβο, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και τη Σλοβενία, οι οποίες έχουν αισθητά βελτιωθεί και έχουν μπει πλέον σε ομαλή πορεία. Σε όλες αυτές τις χώρες έχουμε ανοίξει το περασμένο έτος πρεσβείες και έχουμε εγκαταστήσει πρέσβεις. Ο τελευταίος μας πρέσβης στο Σερράγεβο, μετατίθεται εντός των ημερών.

Κύριε Πρόεδρε, αυτό είναι το περιεχόμενο μίας βαλκανικής πολιτικής, η οποία δεν είναι θαυματουργή, ούτε είχα σκοπό να σαλπίσω νίκη και να δρέψω δάφνες σήμερα, είναι μία προσπάθεια συστηματική που γίνεται από την Κυβέρνηση και που προϋποθέτει τη βοήθεια όλων και της Βουλής, που έχει τις δικές της αυτόνομες διενείς σχέσεις και που μπορεί να παίξει ρόλο. Και για αυτό θα σας έλεγα, παραδείγματος χάριν, ότι την Τρίτη έρχεται ο Προέδρος της Βουλής του Μαυροβουνίου, το οποίο αναφέρατε πριν, κύριε Παπαθανασίου, ο οποίος είναι ο δεύτερος άνθρωπος στην κομματική ιεραρχία της χώρας αυτής και συνοδεύεται από έναν αριθμό υπουργών. Και να σας ενημερώσω ότι εκεί -όπου βεβαίως η παρέμβασή μας η πολιτική ήταν περιορισμένη, διότι το Μαυροβούνιο είναι συστατική δημοκρατία της Γιουγκοσλαβικής Ομοσπονδίας με τη Σερβία και επομένως δεν θέλαμε να δώσουμε στους Σέρβους την εντύπωση ότι αναπτύσουμε μία αυτόνομη σχέση μαζί τους Έλλην επιχειρηματίας αναπτύσσει δραστηριότητα και έχει σημαντικότητα πρόσβαση και υποθέτω ότι και άλλοι θα τον ακολουθήσουν.

Θα έχουμε λοιπόν τον Πρόεδρο την επομένη εβδομάδα. Προφανώς, ως Πρόεδρος της Βουλής θα συναντήσει και το δικό μας Πρόεδρο της Βουλής και με την ευκαιρία αυτή θα μπορέσουμε να δούμε την πλευρά αυτή που αναφέρατε προηγουμένως.

Επιτρέψτε μου να σας πω, κύριε Πρόεδρε, ότι εγώ τίποτα άλλο δεν επιθυμώ περισσότερο από τη συναίνεση με όλους τους συναδέλφους. Και στο πλαίσιο της σχετικής επιτροπής αλλά και σε επίπεδο ηγεσιών και υπευθύνων των Κομμάτων για τη διαμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής, συνάντησα τον κ. Τσοβόλα, συνάντησα τον κ. Κωνσταντόπουλο. Είμαι στη διάθεση της Νέας Δημοκρατίας για οποιαδήποτε συνάντηση σε

οποιοδήποτε επίπεδο. Και θα ήθελα ο κύριος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας να αξιοποιήσει αυτήν την ευκαιρία. Είμαι διατεθειμένος να πάω να τον δω στη Ρηγίλλης σε μία ημέρα που δεν θα συνεδριάζουν τα όργανά σας, τα οποία βλέπω ότι συνεδριάζουν συχνότερα από ό,τι στο παρελθόν και εκεί να τον ενημερώσω ή να έρθει ο ίδιος στο Υπουργείο ή να στείλει όποιον επιθυμεί στο Υπουργείο. Δεν μπορεί όμως να μου στέλνει διπλωματικό υπάλληλο συνταξιοδοτηθέντα ή αποχωρήσαντα, γιατί βεβαίως αυτόν θα τον δεχθώ στο ανάλογο επίπεδο. Η ισότης ισχύει μεταξύ όλων των αιρετών. Πάντα αιρετόν είμαι έτοιμος να τον αντιμετωπίσω ως εκφραστή της ηγεσίας της Νέας Δημοκρατίας. Τον υπάλληλο ως τον χρησιμοποιείτε στη Ρηγίλλης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Το λόγο έχει ο επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Μητσοτάκης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι στην πρόθεση μου να μιλήσω για το θέμα. Χαίρομαι, διότι διαπιστώνω από τις συζητήσεις που έγιναν και από τις θέσεις των δικών μας Βουλευτών και από την θέση του Υπουργού ότι η βαλκανική πολιτική δεν είναι θέμα αντιπαράθεσης και ότι ασφαλώς συμπίπτουμε σε ότι αφορά τις βασικές μας επιδιώξεις.

Θα ήθελα μόνο να επισημάνω δύο πράγματα.

Το ένα είναι σε αναφορά με την Αλβανία, κύριε Υπουργέ, ότι ασφαλώς είναι δύσκολο το ερώτημα που θέσατε, αν μπορούμε να δώσουμε στους ελληνικής καταγωγής Αλβανούς έως σήμερα υπηκόους, τη δυνατότητα να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια. Δεν ξέρω κατά πόσο σας πιέζει ή δεν σας πιέζει αυτό το πρόβλημα -εγώ τουλάχιστον δεν το είχα αντιμετωπίσει- εκείνο όμως που ασφαλώς είναι πρόβλημα, είναι να επιτρέψετε επιτέλους σ' αυτούς την ελεύθερη διακίνηση μεταξύ Αλβανίας και Ελλάδας.

Νομίζω, ότι ασφαλέστερος τρόπος για να εξασφαλίσουμε ότι οι ελληνικής καταγωγής Αλβανοί, σήμερα υπήκοοι στη νότια Αλβανία, στη Βόρειο Ήπειρο, θα παραμείνουν στην πατρίδα γη, είναι να γνωρίζουν ότι μπορούν να έρχονται και να επιστρέφουν πίσω στον τόπο τους, όταν αυτοί το επιθυμούν. Είναι κάτι, το οποίο η δική μου Κυβέρνηση είχε αποφασίσει, η δική σας Κυβέρνηση νομίζω ότι συνεχίζει να το υποστηρίζει ως πολιτική, αλλά δεν είμαι βέβαιος ότι στην πράξη υλοποιείται.

Μία μικρή παρατήρηση έκανα επιμέρους, κύριε Πρόεδρε, είπα ότι δεν θα απασχοληθώ με το θέμα, θέλω όμως να ρωτήσω τον κύριο Υπουργό το εξής: Είναι δυνατόν να μας κάνετε ανάλυση περί της βαλκανικής πολιτικής και να μην πείτε μία λέξη για το θέμα των Σκοπίων; Αγνοείτε, κύριε Υπουργέ -εσείς ασφαλώς δεν το αγνοείτε- ότι την πολιτική μας στα Σκόπια και αυτό το τρελό, παράλογο εμπόγκο, το οποίο κι εσείς σιγματίσατε με τα ίδια λόγια με μένα, το πληρώσαμε πανάκριβα γενικότερα στην πολιτική μας και ιδιαίτερα στην πολιτική μας στα Βαλκάνια;

Κατά συνέπεια, θα παρακαλέσω τον κύριο Υπουργό να συμπληρώσει την αγόρευσή του, διότι ήταν θέμα της επερώτησης, και να μας πει τι νομίζει ότι μπορεί να προσδοκά η Χώρα από τις συνεχιζόμενες διαπραγματεύσεις γύρω απ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά την υπόθεση της κυκλοφορίας ανάμεσα στην Ελλάδα και την Αλβανία, βεβαίως το πρόβλημα ανέκυψε αργότερα, όπως καταλαβαίνετε, γιατί την εποχή που ήσασταν εσείς Κυβέρνηση, οι άνθρωποι κοιτάζαν να εγκατασταθούν και να επιζήσουν. Τώρα, έχοντας στοιχειωδώς εγκατασταθεί, θέλουν να αποκτήσουν μία βεβαιότητα για το μέλλον και εκεί ανακύπτει το θέμα της διεκδίκησης της υπηκοότητας.

Επίσης, πρέπει να σας πω για την ελευθερία διακίνησης. Η Ελλάδα έχει την υποχρέωση να εφαρμόζει την πολιτική της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή τη Συνθήκη του Σένγκεν. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, έχουμε πραγματικά φτάσει στα όρια της δυνατότητας που έχουμε, να την εφαρμόζουμε κατά ιδιότυπο τρόπο.

Κατ' αρχήν, οι Αλβανοί δεν πληρώνουν τίποτα για τις θεωρήσεις. Δεύτερον, τους χορηγούνται θεωρήσεις σε πολύ μεγαλύτερο αριθμό απ' ό,τι πριν, έχουν δε πολλαπλασιαστεί και οι θεωρήσεις ενός έτους, για όσους μπορούν να επιδείξουν κάποια νόμιμη δραστηριότητα, επιχειρηματική ή άλλη και βεβαίως όλοι οι ομογενείς, όταν έρθουν εδώ, έχουν άδεια διαμονής, η οποία τους επιτρέπει να πηγαίνουν.

Σε ό,τι αφορά το θέμα των Σκοπίων, πράγματι ήταν μία παράλειψή μου, αλλά δεν έχω να προσθέσω τίποτα στα όσα είναι γνωστά. Όπως γνωρίζετε, αυτή τη στιγμή η Κυβέρνηση κινείται μέσα σε προκαθορισμένα πλαίσια. Και μπορεί ο ένας ή ο άλλος σ' αυτήν την Αίθουσα να έχει τις απόψεις του, αλλά εγώ βεβαίως διατηρώ ακέραιες τις δικές μου, όσες κατά καιρούς έχω εκφράσει για το ζήτημα. Αλλά δεν μπορώ να εφαρμόσω τις προσωπικές μου απόψεις, όταν ασκώ μία πολιτική και ιδιαίτερα μία πολιτική που είναι αποφασισμένη συνολικά από το παρελθόν και για την οποία η Χώρα έχει αναλάβει διεθνείς δεσμεύσεις.

Οι δεσμεύσεις αυτές είναι διατυπωμένες στη γνωστή ενδιάμεση συμφωνία, η οποία υπεγράφη μεταξύ του τότε Πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου και του Κίρο Γκλιγκόρφ, με την παρέμβαση του γνωστού Αμερικανού διαμεσολαβητή κ. Χόλμπρουκ. Αυτή η ενδιάμεση συμφωνία είναι ετεροβαρής. Προβλέπει λεπτομερώς τις υποχρεώσεις της Ελλάδας, τις οποίες με μαθηματική ακρίβεια έχουμε τηρήσει μέχρι αυτή τη στιγμή.

Βεβαίως, αυτό έχει οδηγήσει σε μια μεγάλη αύξηση των μεταξύ μας σχέσεων πάσης φύσεως. Υπάρχει εμπορική σχέση τέτοια, ώστε πέρυσι σ' ό,τι αφορά το συνολικό όγκο των Ελληνοσκοπιανών ανταλλαγών είμαστε τρίτοι. Πρώτοι είναι οι Σέρβοι, και δεύτεροι οι Γερμανοί. Όλο αυτό, βέβαια, έγινε μέσα σε δύο χρόνια.

Σημαντικότατη είναι η παρέμβαση των επενδυτών. Χθες -και γράφεται σήμερα στον Τύπο- όμιλος υπό ελληνική ηγεσία, γιατί είναι διεθνής όμιλος, του οποίου δεν θυμάμαι το διεθνές όνομα, αλλά ουσιαστικός διευθύνων είναι ο κ. Κελετσέκης, αγόρασε τη ΔΕΗ των Σκοπίων, εν ολίγοις. Και βεβαίως, υπάρχουν σοβαρότερες προτάσεις και του ΟΤΕ για μια αντίστοιχη συμμετοχή στον εκσυγχρονισμό των τηλεπικοινωνιών αυτής της χώρας.

Αν δεν κάνω λάθος -οι Θεσσαλονικείς συνάδελφοι, όπως ο κ. Καραμανλής, θα θυμούνται καλύτερα τα νούμερα- περίπου σαράντα χιλιάδες Σκοπιανοί ήλθαν κατά τη διάρκεια του περσινού έτους στη Θεσσαλονίκη και για φέτος, οι ρυθμοί είναι τέτοιοι, που μπορούμε να προβλέψουμε μεγαλύτερο ρυθμό κατά πολύ.

(Στο σημείο αυτό, την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Από την άλλη πλευρά, η διατύπωση της Συνθήκης είναι ότι πρέπει να δοθεί ένα όνομα κοινής αποδοχής. Σε όλα τα μέχρι τώρα ονόματα ή διατυπώσεις που έχουν διερευνηθεί, η Κυβέρνηση των Σκοπίων απαντά ότι έχει συνταγματικό πρόβλημα, ότι δηλαδή πρέπει να έχει απόφαση της Βουλής της με πλειοψηφία των δύο τρίτων και ότι τέτοια πλειοψηφία είναι αδύνατο να εξευρεθεί. Επομένως, η Κυβέρνηση δεν μπορεί να δεσμεύσει τη Χώρα για λύσεις που είναι ανεφάρμοστες. Αυτή είναι η διαπραγματευτική τους τακτική.

Ποιά είναι η προοπτική; Ότι σε κάποιο σημείο ο κ. Βανς, ανεξάρτητος διαπραγματευτής, ο οποίος όμως έχει ισχυρές επαφές με την Αμερικανική Κυβέρνηση και ανήκει στον πολιτικό χώρο, στον οποίο ανήκει και η σημερινή Αμερικανική ηγεσία, θα καταθέσει την εντολή.

Αυτό μπορεί να το κάνει με πολλούς τρόπους βέβαια. Μπορεί να καταθέσει την εντολή, προτείνοντας ένα όνομα, που θα έχει γίνει ανεκτό από τους άλλους, που δεν θα το έχουν αποδεχθεί, αλλά θα έχουν δηλώσει ότι δεν θα διαμαρτυρηθούν. Μπορεί να καταθέσει την εντολή, προτείνοντας ένα όνομα, ακόμη και αν κάποιος εκ των δύο θα έχει δηλώσει ότι έχει διαμαρτυρηθεί ή

μπορεί να καταθέσει την εντολή και να μην προτείνει κανένα όνομα.

Και αυτό θα ήταν το χειρότερο απ' όλα. Διότι, αν καταθέσει την εντολή, χωρίς να προτείνει κανένα όνομα, τότε το Συμβούλιο Ασφαλείας θα καταργήσει το προσωρινό όνομα και η χώρα αυτή θα λέγεται, όπως λεγόταν πριν, δηλαδή "Μακεδονία" μονολεκτικά και εντός εισαγωγικών. Πιστεύω ότι αυτή είναι η χειρότερη δυνατή λύση.

Αυτό είναι το πλαίσιο που μπορώ να σας περιγράψω. Εμείς προσπαθούμε συστηματικά, με κάθε φιλοπία και καλή πίστη να μεταβάλλουμε την κατάσταση, που έχουμε κληρονομήσει και στη διαμόρφωση της οποίας -θα μου επιτρέψετε να σας πω- ότι προσωπικά ούτε εγώ, ούτε ο Πρωθυπουργός συμβάλαμε κατά το ελάχιστο.

Θα μας βοηθούσε πολύ από την πλευρά της Αντιπολιτεύσεως μια ξεκάθαρη θέση, διότι ακούω μερικές φωνές που λένε "Εμείς δεν δεχόμαστε κανένα όνομα, που να είναι σύνθετο και να περιλαμβάνει τον όρο "Μακεδονία"". Καταλαβαίνετε ότι αυτό δεν σημαίνει τίποτε απολύτως. Δεν είναι διαπραγματευτική θέση και οδηγεί με μοιραία νομοτέλεια στην κατάθεση της εντολής του κ. Βανς, ενώ ταυτόχρονα θα καταγγέλεται η Ελλάδα για έλλειψη συμβολής στις διαπραγματεύσεις και μέσα στη γενική κατακραυγή, το Συμβούλιο Ασφαλείας θα πει ότι αυτή η χώρα λέγεται "Μακεδονία" και αρκετά ασχοληθήκαμε πλέον με τους Έλληνες και τις κατά καιρούς ιδιοτροπίες τους.

Νομίζω ότι αυτή η θέση, δεν προσφέρει και εκλογικά ωφέλη. Πιστεύω ότι είναι λάθος πολιτικό και κομματικό να την υποστηρίζει κανείς, αλλά μερικοί έτσι νομίζουν, γιατί είναι δύσκολο να φαντασθούν κάτι πιο σύνθετο. Και την υποστηρίζουν ακόμη, γιατί νομίζουν ότι έτσι θα αποκομίσουν ορισμένα κομματικά ωφέλη. Αλλά, από την άποψη της διεθνούς δραστηριότητας της Χώρας, τέτοια θέση δεν συμβάλλει ούτε επί το ελάχιστον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μητσοτάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εμείς δυστυχώς γνωρίζαμε από την αρχή, ότι η ενδιάμεση συμφωνία ήταν ετεροβαρής, ότι απετέλεσε οπισθοδρόμηση στις ελληνικές θέσεις. Δεν μπορώ να πω, ότι το άκουσα με έκπληξη να το βεβαιώνει και σήμερα ο Υπουργός των Εξωτερικών.

Βέβαια, ο κύριος Υπουργός, με απόλυτη ειλικρίνεια, θα έλεγα με σκληρότητα και με ωμότητα, έδωσε το αληθές περίγραμμα του προβλήματος, πού ακριβώς βρίσκεται σήμερα το πρόβλημα. Δεν νομίζω, όμως, ότι έχει δικό να ζητά ο κύριος Υπουργός από την Αντιπολίτευση να του κάνει, αν θέλετε, "προτάσεις ευθύνης".

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Δεν ζητώ προτάσεις, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Περίπου αυτό είπατε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Εξέφρασα την άποψή μου για τη θέση σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Προσωπικά εγώ το γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, δεν έχω δυσκολία και εσείς δεν έχετε δυσκολία.

Το δικό μας Κόμμα, πράγματι, έχει και αυτό δύο απόψεις. Αλλά το πρόβλημα δεν είναι το δικό μας Κόμμα. Το πρόβλημα είναι ότι εσείς, που σήμερα κυβερνάτε, έχετε δύο ή περισσότερες απόψεις και σε αυτό, όπως και σε πολλά άλλα θέματα της εξωτερικής πολιτικής.

Δεν είναι η πρόθεσή μου σήμερα να είμαι σκληρός, ούτε να κάνω αντιπολίτευση. Απλώς το επισημαίνω με την προσθήκη, κύριε Υπουργέ, ότι εσείς θα πάρετε τις αποφάσεις. Δεν θα τις πάρουμε εμείς. Δεν θα τις πάρει η Βουλή, δεν θα τις πάρει η κα Δαμανάκη, δεν θα τις πάρουν οι λίγοι συνάδελφοι, οι οποίοι παρίστανται σήμερα εδώ.

Η Κυβέρνηση του κ. Σημίτη πρέπει κάποτε να αρχίσει να παίρνει αποφάσεις. Γνωρίζετε πολύ καλά τη δική μου θέση, την έχω επανειλημμένως πει. Η Κυβέρνησή σας μπορεί να είναι καλή στα λόγια, αλλά θέλω να την δω και στα έργα. Ο Ελληνικός Λαός περιμένει να δει ορισμένα πράγματα, τα οποία

λέτε, να γίνονται. Και προπαντός στην εξωτερική πολιτική χρειάζεται ενότητα.

Κύριε Υπουργέ και κύριε Πρόεδρε, εγώ σημείωσα αυτό το οποίο είπε ο πρώτος ομιλητής του Κόμματός μας. Εγώ δεν έχω ξαναδεί κυβέρνηση, στην οποία ο τέως Υπουργός Εθνικής Αμύνης και σήμερα Υπουργός Παιδείας να κάνει εξωτερική πολιτική και να διακηρύττει το περίφημο δόγμα, ότι δεν υπάρχουν αδύνατες χώρες, αλλά υπάρχουν αδύνατες κυβερνήσεις. Ορθώς του απαντήσατε. Αλλά το πρόβλημα δεν είναι να απαντάτε εσείς ορθώς στο συνάδελφό σας Υπουργό. Το πρόβλημα είναι να μην δίδει η Κυβέρνησή σας αυτό το θέμα, που δεν είναι καθόλου θετικό για εσάς, στον Ελληνικό Λαό.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Τσοβόλας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κύριε Πρόεδρε, ο Υπουργός Εξωτερικών, ο κ. Πάγκαλος, με την ευκαιρία της σημερινής επερωτήσης Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, αποκάλυψε αυτό που το ΔΗ.Κ.ΚΙ. και ο υποφαινόμενος, και πριν την ίδρυση του ΔΗ.Κ.ΚΙ., καταγγέλει ευθέως στον Ελληνικό Λαό με συνέπεια, ότι ακολουθείται στο παρασκήνιο διπλωματική πολιτική πάνω στα μεγάλα εθνικά θέματα, ερήμην του Ελληνικού Λαού και του Ελληνισμού, ο οποίος παραπληροφορείται, ενώ προωθούνται λύσεις πάνω στα μεγάλα εθνικά θέματα, που κατά την άποψη του ΔΗ.Κ.ΚΙ. είναι αντίθετες προς τα συμφέροντα της Χώρας, αλλά και του Ελληνικού Έθνους.

Σήμερα ο κύριος Υπουργός αποκάλυψε, ότι με την ενδιάμεση συμφωνία, την οποία θεωρεί και ο ίδιος λεόντειο σε βάρος της Ελλάδος, στην ουσία έκλεισε το θέμα και οι διεργασίες που γίνονται είναι, το πως θα αποτραπεί η χειρότερη από τις χειρότερες λύσεις, που αποτελεί η σύνθετη ονομασία, είτε η αυτούσια ονομασία "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ" για το κράτος των Σκοπίων.

Γνωρίζει πολύ καλά ο κύριος Υπουργός, ότι οι μεγάλες δυνάμεις που διαμορφώνουν με τις πιέσεις τους, αλλά και την ισχύ τους, τις τελικές συμφωνίες και αποφάσεις και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, γνωρίζουν πολύ καλά ότι για να προωθήσουν τα σχέδια τους για την επιβολή της νέας τάξης πραγμάτων στα Βαλκάνια και στη γύρω περιοχή, μία και μόνο αναγκώριση χρειάζονται, για να μπορούν μελλοντικά να υλοποιήσουν τα δικά τους σχέδια, που εντάσσονται στα πλαίσια των γεωπολιτικών, στρατηγικών και οικονομικών τους σχεδιασμών.

Την αναγκώριση από την Ελλάδα, που είναι η μόνη θιγόμενη και ενδιαφερόμενη χώρα, του κράτους των Σκοπίων, με το όνομα Μακεδονία, ή παράγωγο αυτού του ονόματος.

Θεωρούμε, λοιπόν, απαράδεκτη αυτήν την εξέλιξη και διατυπώνουμε τη θέση ότι η Ελλάδα δεν πρέπει -γιατί θα το βρει μπροστά της- να αναγνωρίσει το κράτος των Σκοπίων, οικεία βουλήσει ως Ελλάδα, με το όνομα Μακεδονία, ή παράγωγο. Από εκεί και πέρα, ας πάρουν όποιες αποφάσεις θέλουν οι άλλες δυνάμεις και οι Διεθνείς Οργανισμοί.

Πραγματικά, δεν θέλω να φανταστώ ότι επιλέχθηκε η Παρασκευή που απουσιάζουν σχεδόν όλοι οι Βουλευτές -με ελάχιστες εξαιρέσεις- στις επαρχίες τους, με την ευκαιρία μιας επερωτήσης, να ανακοινώσει στην ουσία η Κυβέρνηση, δια στόματος του Υπουργού Εξωτερικών, αυτό που σκοπεύει, αυτό που έρχεται τους επόμενους μήνες, σε σχέση με το εθνικό θέμα που λέγεται "ονομασία του κράτους των Σκοπίων".

Διότι για πρώτη φορά δηλώνεται δημόσια, ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας, ότι τελικά η εξέλιξη είναι να έχει δεμένα τα χέρια η Ελλάδα πάνω στο εθνικό αυτό θέμα των Σκοπίων.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Μπορώ να κάνω μια διακοπή;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Ναι, δεν έχω αντίρρηση, αν το δέχεται ο κύριος Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε του ΔΗ.Κ.ΚΙ., έχω την αίσθηση ότι προ δεκαημέρου, όταν συναντηθήκαμε στο Υπουργείο Εξωτερικών, σας είπα ακριβώς ό,τι είπα σ'αυτήν την Αίθουσα σήμερα. Είναι έτσι;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Μάλιστα. Γιατί; Συμφώνησα σ'αυτά;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Άρα, γνωρίζατε, δεν είχατε καμία "αποκάλυψη" και τίποτε δεν έγινε "πίσω από την πλάτη" σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Γιατί τήρησα τους κανόνες συζητήσεων μεταξύ Αρχηγών Κομμάτων κλπ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τη διακριτικότητα σας, αλλά συμβαίνει αυτά που είπα σήμερα σ' αυτήν την Αίθουσα, να τα έχω πει τουλάχιστον δέκα φορές σε διάφορα μέσα ενημέρωσης. Σας διαβεβαιώ, λοιπόν -πιστέψτε με- ότι δεν υπάρχει καμία "πλεκτάνη", καμία "συνωμοσία" πίσω από καμία "πλάτη" του Ελληνικού Λαού και καμία προσπάθεια να κάνουμε τίποτα κρυφό, διότι δεν υπάρχει τίποτα κρυφό που θα μπορούσαμε να κάνουμε ή θα μπορούσαμε να φανταστούμε. Σας διαβεβαιώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε πολύ καλά και τις θέσεις του ΔΗΚΚΙ και του υποφαινόμενου, που είναι διατυπωμένες στα Πρακτικά της Βουλής και κατά την ομιλία μου επί των προγραμματικών δηλώσεων, που έκανα αναφορά και στο Σκοπιανό και στο Κυπριακό και στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Θέσεις που επαναλήφθηκαν και κατά τη συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως στη Βουλή για τη διακυβερνητική, αλλά και κατ' επανάληψη. Και ασφαλώς, το τελευταίο αυτό, δεν το είπατε στην κατ' ιδίαν συζήτηση που είχαμε, δηλαδή ότι βρίσκεται σε τελική εξέλιξη αυτό που είπατε σήμερα, ακριβώς και συγκεκριμένα.

Πέρα απ' αυτό, δεν αναιρούνται αυτά που ανέφερα προηγουμένως και οι κίνδυνοι για την Ελλάδα μελλοντικά. Γιατί η απλοποίηση των πραγμάτων, σε σχέση με την μετονομασία, δεν είναι ακριβώς έτσι. Είναι κατά την άποψή μας απλοποίηση, επικίνδυνη μελλοντικά, για τα εθνικά μας συμφέροντα. Γιατί κάπως έτσι, με παρόμοιες δικαιολογίες, χρησιμοποιήθηκε πριν σαράντα και πλέον χρόνια το όνομα Μακεδονία, σ' αυτό το τμήμα της συνολικής Γιουγκοσλαβίας. Και τότε μας έλεγαν κάτι παρόμοιο. Είδαν, όμως, ότι υπήρχε η σκοπιμότητα, η οποία αξιοποιήθηκε μετά πάροδο σαράντα ετών. Γιατί όπως τονίσατε προηγουμένως, όταν λέγονταν και πριν επί Νέας Δημοκρατίας και μετά τις εκλογές του '93 από το ΠΑ.ΣΟ.Κ., τελικά, αυτά περί διαγραφής από το Σύνταγμα των αλυτρωτικών βλέψεων, σήμερα μ' αυτά που είπατε, με ηυξημένη πλειοψηφία λέτε, ουσιαστικά ότι δεν μπορούν να γίνουν. Άρα λεγόντουσαν στον Ελληνικό Λαό πράγματα εν γνώσει ότι δεν μπορούν να γίνουν, προκειμένου να περάσουν και να ετοιμαστεί το έδαφος για την ενδιάμεση συμφωνία.

Από εκεί και πέρα, αν δεν είχαν δόλιες προθέσεις αυτοί που βρίσκονται πίσω από το κράτος των Σκοπίων -γιατί ο κίνδυνος δεν είναι το κράτος των Σκοπίων, των δύο εκατομμυρίων με την εθνική ανομοιογένεια, είναι οι μεγάλες δυνάμεις που βρίσκονται πίσω, που θέλουν να προωθήσουν τη νέα τάξη-αταξία πραγμάτων, όπως την αποκάλεσα στην ομιλία μου στα Βαλκάνια- βάζοντας τις αλυτρωτικές διατάξεις στο Σύνταγμα, είχαν και έχουν αυτές τις προθέσεις μελλοντικά.

Άρα, εμείς τα δώσαμε όλα στους Σκοπιανούς -στην ουσία στις μεγάλες δυνάμεις που κρύβονται- και τελικά αυτό αποτελεί μία υποχώρηση την οποία θα την βρούμε -γι' αυτό πήρα το λόγο, για να αναλάβει ο καθένας τις ιστορικές του ευθύνες- μπροστά, όχι πολύ μακριά από σήμερα, γιατί βλέπουμε σήμερα στα Βαλκάνια μεγάλες εξάρσεις, Σερβία, Βουλγαρία, Αλβανία. Και όλα αυτά δεν είναι τυχαία. Συνδέονται απόλυτα και με το ζήτημα αυτό που συζητάμε σήμερα της ονομασίας των Σκοπίων.

Εγώ είμαι υποχρεωμένος και να το καταγγείλω στον Ελληνικό Λαό και ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας, αλλά

και να καταστήσω υπεύθυνους αυτούς που χειρίστηκαν και χειρίζονται το θέμα για τους κινδύνους οι οποίοι εγκυμονούν από την πορεία αυτού του εθνικού θέματος, που δεν είναι τόσο απλό, όσο, στο όνομα του δήθεν ρεαλισμού, πάνε να το εμφανίσουν τα τελευταία χρόνια και η Νέα Δημοκρατία, αλλά και το σημερινό ΠΑ.ΣΟ.Κ..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κυρία Δαμανάκη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι θετικό το γεγονός ότι όλες οι Πτέρυγες της Βουλής συμφωνούν για το γεγονός, ότι η Ελλάδα οφείλει να αναπτύξει μια συγκροτημένη και επιθετική πολιτική στο χώρο των Βαλκανίων ιδιαίτερα για τις βόρειες περιοχές της Ελλάδας. Τα Βαλκάνια θα μπορούσαμε να πούμε, ότι αποτελούν μια ενδοχώρα οικονομική και πολιτική.

Ασφαλώς η υπόθεση έχει δύο διαστάσεις. Υπάρχει η πολιτική διάσταση και η οικονομική διάσταση. Εγώ θα συμπλήρωνα οικονομική, περιβαλλοντική διάσταση.

Ο κύριος Υπουργός στη διαφωνιστική ομιλία του αναφέρθηκε κυρίως στις πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης, σε σχέση με την πολιτική διάσταση του προβλήματος. Και είναι γεγονός ότι η διάσταση αυτή αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία εξ αιτίας της αστάθειας την οποία διέρχονται οι περισσότερες από τις Βαλκανικές χώρες, από τους βόρειους γείτονές μας.

Όμως θέλω να πω πως η διδακτική ιστορία την οποία ανέφερε -αναφέρομαι στην ιστορία του Ναπολέοντα και της επιμελητείας, η οποία ακολούθησε- ίσως δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα όσον αφορά το χώρο των Βαλκανίων.

Έχω την εντύπωση, δηλαδή κύριε Πρόεδρε, ότι εδώ η επιμελητεία προηγήθηκε. Προηγήθηκε όσον αφορά την ιδιωτική πρωτοβουλία και τις επενδύσεις και σε πολλά σημεία η ελληνική εξωτερική πολιτική ήλθε ουραγός, για να μη πω ότι ορισμένες ενέργειες του παρελθόντος δυσκόλεψαν και την άσκηση της οικονομικής πολιτικής.

Έχουμε, λοιπόν, επενδύσεις. Δεν είναι πάντα οι επιχειρηματίες -συμφωνώ με τα όσα είπε ο Υπουργός των Εξωτερικών- οι τολμηροί, οι οργανωμένοι, αυτοί που θα θέλαμε. Αλλά πάντως υπήρξαν επενδύσεις. Ενώ από την αντίστοιχη μεριά του Ελληνικού Κράτους -αυτό βέβαια δεν αφορά τον κύριο Υπουργό των Εξωτερικών, είναι, ίσως, θέμα άλλων υπουργείων- στην κατασκευή των υποδομών, που θα διευκόλυναν αυτές τις επενδύσεις -και αναφέρομαι στην Εγνατία οδό, αναφέρομαι στα υπόλοιπα συγκοινωνιακά έργα, τα επικοινωνιακά έργα τα οποία έπρεπε να γίνουν- υπάρχει καταστέρηση ακόμα και σήμερα. Αυτό αφορά και τη σημερινή Κυβέρνηση. Υπάρχουν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην υποδομή αυτή.

Αντίστοιχα η περιβαλλοντική διάσταση της οικονομικής πολιτικής και αναφέρομαι εδώ σε πολλές δραστηριότητες που θα μπορούσαν να γίνουν για την προστασία ποταμών, λιμνών, έχουν υπερβολικά καθυστερήσει.

Όσον αφορά τώρα την πολιτική διάσταση στην οποία κυρίως αναφέρθηκε ο κύριος Υπουργός. Ασφαλώς ο κύριος Υπουργός, η σημερινή Κυβέρνηση κληρονόμησε μια δύσκολη κατάσταση. Διότι κοιτάzte, κύριε Πρόεδρε. Και εγώ βλέπω με ανησυχία το γεγονός ότι η ελληνική κοινότητα στη Βόρεια Ήπειρο μειώνεται συνεχώς. Αλλά πρέπει να πούμε, αν μιλάμε γι' αυτό το θέμα, ότι καίρια ευθύνη έχουν πολιτικές προηγούμενων κυβερνήσεων. Και εγώ δεν μπορώ να ξεχάσω ότι ο κ. Σαμαράς, περιόδευε εκείνα τα χωριά και τους καλούσε όλους να επιστρέψουν στην πατρίδα. Όπως επίσης η δημιουργία από τη μεριά μας ορισμένων πολιτικών δεδομένων τα οποία πείθουν την ελληνική κοινότητα εκεί, ότι καλύτερα θα ζήσουν εδώ, οπωσδήποτε δυσκολεύουν αυτό που σήμερα κάνει προσπάθεια η Κυβέρνηση να γίνει, δηλαδή, το να έχουμε μία ελληνική κοινότητα εκεί με ζωντανή παρουσία και προοπτική.

Αντίστοιχα πρέπει να πούμε ότι όλη η υπόθεση του θέματος με την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας -και έρχομαι τώρα στο θέμα που κυρίως μας απασχόλησε την τελευταία ώρα- έχει μια ορισμένη ιστορία. Και δεν είναι μόνο το

εμπάργκο, το οποίο σήμερα άκουσα να καταδικάζει και η Νέα Δημοκρατία, κάτι το οποίο μέχρι τώρα δεν είχε αντιληφθεί ότι συνέβαινε, δεν είναι μόνο το εμπάργκο, το οποίο πράγματι έφερε πολύ πίσω τα πράγματα, αλλά είναι ολόκληρη η ιστορία αυτής της υποθέσης εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Και συμφωνώ με τον κ. Τσοβόλα, ότι δεν μπορεί κανείς να βλέπει απλουστευτικά μόνο το σήμερα. Αλλά αν δούμε, κατά την άποψή μου, την ιστορία του ζητήματος και πώς εξελίχθηκε, ένα είναι το συμπέρασμα που μπορούμε να βγάλουμε με έναν εντελώς νηφάλιο τρόπο, ότι ο χρόνος τρέχει σε βάρος μας. Δεν το βλέπουμε αυτό;

Πιστεύει κανείς σ' αυτήν την Αίθουσα, ότι αν αφήσουμε το θέμα να εκκρεμεί και έρθουμε να το αντιμετωπίσουμε μετά ένα χρόνο, με τις καλύτερες διαθέσεις, τις πιο πατριωτικές, θα το αντιμετωπίσουμε από καλύτερες θέσεις και θα πετύχουμε κάτι καλύτερο και στο θέμα του ονόματος και στο θέμα των αλτρωτικών τάσεων;

Δεν πιστεύω ότι μπορεί κανείς να το ισχυρισθεί αυτό, με βάσιμα επιχειρήματα σήμερα, κύριε Πρόεδρε.

Ο κύριος Υπουργός Εξωτερικών, στο συγκεκριμένο θέμα της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, πράγματι σήμερα, δεν είπε κάτι το νέο. Όμως, περιέγραψε μία κατάσταση, η οποία εξελίσσεται και στην οποία, κύριε Υπουργέ, η Κυβέρνησή σας, οφείλει να πάρει μία θέση. Αυτό δεν είναι ευθύνη μόνο της Κυβέρνησης. Εγώ δέχομαι ότι υπάρχει ευθύνη και στα Κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Το λέω αυτό και προς τον κ. Μητσοτάκη, γιατί γνωρίζει, πως όταν ήταν Πρωθυπουργός, απευθυνόταν και ο ίδιος στην Αντιπολίτευση και ζητούσε μια σαφέστερη θέση για το θέμα.

Εγώ λέω ευθέως, ότι είναι ανάγκη να κλείσει το θέμα και να κλείσει με σύνθετη ονομασία. Για να μην πω και κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ, ότι σε λίγο θα ευχόμαστε όλοι να κλείσει με σύνθετη ονομασία, γιατί άλλως προβλέπω ότι σε ένα χρόνο η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας θα αποκαλείται "Μακεδονία" σκέτο. Όπως αποκαλείται ήδη σε πάρα πολλές περιπτώσεις και στις διεθνείς σχέσεις και δεν αναφερόμαι μόνο στις σχέσεις με την Ελλάδα.

Επομένως, εάν δει κανείς την ιστορία του ζητήματος, πράγματι η ενδιάμεση συμφωνία ήταν μια λύση, κύριε Πρόεδρε. Δεν ξέρω αν με τόση ευκολία, που εγώ τουλάχιστον δε θα την χαρακτήριζα λεόντειο και ετεροβαρή. Γιατί οφείλει να την κρίνει κανείς στη δεδομένη στιγμή, η οποία επετεύχθη, μετά το εμπάργκο και τη διεθνή απομόνωση της Χώρας, μετά την προσπάθεια που γίνεται στην Ευρώπη να παρουσιασθεί και η Ελλάδα, ως μέρος του Βαλκανικού προβλήματος. Επομένως, ήταν μια λύση, γιατί θα φθάναμε στα μη περαιτέρω.

Νομίζω, λοιπόν, ότι είναι ανάγκη να δούμε σήμερα τα θέματα, με ρεαλισμό. Εγώ δεν αποκρούω αυτήν τη λέξη και πιστεύω ότι είναι απολύτως αναγκαία, πολύ περισσότερο αν φιλοδοξούμε να παίξουμε και ένα γενικότερο ρόλο στα Βαλκάνια.

Στο θέμα του γενικότερου πολιτικού ρόλου της Ελλάδας, πρέπει να πω ότι είναι θετική η πρωτοβουλία, που εξαγγέλθηκε, όχι μόνο σήμερα εδώ, αλλά και πριν μερικές ημέρες από τον κύριο Υπουργό Εξωτερικών, για τη διάθεσή του να θέσει στο Συμβούλιο Υπουργών ή το Συμβούλιο Πολιτικών Υποθέσεων της Κοινότητας, τις ανάγκες η Ευρωπαϊκή Κοινότητα να ασχοληθεί με τα Βαλκάνια.

Πρέπει, όμως, να παρατηρήσω, κύριε Υπουργέ, πως, αν η Ελλάδα θέλει να είναι πειστική σε τέτοιου είδους πρωτοβουλίες, οφείλει το σύνολο της πολιτικής της να δίνει αυτήν την εντύπωση. Γιατί έχω να παρατηρήσω, ότι την ίδια ημέρα που εσείς εξαγγέλατε αυτήν την πρωτοβουλία, την ίδια ημέρα ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, κ. Παπαντωνίου, στο ΕΚΟΦΙΝ, μπλοκάρισε τα κονδύλια προς την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, με δύο επιχειρήματα ...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Μου επιτρέπετε μία διευκρίνιση;

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Βεβαίως.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Δεν υπάρχει πολιτική πρωτοβουλία επί του προκειμένου. Υπήρχαν τεχνικά και τυπικά εμπόδια στην υιοθέτηση αυτής της υποθέσεως.

Υπάρχουν και άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης -δεν έχει, δηλαδή, ασκηθεί κάποιου είδους βέτο, όπως λέγεται κατά κόρο από την Ελλάδα- θυμάμαι το Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες δεν ήταν έτοιμες να συμφωνήσουν διότι από την άλλη πλευρά δεν είχαν τηρηθεί οι τυπικές προϋποθέσεις.

Νομίζω ότι είναι λογικό να μη ζητάμε από την Ελλάδα να παραβλέπει τυπικές προϋποθέσεις, για να δείξουμε μια αυξημένη αγάπη προς τους Σκοπιανούς, την οποία υποθέτω κανείς δεν αισθάνεται.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Δε μίλησα για αυξημένη αγάπη, κύριε Πρόεδρε, αλλά ο κύριος Υπουργός με πρόλαβε στο εξής.

Σκόπευα να αναφέρω το γεγονός ότι ο ίδιος ο κ. Παπαντωνίου, όπως τουλάχιστον διαβάζω από τον Τύπο, ανέφερε ότι στην ομιλία του χρησιμοποίησε δύο επιχειρήματα.

Το ένα είναι το επιχείρημα, που ανέφερε ο κύριος Υπουργός. Το γεγονός ότι οικονομικά και τεχνικά η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, εξαιτίας παλαιότερων χρεών, κυρίως, τα οποία δεν είχε εξοφλήσει, δεν είχε τη δυνατότητα να προχωρήσει σε νέες απολήψεις. Αυτή η πλευρά είναι σωστή.

Όμως, ο κ. Παπαντωνίου επικαλέσθηκε, ως πολιτικό λόγο, τουλάχιστον όπως διαβάζω από τον Τύπο το θέμα της εκκρεμότητας του ονόματος και το θέμα των σχέσεων με την Ελλάδα. Εάν το διαψεύδετε σταματώ. Αλλά θέλω να πω, για να συμπεράνω ότι είναι ανάγκη πια η Ελλάδα να απεμπλακεί - αν θέλουμε να παίξουμε ένα σοβαρό ρόλο, ως παράγων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Βαλκάνια- από την εικόνα που δίνουμε στο παρελθόν, κατά κόρον, ότι όλη την πολιτική μας στο χώρο των Βαλκανίων την υποτάσσουμε σε στενές -για μας δεν είναι στενές- αλλά για εκείνους είναι ενδεχομένως στενές - επιδιώξεις, σε σχέση με κάποιους άμεσους και βραχυπρόθεσμους στόχους της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής.

Ο κύριος Υπουργός αναφέρθηκε στη βαλκανική συνεργασία στη σύσκεψη Υπουργών, η οποία πρόκειται να γίνει σε βαλκανικό επίπεδο κ.λπ. Αυτά είναι θετικά και καλώς γίνονται. Θέλω να πω, όμως, γιατί νομίζω ότι αυτή είναι μια ουσιαστική πλευρά του ζητήματος, ότι για να προωθηθεί παραπέρα αυτή η πολιτική συνεργασία, ένα κρίσιμο θέμα είναι το θέμα των μειονοτήτων, το οποίο δε θίγεται σήμερα από την Ελλάδα. Χωρίς, όμως, να έχουμε κάποια άποψη για το θέμα αυτό και χωρίς να κάνουμε προσπάθεια, ώστε εδώ να εφαρμοστούν οι αρχές του οργανισμού για την ασφάλεια και τη συνεργασία στην Ευρώπη ή εν πάση περιπτώσει κάποια ευρωπαϊκά και ανθρώπινα δικαιώματα, δε θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε. Εδώ πραγματικά η Ελλάδα δεν μπορεί να επικαλείται δύο μέτρα και δύο σταθμά, όταν αναφέρεται στους Έλληνες της Κωνσταντινουπόλεως ή στην ελληνική κοινότητα στην Αλβανία ή όταν αναφέρεται σε άλλες περιπτώσεις μειονοτήτων που υπάρχουν στην Ελλάδα. Χρειάζεται, λοιπόν, μια σοβαρή μελέτη στο θέμα και χρειάζεται κάποια στιγμή να το αντιμετωπίσουμε το θέμα αυτό, εάν θέλουμε να κάνουμε ένα βήμα παραπέρα στα όσα μέχρι στιγμής γίνονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω κατ' αρχήν να σημειώσω, ότι για μένα ήταν μία συνταρακτική αποκάλυψη αυτό που άκουσα σήμερα από τα χείλη του κυρίου Υπουργού των Εξωτερικών σε ό,τι αφορά στην ουσία, την αποκλήρυξη της ενδιάμεσης συμφωνίας. Το λέω αυτό για δύο λόγους, πολύ επιγραμματικά.

Πρώτα απ' όλα, γιατί η ενδιάμεση συμφωνία παρουσιάστηκε από την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. της οποίας όπως και να το κάνουμε ευθεία συνέχεια είναι και η σημερινή, ασχέτως αν έχουν αλλάξει κάποια πρόσωπα, στη μεγάλη τους πλειοψηφία δεν είναι μόνο το ίδιο κόμμα, αλλά τα ίδια πρόσωπα που έχουν την κυβερνητική ευθύνη. Παρουσιάστηκε, λοιπόν, σαν μέγιστη επιτυχία των τελευταίων ετών στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής από πλευράς Κυβέρνησης ΠΑ.ΣΟ.Κ. και σήμερα έρχεται ο αρμόδιος, ο υπεύθυνος για τα ζητήματα αυτά Υπουργός, στην ουσία, της ίδιας Κυβέρνησης να την αποκηρύξει.

Το δεύτερο είναι ότι για μια ακόμη φορά δικαιώνεται η κριτική και η θέση της Νέας Δημοκρατίας που από την πρώτη στιγμή με υπεύθυνο και ώριμο τρόπο όχι με πεζοδρομιακές κραυγές υστερίας είχε εντοπίσει τα κενά, τις παραλείψεις και το ολισθηρό έδαφος, στο οποίο μας οδηγούσε εκείνη η συμφωνία.

Το κρίσιμο ερώτημα είναι, όχι μόνο βέβαια η αναγνώριση της θαρραλέας, θα μπορούσε κανείς να πει, αυτοκριτικής στάσης του σημερινού Υπουργού των Εξωτερικών. Το κρίσιμο συμπέρασμα που συνάγεται είναι ο τρόπος με τον οποίο "χαράσσεται" και ασκείται εξωτερική πολιτική στην Ελλάδα. Και αναμφισβήτητο αυτό εμβάζει σε σοβαρές σκέψεις και δικαιώνει την επιφυλακτικότητα που όλοι οι σώφρονες Έλληνες έχουν για τον τρόπο που χειριζόμαστε -μιλώ ως Χώρα, μιλώ ως Έθνος- τα θέματα αυτά, τα οποία είναι ύψιστης εθνικής σημασίας και ευαισθησίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να ξεκινήσω με μια γενικότερη παρατήρηση, που, όμως, έχει σχέση θεμελιώδη με το συζητούμενο θέμα. Γνωρίζουμε όλοι ότι η Ελλάδα σε επίπεδο και αμυντικής συμμαχίας και ένταξης στην ευρωπαϊκή οικογένεια, αλλά και επιλογής με την ευρύτερη έννοια του όρου πολιτικού, κοινωνικού, οικονομικού συστήματος έχει διαλέξει - θα το πω απλουστευμένα- τη Δύση. Κατά την άποψή μου, ορθώς. Και το ορθό της επιλογής αυτής επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι έστω και οψίμως όλοι εκείνοι -με ελάχιστες εξαιρέσεις- που λυσσαλέα επολέμησαν αυτές τις επιλογές και αυτήν την ένταξη, σήμερα αναγνωρίζουν την ορθότητά της.

Το γεγονός, όμως, αυτό δεν πρέπει να συσκοτίζει ένα εξ ίσου σημαντικό δεδομένο, ότι η Ελλάδα μπορεί να έχει επιλέξει την ένταξη, τη συνεργασία στο ευρύτερο πλαίσιο των δυτικών συμμαχιών, από την άλλη πλευρά, όμως, γεωπολιτικά και γεωστρατηγικά δεν παύει να είναι μια Χώρα που δεν βρίσκεται σε γεωγραφική συνάφεια με τις δυτικές χώρες ή τις δυτικοευρωπαϊκές χώρες και είναι εκτεθειμένη -αυτό δεν αποτελεί μομφή ή αιχμή έναντι καμιάς γείτονος, αλλά πάντως είναι εκτεθειμένη- σε ένα περιβάλλον, τα βασικά χαρακτηριστικά του οποίου είναι η ρευστότητα, η αβεβαιότητα και συχνά η αστάθεια.

Είναι ένα περιβάλλον το οποίο επηρεάζεται άμεσα από την ύπαρξη ενός γείτονος εξ' ανατολών, ο οποίος, όσο καλοπροαίρετα κι αν δει κανείς το πράγμα, αναμφισβήτητα πείθει κάθε μέρα και περισσότερο για τη διάθεσή του να ακολουθεί πορεία και πολιτική ηγεμονισμού στην ευρύτερη περιοχή, με επεκτατικές διαθέσεις έναντι όλων των γειτόνων του.

Είναι γνωστό επίσης ότι τα Βαλκάνια έχουν ιστορικά χαρακτηριστεί ως η πυριποδοθήκη της Ευρώπης. Και η πρόκληση που αντιμετωπίζουμε όλοι οι λαοί της περιοχής είναι, πως θα διαψεύσουμε για το σήμερα και κυρίως για τη μελλοντική διάσταση, την επανάλυση ενός τέτοιου φαινομένου είτε με τις ακραίες μορφές του παρελθόντος είτε ακόμα και με ηπιότερες μορφές. Και αυτή η πρόκληση αναμφισβήτητα περνά μέσα από τις προσπάθειες και τη μετουσίωση σε αποτέλεσμα των προσπαθειών για πολιτική σταθερότητα, οικονομική συνεργασία, πρόοδο και ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

Είναι βέβαιο, ότι η ουσία της μετακομμουνιστικής περιόδου μπορεί να συμπυκνωθεί σε δύο βασικές ενότητες. Από τη μία, η έστω τεχνητή κατάσταση ισορροπίας και σταθερότητας που επικράτησε στις πρώτες ψυχροπολεμικές, όπως συνθίζουμε να λέμε, δεκαετίες μετά τη λήξη του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου ανετράπη, δίνοντας χώρο, έδαφος και άνεση να αναβιώσουν πάθη, εθνικισμοί, ανεπίλυτες διαφορές του παρελθόντος, με αποτέλεσμα να διακυβεύεται η ειρήνη, η ασφάλεια και η σταθερότητα στην περιοχή.

Από την άλλη πλευρά όμως, ανέκυψαν και πολύ μεγάλες ευκαιρίες. Ανέκυψαν ευκαιρίες που έχουν σχέση με τη δυνατότητα στενής και επ' αμοιβαία ωφελεία οικονομικής και όχι μόνο, συνεργασίας των λαών της περιοχής.

Θα μπορούσα ακόμα να πω, χωρίς τον κίνδυνο να παρεξηγηθώ ότι για τη γεωγραφικά, γεωπολιτικά και γεωοικονομικά απομονωμένη από τους φυσικούς της εταίρους Ελλάδα, προκύπτει και πάλι η δυνατότητα να δραστηριοποιηθεί και να αντλήσει πολλαπλά οφέλη, επαναλαμβάνω, επ' αμοιβαία με τους άλλους λαούς οφέλη, στο επίπεδο της ανάπτυξης πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων ενδοχώρας, στον οικονομικό και πολιτιστικό επίπεδο.

Κανείς πια σήμερα δεν αμφιβάλλει ότι σε ολόκληρη την περιοχή των Βαλκανίων γίνονται, αναμένονται και εγκυμονούνται πρωτοβουλίες. Υπάρχουν ενδείξεις μάλιστα, που οδηγούν στο συμπέρασμα πως οι κυριότερες πρόσφατες βαλκανικές εξελίξεις δεν έγιναν τυχαία. Ενίοτε τουλάχιστον, υπήρχε πολιτική από διάφορους ισχυρούς παράγοντες της διεθνούς κοινωνίας, με στόχο την αποφασιστική παρέμβασή τους στα Βαλκάνια για την επιβολή νέας τάξης πραγμάτων στην περιοχή.

Οι ενδείξεις αυτές πολύ σταχυολογημένα, είναι:

Η σύναψη συμφωνίας ανάμεσα στην Κροατία και στη Βοσνία.

Η θεμελίωση του μετώπου κατά των Σερβοβοσνίων.

Η αποστασιοποίηση της Σερβίας από τους Σέρβους του Πάλε, στερώνοντας από τους τελευταίους τη βοήθεια του Βελιγραδίου.

Οι συντονισμένες πιέσεις για εξομάλυνση των ελληνοαλβανικών σχέσεων.

Οι πιέσεις για την άρση του ελληνικού βέτο για τη σύνδεση Τουρκίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η έναρξη των διαπραγματεύσεων της Γενεύης για το Βοσνιακό και οι πιέσεις για την ταχύτατη ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τα Σκόπια.

Και τελικά, τη σύναψη της περί ου ο λόγος ενδιάμεσης συμφωνίας.

Οι ενδείξεις αυτές ισχυροποιήθηκαν με το σχέδιο οικονομικής συνεργασίας, με το πρόγραμμα πρωτοβουλίας συνεργασίας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, πρωτοβουλία που συμπληρώνεται και με εκείνη που περιέχει και το σχέδιο Σίφτερ, το σχέδιο του Ρίτσαρντ Σίφτερ για τη συγκρότηση στην ουσία ενός άτυπου άξονα μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας στο χώρο των Βαλκανίων, με την άμεση προώθηση οικονομικών προγραμμάτων, κυρίως στο χώρο της πρώην Γιουγκοσλαβίας και την ίδρυση του Ινστιτούτου Μεταφοράς Σύγχρονης Τεχνολογίας.

Κανείς βέβαια δεν μπορεί να προβλέψει σήμερα το βαθμό ή την έκταση της τελικής επιτυχίας αυτής της πολιτικής.

Έχει, όμως, ιδιαίτερη σημασία να κατανοήσουμε το εξής: Έχει αρχίσει να διαφαίνεται η απόπειρα σχηματισμού ενός νέου status quo στα Βαλκάνια, μιας τάξης που προσδιορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τα συμφέροντα ισχυρών παραγόντων της διεθνούς κοινωνίας, της διεθνούς ζωής, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και οι ισχυρότεροι παράγοντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μιας τάξης που θα μπορούσε, πιθανώς, να παράσχει τη δυνατότητα και την ευκαιρία στην Ελλάδα να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στην περιοχή, να αναλάβει δηλαδή το ρόλο της εγγυήτριας δύναμης, αξιοποιώντας τη σημαντική ευκαιρία για οικονομική ανάπτυξη και συνεργασία.

Εδώ, όμως, πρέπει να τονίσουμε κάτι. Αν η παρουσία των Ηνωμένων Πολιτειών στα Βαλκάνια φέρνει μαζί της τη σταθερότητα και την ασφάλεια στην περιοχή, πρόκειται για θετική εξέλιξη. Αν όμως, η Ελλάδα δεν είναι έτοιμη να αξιοποιήσει την ευκαιρία που πιθανώς παρέχεται, τότε η ανάθεση ενός αναλογου ρόλου, ίσως σε γειτονική χώρα, μπορεί να αποβεί επιζήμια για τα ελληνικά συμφέροντα στην περιοχή.

Θέλω εδώ να τονίσω ότι έχει σημασία, σε τέτοιου είδους πρωτοβουλίες να συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση ή συνδιαμόρφωσή τους η Ελλάδα και όχι να παραμένει παθητικός δέκτης ή εκείνος που αντιδρά σπασμωδικά και αποσπασματικά, όταν άλλοι προωθούν τέτοιες πρωτοβουλίες.

Δεν είμαστε έτοιμοι και αυτό είναι φανερό. Θα σας έλεγα, μάλιστα, ότι είναι φανερό και από όσα είπε ο κύριος Υπουργός των Εξωτερικών, γιατί η ελληνική εξωτερική πολιτική συνεχίζει

να νοσεί. Κατά την άποψή μου, μάλιστα, συνεχίζει να παραπαίει ανάμεσα σε κορώνες "φραστικού πατριωτισμού" από τη μία και σε υπαναχωρητικές πρακτικές από την άλλη. Και αυτό, ακριβώς τη στιγμή που απαιτείται σχεδιασμός εξ ολοκλήρου νέας και απροκατάληπτης πολιτικής, μιας πολιτικής που να αποδέχεται την πλευρά εκείνη που θεμελιώνει τη σταθερότητα στην περιοχή, αλλά ταυτόχρονα που θα αποτρέπει τη δημιουργία ιεραρχικών δομών, που θα αποκλείουν ή θα περιθωριοποιούν τα ελληνικά συμφέροντα.

Αρκεί να συνειδητοποιήσουμε ότι το δίλημμα: περιπέτεια ή εξάρτηση, απομονωτισμός ή κοσμοπολίτικος διεθνισμός, είναι ψευδές. Γιατί υπάρχει η τρίτη, η σωστή λύση. Η επιλογή της ανάπτυξης και της εκμετάλλευσης των πολιτικών και οικονομικών αποθεμάτων και δυνατοτήτων αυτής της χώρας, η ανάπτυξη και απόκτηση δύναμης και ασφάλειας, δεν έχουν μοναδικές επιλογές τις περιπέτειες ή τις προσκολλήσεις στους ισχυρούς. Απαιτούν συλλογική συνεργασία και βαθιές μεταρρυθμίσεις στη χάραξη και στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής, μιας εξωτερικής πολιτικής, όμως, που -όχι όπως σήμερα- θα χαρακτηρίζεται από συνέπεια, συνέχεια, αξιοπιστία, χωρίς ταλαντεύσεις ή αμφισβησία.

Απαιτούν, όμως, ταυτόχρονα την αναγνώριση της οικονομίας ως βασικού οχήματος προώθησης των στοχεύσεων της εξωτερικής μας πολιτικής. Η παρουσία και η δραστηριότητα των ελληνικών επιχειρήσεων στα Βαλκάνια -πάνω από δυόμιση χιλιάδες επιχειρήσεις συνολικά- έχει αποδειχθεί εξαιρετικά σημαντική για την προώθηση των συμφερόντων της Χώρας. Πολλές φορές, όμως, η παρουσία τους αυτή υπονομεύτηκε από κακές σχέσεις ή και κακές επιλογές, με μία έκαστη από τις χώρες της περιοχής.

Εδώ θα ήθελα να τονίσω, κύριε Υπουργέ, κάτι που αναμφισβήτητα, τουλάχιστον στο λεκτικό επίπεδο, το αναγνωρίζουμε όλοι: την αξία της ανάπτυξης οικονομικής διπλωματίας. Το λέμε όλοι. Φοβούμαι, όμως, ότι οι υπάρχουσες δομές και η ανυπαρξία πρωτοβουλιών προς αυτήν την κατεύθυνση στερεί τη Χώρα από τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τα πολλαπλά οφέλη που αναπτύσσονται και στην περιοχή, αλλά και ευρύτερα.

Αρκεί να τονίσω ότι οι ανάλογες διπλωματικές υπηρεσίες των περισσότερων χωρών, που έχουν προσαρμοστεί στα δεδομένα της σύγχρονης εποχής, στοχεύουν και ενθαρρύνουν κυρίως την ανάπτυξη πρωτοβουλιών στο επίπεδο της οικονομικής διπλωματίας.

Θα περίμενε εύλογα κανείς ότι η Κυβέρνηση θα επιχειρούσε, τουλάχιστον, το στοιχειώδη συντονισμό μεταξύ των αρμοδίων φορέων. Αντ'αυτού, όμως, καθημερινά διαπιστώνουμε πρωτοφανούς έκτασης έλλειψη συντονισμού και επίδειξη προχειρότητας και αναποτελεσματικότητας. Κινητικότητα υπάρχει, αλλά τι είδους κινητικότητα. Κινητικότητα που περιορίζεται σε τακτικές κινήσεις ισορροπιών, ενδοκομματικών συνήθως και έκφρασης προσωπικών φιλοδοξιών και στρατηγικών. Εάν αυτό δεν είναι έλλειψη στοιχειώδους συντονισμού, τότε τι είναι;

Σοβεί σήμερα, μία σοβαρότατη κρίση στο Βελιγράδι, στη Σόφια, στα Τίρανα. Εγκυμονείται ίσως ο κίνδυνος ανάφλεξης του Κοσοβοπεδίου. Και με αυτά τα δεδομένα, ποιες πρωτοβουλίες αναλαμβάνει η Ελληνική Κυβέρνηση; Τι κάνει; Τι σχεδιάζει να κάνει η Ελληνική Κυβέρνηση;

Ακούσαμε από το στόμα του κυρίου Υπουργού ότι ετοιμάζεται να πάρει κάποιες πρωτοβουλίες στην επικείμενη συνάντηση κορυφής ή Υπουργών Εξωτερικών -δε θυμάμαι ποιο από τα δύο είπατε- για τα ζητήματα αυτά.

Όμως, εσείς ο ίδιος ομολογήσατε ότι δεν μπορείτε σήμερα τουλάχιστον να προσδιορίσετε το περιεχόμενο αυτών των πρωτοβουλιών και μάλιστα κρίσεις που επηρεάζουν άμεσα και τις δραστηριότητες των ελληνικών επιχειρήσεων στην ευρύτερη περιοχή, που όφειλε το Κράτος, στο δυνατό βαθμό, να τις προστατεύει.

Πάνω από επτακόσιες επιχειρήσεις, όπως είπατε και εσείς με επενδεδυμένο κεφάλαιο γύρω στα εκατόν είκοσι εκατομμύρια δολάρια λειτουργούν μόνο στη Βουλγαρία. Υπάρχει σχεδιασμός για την στοιχειώδη τουλάχιστον προστασία τους,

τη στιγμή που είναι φανερό ότι η βουλγαρική οικονομία είναι στα όρια της κατάρρευσης, αν δεν έχει ήδη επέλθει αυτή;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Θέλετε να σας δώσω μία διευκρίνιση, αν το επιτρέπει και ο κύριος Πρόεδρος;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Ο λόγος για τον οποίον, κύριε συνάδελφε, δεν έδωσα το περιεχόμενο αυτής της πρωτοβουλίας, είναι γιατί δεν είναι μία πρωτοβουλία ελληνική. Είναι μία πρωτοβουλία, που εμπλέκει και άλλους θεσμούς. Με αυτούς τους άλλους θεσμούς πρέπει να συζητήσουμε, να τους ενημερώσουμε ενδεχομένως και έχουμε μπροστά μας είκοσι πέντε μέρες να διαμορφώσουμε την πρωτοβουλία. Δεν είναι, δηλαδή, απλώς η Ελλάδα η οποία θα πάει και από το ύψος του Ολύμπου θα εξαγγείλει την βούλησή της, ώστε όλοι να πούνε "εμίλησαν οι Έλληνες, τους ακολουθούμε". Δεν είναι έτσι οι διεθνείς σχέσεις.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Αν μου επιτρέπτε, κύριε Υπουργέ, δε θα περίμενα βέβαια την απόλυτη αποσαφήνιση συγκεκριμένων κινήσεων. Θα περίμενα, όμως, τουλάχιστον την περιγραφή ενός γενικότερου πλαισίου πάνω στο οποίο θα χτίζαμε μία τέτοια προσέγγιση. Και αυτό δεν το ακούσαμε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, αν αυτό το συγκεκριμένο θέμα έχει τόση σημασία και αν μου δίνετε χρόνο, να πω τα πλαίσια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Θα έχετε το χρόνο μετά, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Μετά δε θα έχω το χρόνο. Μετά θα μιλήσω για άλλα θέματα. Αυτό είναι μία λεπτομέρεια. Είχα είκοσι λεπτά, όπως και εσείς πριν και θα έχω λιγότερα στο τέλος. Αν θέλετε σ'αυτήν τη συγκεκριμένη λεπτομέρεια να σας δοθούν οι λεπτομέρειες των κινήσεων μας, να μιλήσω μισή ώρα. Δώστε μου μισή ώρα να σας τα πω όλα. Δεν είναι τίποτε κρυφό. 'Η αν θέλετε, ελάτε να με βρείτε μετά να σας δώσω ένα χαρτί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Καραμανλής μπορεί να θέλει να σας τα δώσει όλα αλλά δε γίνεται.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Η πρότασή μου είναι η εξής: Μην δημιουργούμε τώρα εντυπώσεις λέγοντας "δε μας είπατε λεπτομερώς τι θα κάνετε σε είκοσι πέντε μέρες, που σημαίνει ότι δεν έχετε σχεδιάσει". Έχουμε σχεδιάσει διάφορες κινήσεις, οι οποίες, όμως, σημαίνει ότι θα έρθουμε σε επαφή με το SECI ως πούμε, με τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με ορισμένες άλλες χώρες των Βαλκανίων. Για να γίνουν αποδεκτές οι ιδέες μας, πρέπει να συνεννοηθούμε με τους Βουλγάρους και τους Αλβανούς. Πως θα τους κάνουμε πράγματα, που οι ίδιοι δε θα θέλουν; Μη μας αδικείτε, λοιπόν, έτσι κατάφωρα για κάτι καλό. Για τα κακά πράγματα, καλά κάνετε και μας κριτικάρετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεχίστε, κύριε Καραμανλή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Εύχομαι και ελπίζω να μη σας αδικώ και να μη σας αδικώ, συνολικότερα, κύριε Υπουργέ. Επιτρέψτε μου, όμως, να θεωρήσω το θέμα αρκετά σοβαρό, ώστε να μην το χαρακτηρίζουμε λεπτομέρεια. Από την άλλη πλευρά, εις απόδειξιν της καλής πίστεως και όχι εύκολης αντιπολιτευτικής σκοπιμότητας, σας επαναλαμβάνω ότι δε ζητήσαμε λεπτομερειακή περιγραφή και καταγραφή αλλά θα θέλαμε, αν μπορούσατε, να μας δώσετε στη συνέχεια κάποιους σχετικούς βασικότερους άξονες πάνω στους οποίους θα θέλατε ή επιθυμείτε να κινηθεί η ελληνική πολιτική.

Η ασυνέπεια και η αντιφατικότητα των μηνυμάτων τραυματίζουν καίρια τη σοβαρότητα της Χώρας. Άλλωστε, για να φέρω ένα άλλο παράδειγμα, και τα όποια βήματα έχουν γίνει σε μία άλλη κατεύθυνση, συναφή, όμως, που έχει σχέση με τον οικονομική συνεργασία των παρευριστών περιοχών, ήταν μάλλον μικρά και άτολμα μέχρι στιγμής. Και οφείλω να υπενθυμίσω ότι αυτός ο οργανισμός παρέχει μία άλλη τεράστια ευκαιρία, αφού καλύπτει ένα χώρο και θα μπορούσα

να πω και αγορές, που ξεπερνάνε τα τριακόσια πενήντα εκατομμύρια κατοίκους.

Αυτή είναι η καλόπιστη κριτική που μπορεί κανείς να ασκήσει. Πατί αντίθετα, η έλλειψη σαφών και σταθερών στόχων στον ευαίσθητο τομέα της εξωτερικής πολιτικής, όχι μόνο εκθέτει τη Χώρα, αλλά αποδυναμώνει και την διαπραγματευτική της ικανότητα.

Και θέλω να πω κάτι που έχει σχέση με μία αποστροφή της ομιλίας του κυρίου Υπουργού, που είπε ότι δεν μπορούμε να του ασκούμε κριτική στο βαθμό που κάποια θέματα άπτονται αρμοδιοτήτων άλλων κυβερνητικών φορέων ή Υπουργείων.

Μα, το ζήτημα, κύριε Υπουργέ, δεν είναι αν ασκούμε κριτική σε σας προσωπικά. Εμείς έχουμε μπροστά μας μία Κυβέρνηση, μία Κυβέρνηση που έχει συνολικότερη και συλλογικότερη ευθύνη για όσα γίνονται. Και είναι βέβαιο ότι θα συμφωνήσουμε όλοι χωρίς διάθεση κριτικής, ότι τα θέματα προώθησης των συμφερόντων της Χώρας στον εξωτερικό της περίγυρο, συνδέονται άμεσα και με άλλες πρωτοβουλίες και άλλους φορείς.

Όταν λέμε ότι η Ελλάδα μπορεί και πρέπει να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες της οικονομικής και όχι μόνο συνεργασίας στον ευρύτερο χώρο της Ανατολικής Ευρώπης, αναμφισβήτητο το θέμα αυτό συνδέεται άμεσα, για παράδειγμα, με την προετοιμασία και την κατασκευή αναλόγων υποδομών.

Βεβαίως, δε μεμφόμεθα εσάς για τις τραγικές καθυστερήσεις στο θέμα της κατασκευής της Εγνατίας ούτε μεμφόμεθα εσάς προσωπικά για το γεγονός ότι για το ένα τέταρτο του δρόμου αυτού, δεν έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση. Υπάρχει, όμως, ζήτημα κυβερνητικής ευθύνης. Δηλαδή, γίνεται οξύμωρο να συζητάμε από τη μια για τις μεγαλειώδεις στοχεύσεις της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής και από την άλλη, στις βασικές, στις στοιχειώδεις υποδομές για να εξασφαλισθούν έμπρακτα, αποτελεσματικά αυτού του είδους οι στοχεύσεις είτε να μη γίνεται τίποτα είτε να γίνονται βήματα δυσανάλογα μικρότερα και αργότερα απ'αυτά που θα απαιτούσαν οι περιστάσεις.

Θα δώσω ένα άλλο παράδειγμα που είναι το Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης. Είναι δυνατόν να μιλάμε για τη Θεσσαλονίκη ως το εμπορικό οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής αφήνοντας το αεροδρόμιό της να περιορίζεται στον προ του 1990 επαρχιακό ρόλο της περιοχής και της πόλης;

Και τα λέω αυτά, όχι για να κάνω κριτική που ξεφεύγει από τα όρια της δικής σας δικαιοδοσίας, αλλά όπως και εσείς, έστω και εμμέσως αφήσατε να εννοηθεί, αντιλαμβάνεσθε απόλυτα τη συνάφεια των θεμάτων αυτών.

Επιτρέψτε μου ακόμα να πω, ότι δεν αρκεί να εύχεσθε και να εκφράζετε τη συμπάθειά σας σε σχέση με θέματα που θέτουμε ή θέτουν και άλλοι συνάδελφοι, συχνά και από τον ίδιο κομματικό σας χώρο, γιατί και λόγω παρουσίας στην Κυβέρνηση και λόγω του βαρύνοντος Υπουργείου του οποίου προΐστασθε, αλλά και γενικότερα λόγω της θέσεώς σας στο συμπολιτευόμενο χώρο, πιστεύουμε ακράδαντα, ότι μπορείτε να κάνετε πολλά περισσότερα από το να εκφράζετε τη συμπάθειά σας. Και πίστη μπορείτε να ασκήσετε και πειθώ.

Θέλω να έλθω τώρα σ' ένα ζήτημα που απασχόλησε ένα σημαντικό κομμάτι της σημερινής συζήτησης και αυτό έχει σχέση με τα Σκόπια που παραμένει μια σημαντική εκκρεμότητα στο χώρο της εξωτερικής μας πολιτικής.

Είμαι απ' αυτούς που θα σας πω, ότι δεν είναι η ώρα για να αναζητήσουμε υπεύθυνους και να καταειδούμε ενοχές. Είμαι απ' αυτούς που ευθέως θα σας πει, ότι σαν χώρα κάναμε λάθη που δεν πρέπει να επαναληφθούν στο μέλλον και καλό είναι να αποτελέσουν διδάγματα για το χειρισμό των ευαίσθητων θεμάτων της εξωτερικής μας πολιτικής για το μέλλον.

Όμως, είναι γεγονός ότι αυτό το περίφημο εμπόργκο -και εδώ οφείλω μια απάντηση στην Δαμανάκη- ποτέ μα ποτέ η Νέα Δημοκρατία δεν εσθίριξε αυτήν την πολιτική ούτε αναγνώρισε την ορθότητά της. Κράτησε τις επιφυλάξεις της και τις αντιρρήσεις της, απλώς προέβαλλε και ορθώς κατά τη γνώμη μου, την αξία της μη διάσπασης του εθνικού μετώπου, ώστε να μη κλιμακώσει την αντιπολιτευτική της τακτική σ'ένα

ζήτημα ύψιστης εθνικής σημασίας. Μπορεί να διαφωνείτε με την επιλογή αυτή, αλλά επιτρέψτε μου να πω, ότι το θεωρώ σημείο ποιοτικής υπεροχής για τη Νέα Δημοκρατία που μπορεί σε τέτοια θέματα να ξεπερνά το με την στενή έννοια του όρου κομματικό συμφέρον και να βοηθά να ξεπερνά η Ελλάδα το μόνιμο πρόβλημά της, το να παρουσιάζεται, δηλαδή, και να αντιμετωπίζει σοβαρά εθνικά ζητήματα εσωτερικά διχασμένη.

Πάντως, από το εμπάργκο μέχρι την ενδιάμεση συμφωνία που δεν χρειάζεται να ασκήσω κριτική, γιατί σήμερα η Κυβέρνηση με τα πιο επίσημα χείλη την αποκήρυξε, η Ελλάδα τραυμάτισε αν δεν εκχώρησε, όλα τα διαπραγματευτικά της όπλα. Καλούμαστε σήμερα να δούμε πού θα πάει το πράγμα από δω και εμπρός και δεν τίθεται ζήτημα προσωπικών απόψεων, ούτε είναι λογική αυτή, κύριε Υπουργέ, να επιχειρείτε να μετατεθεί ο χώρος των πρωτοβουλιών και των προτάσεων, στην Αντιπολίτευση.

Γνωρίζετε πολύ καλά, ότι οι περισσότεροι, στη Νέα Δημοκρατία το σύνολο, αποφεύγουν και τις εύκολες δήθεν πατριωτικές ή υπερπατριωτικές κορώνες, αλλά από την άλλη πλευρά ζητούν και θέλουν υπευθυνότητα στη διαχείριση αυτών των θεμάτων, ζητούν και θέλουν μια ξεκάθαρη τοποθέτηση από Πλευράς Κυβερνήσεως.

Και πρέπει να σας πω, ότι δε θα είμαστε εκείνοι που θα ευτελίσουμε το θέμα, για να αντλήσουμε κομματικά ωφέλη, όπως πιθανόν υπαινιχθήκατε. Αν κάτι τέτοιο συμβαίνει, θα έλεγα είναι πολύ περισσότερα τα παραδείγματα και πρέπει να τα αναζητήσετε στο δικό σας κομματικό χώρο, και για το παρελθόν και για σήμερα, πιθανόν και για αύριο. Όμως, πρέπει να σας πω ότι θα χρειασθεί πάρα πολύ μεγάλη σύνεση στην από δω και πέρα διαπραγμάτευση αυτού του θέματος.

Γιατί, χωρίς να θέλω να σας κάνω επίδειξη αδιαλλαξίας, γνωρίζετε ότι ο ομιλών και το αποφεύγει και δεν αντιπροσωπεύει την πολιτική του φιλοσοφία. Οφείλουμε να γνωρίζουμε, ότι τέτοιου είδους αποφάσεις, που πιθανόν για κάποιους τρίτους κακόπιστους θα ερμηνευθούν ότι εμπεριέχουν και εθνολογικό περιεχόμενο, μπορεί -όπως προσφυώς είπε ο πρώτος υπογράφων την Επερώτηση και ομιλητής σήμερα, κ. Παπαθανασίου- σε ένα θέμα που μας ταλάνισε τα προηγούμενα εκατό χρόνια, να μας ταλάνισει και τα επόμενα εκατό.

Εάν νομίζει η Κυβέρνηση ότι συντρέχουν λόγοι, να προχωρήσει στην πρωτοβουλία του να αναζητηθεί, μέσα από μια συνάντηση των πολιτικών Αρχηγών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, η αναθεώρηση πιθανόν της προηγούμενης -και όχι απλώς και μόνο για λόγους εσωτερικής κατανάλωσης και δημοσιότητας. Η μεν πλευρά των Σκοπίων εμφανίζεται αδιάλλακτη και αμετακίνητη στις θέσεις της, όπως και εσείς είπατε, η δε Ελληνική πλευρά εμφανίζεται ότι εσωτερικά σπαράσσεται από ένα διάλογο, που, τότε, σε ποιο βαθμό θα κάνουμε τον άλφα ή το βήτα ή το γάμα συμβιβασμό. Ακόμα και διαπραγματευτικά να το δούμε το πράγμα και με τα ίδια μας τα όπλα.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χάραξη της εθνικής στρατηγικής στα Βαλκάνια είναι εθνική ανάγκη. Θα ήθελα εδώ να πω δύο-τρία τελευταία σχόλια.

Αν συζητούσαμε πριν από πέντε ή δέκα ή δεκαπέντε χρόνια το να χαραχθεί η εθνική στρατηγική ήταν περίπου ανέφικτο, αφού διαφωνούσαμε καίρια, διαφορετικά καμία φορά, σε μείζονα θέματα εξωτερικού προσανατολισμού. Σήμερα, δε συμβαίνει αυτό. Είναι αληθές, ότι στους βασικούς άξονες, τεράστιες διαφορές δεν υπάρχουν πια. Από την μια, η πορεία προς τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό, βεβαίως με τις διαφορετικές εκτιμήσεις για το πώς προωθείται και επιτυγχάνεται, παραμένει, αλλά πάντως η γενική στόχευση υπάρχει. Από την άλλη θα έλεγα ότι στην ανάγνωση του βαλκανικού τοπίου που κάνουμε και εκεί οι διαφορετικές απόψεις ή οι αποστάσεις, δεν είναι τεράστιες.

Μας δίνεται λοιπόν, κατά την άποψή μου, μια σημαντική ευκαιρία, που μπορεί αύριο ή στο προσεχές μέλλον, να μην υπάρχει πια, στα κομβικά σημεία -δε λέω σε όλα- να

υπηρετήσουμε και να θεραπεύσουμε μια πολιτική που θα ξεπερνά κυβερνήσεις και πρόσωπα. Αυτό, όμως, πριν από όλα, αποτελεί στο μεγαλύτερο βαθμό τεράστια ευθύνη στις πλάτες της Κυβέρνησης. Η Κυβέρνηση πρέπει να πάρει την πρωτοβουλία για να διαμορφωθούν οι συνθήκες σε αυτήν την κατεύθυνση και από την άλλη πλευρά, μιας κυβέρνησης που οφείλει να ξεπεράσει τα εσωτερικά προβλήματα έλλειψης συντονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Τελειώστε, σας παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Θυμηθείτε, κύριε Υπουργέ, ότι μόλις πριν από λίγες εβδομάδες τα πρωταγωνιστικά πρόσωπα του ίδιου αυτού Υπουργείου, στο οποίο εσείς προϊστάσθε, είχαν καταφανώς διαφορετικές απόψεις στα καίρια θέματα εξωτερικής πολιτικής. Είναι προφανές, ότι με τέτοιες συνθήκες είναι πάρα πολύ δύσκολο να χαράξουμε μια εθνική στρατηγική, η οποία θα υπηρετήσει μακροπρόθεσμα τα εθνικά μας συμφέροντα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίαση μας παρακολουθούν από τα Άνω Δυτικά Θεωρεία, είκοσι εννέα μαθητές και δύο συνοδοί καθηγητές από το Λύκειο Καλαβρύτων Νομού Αχαΐας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ".

Τους καλωσορίζουμε στην Αίθουσα.

(Χειροκροτήματα από όλες τις Πτέρυγες της Βουλής)

Κύριε Υπουργέ, για να μεθοδεύσουμε κάπως τη συζήτηση, υπάρχουν οι δευτερολογίες των επερωτώντων, που όλες μαζί είναι περίπου είκοσι. Θέλετε να δευτερολογήσετε μετά, όταν τελειώσουν;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Έθεσε μείζονα θέματα εξωτερικής πολιτικής ο κύριος Εκπρόσωπος και πρέπει να απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κανόνας είναι να δευτερολογήσετε όταν τελειώσουν και οι δευτερολογίες των συναδέλφων. Έχετε, όμως, δικαίωμα να μιλήσετε για πέντε λεπτά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Διεκδικώ αυτό το δικαίωμά μου. Θα παρακαλέσω να δείξετε την ίδια ανοχή που δείξατε στον κ. Καραμανλή, διότι μίλησε σχεδόν τριάντα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Όπως με πληροφορήσε η υπηρεσία και εσείς, τα τριάντα πρώτα λεπτά τα κάνατε τριάντα πέντε λεπτά. Τώρα έχετε πέντε λεπτά να κάνετε μια παρέμβαση.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, θέλω τρία θέματα να θέσω στα οποία δεν μπορώ να απαντήσω με τις συγκεκριμένες απαντήσεις που θα δώσω, στους κυρίους συναδέλφους, που συνένεραν αυτήν την Επερώτηση, για την οποία εξεδόλωσα ήδη την εκτίμηση μου.

Ο κ. Καραμανλής ζήτησε να του απαντήσω επί παντός επιστητού. Δεν δικαιούμαι να το πράξω, για δύο λόγους.

Πρώτον, γιατί υπάρχει ο κανονισμός της Βουλής, που περιορίζει εις τα αναφερόμενα εις την Επερώτηση την απάντηση του επερωτώμενου -και αυτό έπραξα.

Δεύτερον, διότι υπάρχει Πρωθυπουργός ο οποίος για πρώτη φορά στην ιστορία του Ελληνικού Κοινοβουλίου είναι εδώ τακτικότητα όπως ξέρετε και απαντάει σε τέτοιου είδους ερωτήσεις, οι οποίες θέτουν υπό αμφισβήτηση συνολικά το κυβερνητικό έργο. Εγώ προσωπικά είμαι ένας Υπουργός Εξωτερικών χωρίς καμία περαιτέρω φιλοδοξία και δεν μπορώ να προσαρμόζω τις φιλοδοξίες μου στις φιλοδοξίες του συνομιλητού μου. Δεν είναι δυνατόν αυτό να το κάνω κάθε φορά. Είναι αδύνατον, διότι με ξεπερνάνε ορισμένες φιλοδοξίες.

Ακόμη, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν αυτά τα περί ενότητας, τα οποία ανέφεραν και μερικοί εκ των επερωτώντων. Είμαστε

μεγάλα Κόμματα και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Είναι αδύνατον σε μια τόσο σύνθετη κοινωνία, όπως είναι η ελληνική και σ' έναν πολιτικό κόσμο τον οποίο διατρέχουν τόσο έντονα ιδεολογικά ρεύματα και αμφισβητήσεις, να υπάρχει ομοφωνία. Τι είδους Βουλή θα είμαστε αν τα Κόμματα που εκπροσωπούν το 40% του Ελληνικού Λαού και πέραν του 40%, έρχονταν εδώ να εκφραστούν ομοφώνως ως να επρόκειτο για συνεταγμένο λόγο; Αυτό το πράγμα ούτε υπάρχει ούτε είναι δυνατόν να υπάρξει ούτε είναι επιθυμητό να υπάρξει.

Αλλά, εν πάση περιπτώσει, αυτή τη στιγμή από ομιλητή της Νέας Δημοκρατίας, ακούω περί ελλείψεως ενιαίας απόψεως επί των εξωτερικών θεμάτων; Και δε θέλω να προχωρήσω συγκρίνοντας ή κρίνοντας απόψεις και διαφορές απόψεων. Σας είπα ότι εγώ αυτό το θεωρώ θεμιτό και το παρακολουθώ με πολύ ενδιαφέρον και στην Παρατάξή μου και στις άλλες παρατάξεις.

Η Κυβέρνηση, όμως, έχει μια πολιτική, κύριε Καραμανλή. Η πολιτική αυτή μπορεί να μην είναι επαρκής. Είναι δικαίωμά σας να το πιστεύετε. Μπορεί να είναι ατελής στη διαμόρφωσή της. Και αυτό είναι δικαίωμά σας να το πιστεύετε. Αυτό όπου θα μου επιτρέψετε να σας πω δε βρίσκω ικανοποιητικό -καίτοι και αυτό είναι δικαίωμά σας βεβαίως γιατί έχετε όλα τα δικαιώματα ως αντιπολίτευση- είναι να μου ασκείτε μια κριτική η οποία αφορά συγκεκριμένα πράγματα και η οποία ασκείται με μια απέραντη γενικότητα.

Ξέρετε γιατί; Το ξέρετε πολύ καλά, διότι είστε σύγχρονος πολιτικός και γι' αυτό αν θέλετε και αυτού του είδους η ρητορία από το δικό σας το στόμα, μου είναι περισσότερο αφόρητη απ' ό,τι από το στόμα ενός άλλου συναδέλφου, ο οποίος προέρχεται από παλιές εποχές, οπότε ρητορεύαμε γενικά για διάφορα θέματα. Όταν θα σας δείξει η τηλεόραση να ακούσει "πρωτοβουλίες", "συνοχή", "στρατηγική", "νέες ιδέες" και θα πει "τι καλός αυτός ο Καραμανλής!". Όταν με δει εμένα θα ακούσει "Βούλγαρους", "Τούρκους", "προβλήματα", "δυσκολίες", "αντιφάσεις" και θα πει "αυτός ο Πάγκαλος ρε παιδί μου μας δυσχεραίνει".

Κύριε Καραμανλή, από την ομιλία σας φεύγω φτωχότερος από την Αίθουσα. Δε μου διδάξατε τίποτα, δε μου προτείνατε τίποτα. Απλώς, προωθήσατε το προσωπικό σας προφίλ, πράγμα που είναι θεμιτό. Αλλά είναι και για εμένα θεμιτό να σας το πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Φούσας έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Με πολλή προσοχή σας παρακολουθήσαμε και βεβαίως απεδείχθη πως και χρήσιμη ήταν η συζήτηση και ενδιαφέρουσα, αλλά και φωτιές άναψαν. Και άναψαν, διότι το ίδιο το θέμα καίει, τα εθνικά μας θέματα καίνε.

Θέλω να εκφράσω ένα παράπονό μου σ' αυτό που εσείς είπατε, πως για πρώτη φορά έγινε συζήτηση καθ' ον τρόπο έγινε σήμερα. Είναι αληθές βέβαια πως η συζήτηση σήμερα ήταν πολύ ενδιαφέρουσα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Από των εκλογών.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Είναι όμως επίσης αληθές, ότι πριν από είκοσι ημέρες καταθέσαμε με πρωτοβουλία μας και συζητήθηκε μια επερώτηση για τις σχέσεις Ελλάδος-Αλβανίας και εσείς τότε απουσιάζατε. Και πρέπει να σας πω ότι είχα ένα προσωπικό παράπονο με την απουσία σας εκείνη. Το παράπονο είναι ακόμη μεγαλύτερο, διότι ήρθε ο κ. Ροζάκης, ο οποίος άκουσε με προσοχή, όπως μας είπε τη συζήτηση, αλλά μετά από δεκαπέντε ημέρες έφυγε ο κ. Ροζάκης από Υφυπουργός και η εντύπωση, η καλή την οποία εκείνος σχημάτισε, διερωτώμαι τι γίνεται τώρα.

'Αρα λοιπόν, ή δεν σας ενημέρωσε ο κ. Ροζάκης ή εσείς δεν ξέρατε. Και πάντως παραμένει το παράπονό μου αυτό σε ένα πολύ μεγάλο θέμα: 'Ηρθε ο κ. Ροζάκης, έφυγε σε λίγες μέρες και πάει στο κενό εκείνη η συζήτηση.

'Ενα άλλο θέμα: Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας ρωτήσω με ειλικρίνεια, γιατί ομιλείτε για τα Σκόπια και για Μακεδονία; Μπορεί να κάνω λάθος, αλλά και η δική σας η θέση μέχρι σήμερα δεν ήταν ότι πράγματι υποστηρίζατε παλαιότερα τη

διπλή ονομασία; Τώρα, τι άλλαξε και σήμερα μιλήσατε για σύνθετη ονομασία; Δεν ξέρω αυτό αν έγινε κατανοητό, μπορεί να κάνω λάθος, αλλά δε νομίζω σας αδικώ. Υπάρχει και στη δική σας τοποθέτηση μια διαφοροποίηση. Ενώ πριν ομιλούσατε για διπλή ονομασία, σήμερα μας μιλάτε για σύνθετη ονομασία. Πάνω σ' αυτό θα ήθελα πράγματι μια εξήγηση.

Και να έρθω τώρα στο ειδικότερο θέμα που επιτρέψτε μου να πω, ότι το γνωρίζω καλύτερα στις σχέσεις δηλ. Ελλάδος-Αλβανίας:

Κατ' αρχήν πρέπει να υπογραμμίσω ότι υπάρχουν πολύ καλές πρωτοβουλίες τις οποίες πρέπει να συγχαρώ. Με πολλή χαρά έμαθα ότι η Φιλεκπαιδευτική Εταιρία επιτέλους, θα κάνει Αρσάκειο Σχολείο και στην Αλβανία. Ελπίζω να το γνωρίζετε. Αντιλαμβάνεσθε πόσης σημασίας είναι αυτό και πολύ περισσότερο, γιατί ο Αρσάκης ήταν Βορειοηπειρώτης. Στα Τίρανα, λοιπόν, έχει προγραμματιστεί να γίνει Αρσάκειο. Να, μια πολύ ωραία πρωτοβουλία και τέτοιες πρέπει να γίνουν πάρα πολλές και είναι πάρα πολύ χρήσιμες. Επαναλαμβάνω, λοιπόν, πως θα λειτουργεί το Αρσάκειο Σχολείο στην Αλβανία, στην πρωτεύουσα τα Τίρανα στα πλαίσια της νομιμότητας και βάσει της νομοθεσίας της Αλβανίας-δεν μπορεί κανείς τίποτα άλλο να σκεφθεί- όμως είναι πάρα πολύ θετικό, διότι βασικά θα απευθύνεται στα παιδιά της άρχουσας τάξης της Αλβανίας αλλά και τον εκεί Ελληνισμό.

'Ενα άλλο θέμα: Πρέπει να εκφράσω δημόσια τα συγχαρητήριά μου για τον Γενικό μας Πρόξενο στο Αργυρόκαστρο και ήταν δική σας απ' ότι ξέρω πρωτοβουλία. Είμαι δέκτης πολλών εκπλήσεων πολλών συμπατριωτών μας, ότι πράγματι εκεί προσφέρεται ένα μεγάλο έργο, αλλά δεν είναι αρκετό αυτό. Υπάρχει γενικότερο πρόβλημα στις σχέσεις Ελλάδας-Αλβανίας που συνδέεται άμεσα με τον εκεί Βορειοηπειρωτικό Ελληνισμό.

Θέλω, λοιπόν, να παρατηρήσω, όσον αφορά για το Σύμφωνο Φιλίας Ελλάδας και Αλβανίας, στο οποίο αναφερθήκατε, τα εξής: Δεν είναι η ώρα, αλλά αν μπορούσαμε να το συζητήσουμε, θα είχα πολλά να παρατηρήσω για το χρόνο που έγινε, πώς έγινε, τι περιλαμβάνει, ποια προβλήματα επιλύει, με ποιο λόγο επιλύει και σας επιλύει τα προβλήματα αυτά. Γιατί δεν το φέρατε στη Βουλή να το συζητήσουμε; Είναι πολλά τα θέματα που θα μας απασχολήσουν και το περιμένουμε στη Βουλή, κύριε Υπουργέ, για να το συζητήσουμε και να το κρίνουμε.

Σχολεία: Ε, δεν είναι λόγος να υπερηφανεύεσθε, γιατί έχουμε μόνο τρία σχολεία, όταν είναι γνωστό το μέγα πρόβλημα των πολλών σχολείων στη Βόρειο 'Ηπειρο γενικότερα. Αλλά έχουμε και το πρόβλημα των λαθρομεταναστών. Και πρέπει να σας πω σ' αυτό ότι η μόνη λύση είναι να καθιερωθεί η ελεύθερη επικοινωνία, αφού υπογραμμίσω ότι ήταν θετικό η πενταετής βίζα, αλλά δεν είναι η οριστική λύση του προβλήματος.

Και τώρα θα ήθελα να πω κάτι στην κα Δαμανάκη, που αναφέρθηκε στον κ. Σαμαρά. Αδικείτε, κυρία Δαμανάκη, το Κόμμα μας, αλλά και ό,τι έκανε ο κ. Σαμαράς. Ποτέ δεν είπαμε εμείς, ελάτε εδώ στους Βορειοηπειρώτες ή μην έρχεσθε. Σας ερωτώ, όμως: Μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι μπορούσαμε να εμποδίσουμε τους Βορειοηπειρώτες τότε, το 1990, ώστε να μην έλθουν στη μητέρα Ελλάδα; Τι έπρεπε να κάνουμε; Εκείνο που έκανε πριν από την άλλη μεριά η Αλβανία δηλ. να χρησιμοποιήσουμε τα ηλεκτροφόρα συρματοπλέγματα ή τα τάνκς;

Εμείς, λοιπόν, βεβαίως κάτω από ειδικές συνθήκες τότε τους δεχθήκαμε, και είχαμε χρέος να το κάνουμε τότε. Τώρα, όμως, είναι έργο της Κυβέρνησης να πάρει τα κατάλληλα μέτρα και για εδώ και για εκεί. Κυρίως, κύριε Υπουργέ, για εκεί. Βοηθήστε οικονομικά και επιχειρηματικά εκεί τους Βορειοηπειρώτες, γιατί είναι εθνική υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Παπαθανασίου έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Κύριε Υπουργέ, εμείς οι Βόρειοι είμαστε και μεγαλόκαρδοι και μεγαλόψυχοι και ποτέ

μικρόψυχοι!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Είναι από το κλίμα, κύριε συνάδελφε,

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Και κάνω αυτήν την επισημάνση για να μην εκληφθούν αυτά τα οποία θα σας πω ως μικροψυχία ή κομματικές κορώνες που συνηθίζονται, όπως αυτά που είπατε προηγουμένως εσείς σ'αυτήν εδώ την Αίθουσα.

Φοβούμαι, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, ότι η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν επιχειρεί, μ'αυτά που είπατε και μ'αυτά που ακούσαμε όλοι μας, να χαράξει μια μακροπρόθεσμη πολιτική, αλλά αδυνατεί να διαμορφώσει ακόμα και στους κόλπους της πολιτική. Γιατί πιστεύω, ότι η πολιτική είναι αποτέλεσμα και δεν είναι λόγια. Τελικά αναρωτιέμαι πού ζω. Ζω σ'αυτόν εδώ τον Τόπο;

Υπηρετώ, κύριε Υπουργέ, ένα νομό, που βλέπει σε τρία ξένα κράτη. Βλέπει Αλβανία, βλέπει Νέα Γιουγκοσλαβία και βλέπει και τα Σκόπια.

Και μιλάμε για οικονομική διείσδυση και για υψηλή στρατηγική, όταν αυτός ο νομός ουσιαστικά είναι αποκομμένος από την ίδια του τη Χώρα. Όταν ούτε η Εγνατία -θα πω και γι'αυτό παρακάτω, γιατί είπατε "δεν γνωρίζουμε το συγκεκριμένο θέμα, άπτεται άλλων Υπουργείων"-...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Εγώ δεν είπα δε γνωρίζω.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Δεν απαντήσατε όμως.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Εγώ είπα ότι δεν είμαι Υπουργός Δημοσίων Έργων.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Αλλά η στρατηγική και εξωτερική πολιτική, -δεν χρειάζεστε να είστε Υπουργός Δημοσίων Έργων κύριε Υπουργέ- έχει την οικονομική της πτυχή, την οποία θα πω παρακάτω.

Όταν ούτε η Εγνατία διασχίζει αυτόν το νομό -δεν ξέρω καν πότε θα γίνει -και δεν ξέρουμε πότε οι κάθετοι οδοί θα διασχίσουν αυτόν το νομό. Και αντί να γίνει ένα έργο υποδομής, εσείς κύριε Υπουργέ, η Κυβέρνησή σας, κάνει καζίνο στον πιο φτωχό νομό της Χώρας μας. Τελείωσε από το εμπόργκο να τον αποτελειώσουμε τώρα και με το καζίνο. Εκτός και αν άλλαξαν οι οικονομικές θεωρίες και θεωρούμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Στην επερώτηση, κύριε συνάδελφε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Βεβαίως, είναι στην επερώτηση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Την προσεχή εβδομάδα θα μιλάτε για την Εγνατία.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Είναι η οικονομική πτυχή της επερώτησης. Είμαστε δίπλα στα σύνορα, βλέπουμε σε τρία κράτη. Η βιτρίνα θα πρέπει να είναι τα σύνορα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, επί του περιεχομένου της επερώτησης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Εκτός και αν θεωρείτε ότι τα καζίνο αποτελούν αναπτυξιακά έργα υποδομής.

Αναγνωρίζετε βέβαια -πάμε τώρα στα Βαλκάνια- ότι κατά τη διαμόρφωση -δεν πιστεύω να αμφιβάλλετε- και άσκηση της εξωτερικής πολιτικής πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη και οι οικονομικές επιπτώσεις των αποφάσεων. Υπάρχουν φυσικά οι πολιτικοί λόγοι, παράγοντες, υπάρχουν στρατιωτικοί παράγοντες και λόγοι, υπάρχουν και ηθικοί παράγοντες. Όμως από την άλλη πλευρά δεν πρέπει ποτέ να υποβαθμίζετε την οικονομική πτυχή των αποφάσεών σας. Και εσείς καταφέρατε να ακατόρθωτο. Βγάζω αυτό το συμπέρασμα από αυτά που άκουσα και από αυτά που βλέπω. Τι δηλαδή; Παραβλέψατε όλες αυτές τις πτυχές και δείκτες και παράγοντες στην άσκηση της εξωτερικής σας πολιτικής και ασκήσατε και ασκείτε εξωτερική πολιτική κατά βούληση. Πυρ, δηλαδή, και όποιον πάρει ο χάρος. Άντε μετά συγγνώμες και ξανά από την αρχή. Αυτή δεν είναι εξωτερική πολιτική.

Κύριε Υπουργέ, στο βαθμό -γιατί ακούστηκαν ότι ένα σωρό επιχειρήσεις ελληνικές υπάρχουν στην ενδοχώρα των Βαλκανίων- που αυξήθηκαν οι συναλλαγές μας με τις χώρες αυτές, οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στις πρωτοβουλίες των

ιδιωτών. Ο ιδιωτικός τομέας άδραξε την ευκαιρία, όσο φυσικά του επέτρεπαν οι δυνάμεις και οι συνθήκες, και βρήκε μία διέξοδο στη Βαλκανική ενδοχώρα.

Όσο είναι καιρός, κύριε Υπουργέ, υποθετήστε αυτό που οι ειδικοί αποκαλούν πολιτική ανοικτών προοπτικών. Πρόκειται για μία πολιτική που έρχεται σε ρήξη με τις δικές σας πρακτικές, με πρακτικές και νοοτροπίες που είχαν ως αποτέλεσμα ακόμα και να διακόπτουν την οικονομική συνεργασία στην περιοχή. Παραδείγματος χάριν, εμπόργκο, πρακτικές με κλειστά σύνορα, εσωστρεφείς υποδομές, διακρατικούς θεσμούς συνεργασίας, που υπολειπορούν όμως και ενδεχόμενα δημιουργούν και σκάνδαλα, ανακυκλούμενες καχυποψίες.

Παρ'όλα αυτά, επιμένω ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ευκαιρίες.

Με λύπη μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -θα το πω και εγώ από τη δική μου την πλευρά- βγαίνω σήμερα από τη συζήτηση προβληματισμένος και όχι σοφότερος, κύριε Υπουργέ. Προβληματίστηκα πολύ παραπάνω, διότι το ζητούμενο ήταν να καταλάβουμε ποιο είναι το περιεχόμενο της ελληνικής πολιτικής στα Βαλκάνια. Δεν αντελήφθη ποια είναι η πολιτική της Κυβέρνησης στα Βαλκάνια. Υπάρχει διάχυτα μία διγλωσσία, που δημιουργεί μία διψυχία, που επίσης αυτή η διψυχία δημιουργεί απάτη και αιρετικές απόψεις, με τελικό αποτέλεσμα την αναξιοπιστία και αναποτελεσματικότητα. Και όλα αυτά σε μία εποχή που οφείλουμε να έχουμε μία μακρόπνοη συνεκτική και ενιαία εθνική πολιτική.

Εύχομαι ειλικρινά και ελπίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ξεπεράσει η Κυβέρνηση τα προβλήματα δυσλειτουργίας που έχει, ώστε κάποτε να μπορέσουμε να συνεργαστούμε όλοι μαζί για την προώθηση των εθνικών μας συμφερόντων που είναι κοινά για όλους. Ελπίζω ότι κάποια από αυτά που είπαμε θα σας οδηγήσουν στο να βγάλετε χρήσιμα συμπεράσματα από εδώ και πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Τσιαρτσιώνης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά φεύγω και εγώ με την αίσθηση ότι δεν εκφράστηκε σ' αυτήν την Αίθουσα, με την ευκαιρία της επερώτησης, η εθνική πολιτική μας στο βαλκανικό χώρο.

Βέβαια, επιφυλάσσομαι, διότι και ο κύριος Υπουργός είπε ότι πρόκειται να εξαγγελθούν δέσμες μέτρων, τα οποία θα δούμε και επιφυλάχθηκε γι' αυτό. Βέβαια αυτήν την ώρα πρέπει να πω ότι η διαπίστωση ότι όλο αυτόν τον καιρό πραγματικά τρέχουμε χωρίς να φθάνουμε τα γεγονότα, είναι αληθινή. Και δε θα έπρεπε, όπως είπα και στην πρώτη μου τοποθέτηση, αυτήν την ώρα να σχεδιάζουμε ακόμη, αλλά να είμαστε στη φάση της εφαρμογής κάποιων μέτρων στα οποία θα είχαμε κατασπάσει.

Αυτό συμβαίνει ιδιαίτερα με την υπόθεση των Σκοπίων, όπου εκεί δια στόματος του Υπουργού άκουσα ότι οι πρωτοβουλίες ανήκουν κατά κυριολεξία στον ιδιωτικό τομέα και στους επιχειρηματικούς κύκλους.

Πραγματικά είμαστε σε μια στάση αναμονής, που δεν ξέρω τι περιμένουμε και δεν θέλω βέβαια να πιστέψω, αυτό που ειπώθηκε, ότι η Αντιπολίτευση πρέπει να δώσει και εκείνη τις θέσεις της. Είναι μια θέση στην οποία θέλει η Κυβέρνηση να μένει και να κρύβεται. Πρέπει να πάρετε τις πρωτοβουλίες και έχετε την ευθύνη γι' αυτό. Και σε ό,τι αφορά την Αντιπολίτευση, νομίζω ότι σας δίδεται και σας δόθηκε, με τις πολλές φορές εξαγγελθείσα, εκείνη θέση της Νέας Δημοκρατίας περί συστάσεως του Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής.

Αν θέλετε πραγματικά ένα γόνιμο διάλογο και μία διέξοδο σ' αυτό το ζήτημα, δεν έχετε παρά να αποδεχθείτε τη θέση της Νέας Δημοκρατίας για το Συμβούλιο Εθνικής Πολιτικής ή ακόμα, αν θέλετε, να συγκαλέσετε το Συμβούλιο Αρχηγών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Δεν ακούσαμε τις θέσεις και τις πρωτοβουλίες που θα έπρεπε να έχει η Ελλάδα και η εξωτερική της πολιτική, στις πρωτοβουλίες που παίρνουν οι ευρωπαϊκές χώρες και ιδιαίτερα οι ΗΠΑ, όπου με το σχέδιο Σίφτερ, θα έχουμε -καταϊνιστικά θα έλεγα- τους επόμενους μήνες φοβερές πρωτοβουλίες.

Θέλω να επιμείνω ακόμη, ότι για την αξιοποίηση του ελληνικού στοιχείου, το οποίο μας έφυγε τα πρώτα χρόνια -και οι διαφορές ήταν σε ύψιστο βαθμό- από τη χώρα της Αλβανίας, θα πρέπει να δώσουμε κίνητρα σ' αυτούς τους ανθρώπους και να ξαναγυρίσουν και να εδραιωθούν. Αυτές οι ιστορίες θα πρέπει να συμφωνηθούν εδώ και τώρα.

Οι επισκέψεις του Πρωθυπουργού, χωρίς να παραβλέπω ή να παραγνωρίζεται το ειδικό ή το πολιτικό βάρος του Υπουργού Εξωτερικών, νομίζω ότι θα είναι καταλυτικές. Και έχει ένα χρόνο ο Υπουργός να επισκεφθεί τα Βαλκάνια.

Τέλος, θα αναφερθώ στις υποδομές της ενδοχώρας, κύριε Υπουργέ. Είδαμε παλαιότερα, να ασκείται πολιτική από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, είδαμε να ασκείται πολιτική από την Εκκλησία, είδαμε να ασκείται πολιτική από ένα σωρό άλλους κύκλους, εκτός από το επίσημο Κράτος.

Ποιες είναι εκείνες οι τομές, ποιές είναι εκείνες οι προθέσεις σας, προκειμένου οι υποδομές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και στους άλλους κύκλους να αποτελέσουν υποβοηθητικό στήριγμα της εξωτερικής μας πολιτικής;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσάρος): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω Δυτικά Θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην Έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ", εικοσιέξι μαθητές και δύο συνοδοί δάσκαλοι από το 4ο Δημοτικό Σχολείο Χαϊδαρίου. Τους καλωσορίζουμε.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις Πτέρυγες)

Ο κ. Λεονταρίδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, διαπιστώνουμε καθημερινά ότι δεν υπάρχει η χάραξη ενιαίας εθνικής εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής. Η Ελλάδα δε βρίσκεται παρούσα στις εστίες κρίσεων στα Βαλκάνια, όπως ετόνισα και προηγουμένως, την κατάλληλη ώρα για να προσφέρει λύσεις. Χάσαμε και εξακολουθούμε να χάνουμε χρόνο για συνεργασίες καλύτερες με τις χώρες αυτές.

Δεν υπάρχει συντονισμός της Κυβέρνησης στα εξωτερικά θέματα και καθένας εκφράζει τη δική του σκέψη. Η χάραξη εθνικής στρατηγικής στα Βαλκάνια, τονίζουμε και πάλι, είναι εθνική ανάγκη. Οι δηλώσεις και οι θέσεις Υπουργών δημιουργούν σύγχυση και αποδυναμώνουν το εθνικό μέτωπο στο εξωτερικό. Έτσι, γίνονται δυσμενέστεροι οι όροι αντιμετώπισης των εθνικών μας θεμάτων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Διαμηνύσατε, κύριε Υπουργέ, στους άλλους Υπουργούς ότι η εξωτερική πολιτική εκφράζεται ενιαία. Δυστυχώς, η Ελληνική Κυβέρνηση, παρά τα πλεονεκτήματα που έχουμε σαν Χώρα γύρω από τα Βαλκάνια, αντιμετωπίζει το βαλκανικό περίγυρο αποσπασματικά και αμήχανα και δεν πρωτοστατεί, δεν παίρνει καθόλου πρωτοβουλίες.

Ευχής έργο θα είναι να μη βασιζόμαστε μόνο στο επιχειρηματικό δαιμόνιο του Έλληνα επιχειρηματία και επαγγελματία, αλλά να στηριχθούμε σαν Χώρα οικονομικά με το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ξεθάψουμε κάποια προγράμματα που δε λειτουργούν, ώστε να μπορέσουμε να βοηθήσουμε όσο μπορούμε περισσότερο τις χώρες αυτές, γιατί θα αναγνωριστεί αυτό αργότερα κατά τον καλύτερο τρόπο και θα νοιώσουμε ότι η Χώρα μας πρωτοστατεί στα Βαλκάνια. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Δημοσχάκης έχει το λόγο για να δευτερολογήσει για τρία λεπτά.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, άκουσα από τον κύριο Υπουργό για τις πρωτοβουλίες που παίρνει η Χώρα μας στις βαλκανικές χώρες. Είναι ευπρόσδεκτες πράγματι όλες αυτές οι πρωτοβουλίες. Βέβαια, τα λόγια από τα έργα απέχουν πόρρω. Εμείς θα ήμασταν πανευτυχείς, αν ακούγαμε λιγότερα και βλέπαμε να γίνοντοσαν περισσότερα έργα.

Αν θέλουμε πράγματι η Πατρίδα μας να πετύχει στα Βαλκάνια και αν θέλει ο κύριος Υπουργός να πετύχει σαν Υπουργός

Εξωτερικών στη βαλκανική του πολιτική, πρέπει η Χώρα μας να προχωρήσει το ταχύτερον δυνατόν στις υποδομές, που συνδέουν τη Χώρα μας με τις βαλκανικές χώρες.

Δεύτερον, πρέπει να αναβαθμιστούν οι διπλωματικές μας υπηρεσίες στις βαλκανικές χώρες και σε όλους τους τομείς. Βέβαια οι διπλωμάτες που υπάρχουν αυτήν τη στιγμή στη Βουλγαρία συγκεκριμένα ή στην Τουρκία έχουν προσόντα και προσφέρουν τεράστιες εθνικές υπηρεσίες. Θα παρακαλούσα, όμως, τον κύριο Υπουργό να αναβαθμίσει τις διπλωματικές μας υπηρεσίες στις βαλκανικές χώρες και να τις πλαισιώσει και με άλλες ειδικότητες.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Δώστε μου χρήματα και θα κάνω ό,τι θέλετε.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Θα βρεθούν, κύριε Υπουργέ. Το κέρδος θα είναι πολύ περισσότερο από τα έξοδα που θα κάνουμε.

Τρίτον, κύριε Υπουργέ, δε δεσμεύθηκε η Κυβέρνησή σας και το Υπουργείο σας ότι πρέπει να στηρίξει τους επιχειρηματίες που πάνε στις βαλκανικές χώρες, να τους ενθαρρύνει; Δε χρειάζεται να τους κάνει παροχές, αλλά να τους ενθαρρύνει και να καταλάβουν ότι δίπλα τους βρίσκεται η Ελληνική Πολιτεία. Δυστυχώς, μέχρι τώρα αυτό δεν υπάρχει.

Όσον αφορά τα Σκόπια, κύριε Υπουργέ, πράγματι είχατε το θάρρος και όταν ήσασταν Αντιπολίτευση και τώρα που είσθε Κυβέρνηση, να παίρνετε ευθαρσώς θέση. Τι θα κάνετε όμως με τους άλλους Μακεδονομάχους, που έχετε εκεί μέσα και Θρακομάχους και Ηπειρομάχους, όταν τους πείτε αύριο ότι η σύμβαση αυτή είναι ετεροβαρής;

Πώς θα τους καθησυχάσετε; Περιμένετε από μας να πάρουμε θέση για τα Σκόπια. Πάρτε πρώτα θέση στο Κόμμα σας, στα κυβερνητικά σας στελέχη, στα κομματικά σας στελέχη, στους Βουλευτές σας και εμείς εδώ είμαστε. Δε μας λείπει ούτε το θάρρος ούτε η παρηρησία να πούμε τη γνώμη μας.

Από την άλλη μεριά, κύριε Υπουργέ, επειδή σας διακρίνει πράγματι ένα θάρρος, συμφωνείτε στο Υπουργείο Εξωτερικών, ώστε ο Αναπληρωτής Υπουργός σας, ο πρώην Υφυπουργός σας, να έχετε ενιαία γραμμή, για να δείχνουμε κι έξω ότι πράγματι κάνουμε σοβαρή εξωτερική πολιτική. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πράγματι δεν μπορώ να σας πείσω ότι υπάρχει ενιαία εξωτερική πολιτική, γιατί είστε σαφώς πεπεισμένοι περί του αντιθέτου. Αν το διακηρύξω, λοιπόν, αυτό δε θα έχει καμία αξία.

Γ' αυτό προσπάθησα να είμαι συγκεκριμένος στην απάντηση που σας έδωσα και γι' αυτό και περιμένω από όλους όσους ενδιαφέρονται, είτε εμφανιζόμενοι ως Κόμμα, συγκροτημένα, είτε ατομικά, να συμβάλλουν στη διαμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής.

Θέλω να ξέρετε ότι το γραφείο μου, το οποίο είναι και γειτονικό προς τη Βουλή, είναι ανοικτό ανά πάσα ώρα και ημέρα, εκτός βέβαια αν έχω κάποιο ξένο μέσα, στον οποίο δεν μπορώ να φερθώ με την ανάλογη άνεση.

Αλλά πολλά από αυτά που είπατε - και είμαι πρόθυμος να σας δώσω και συγκεκριμένες πληροφορίες- γίνονται αυτήν τη στιγμή και συνεργασία υπάρχει μεταξύ επιχειρηματιών.

Ανέφερα πριν τον κ. Κελετσέκη, ο οποίος θα κατασκευάσει ένα μεγάλο υδροηλεκτρικό φράγμα και τελικά θα είναι, μέσα από αυτή τη συμμετοχή -δε θα έχει όλες τις μετοχές- ουσιαστικά αυτός που θα ελέγχει την αντίστοιχη επιχείρηση με τη ΔΕΗ στα Σκόπια.

Αυτό είναι προϊόν μακράς συνεργασίας με το Υπουργείο μας. Και δεν το λέω εγώ, το λέει ο κ. Κελετσέκης και γράφεται στο σημερινό Τύπο. Και βεβαίως δεν το λέει ο κ. Κελετσέκης, ο οποίος είναι μεγάλος διεθνής επιχειρηματίας, διότι φάγαμε "ψωμί κι αλάτι" μαζί ή διότι εμπορεύεται από ιδέες, που τον φέρνουν κοντά στην Παράταξή μας. Δεν ξέρω τι ιδέες έχει ο κ. Κελετσέκης, ούτε με ενδιαφέρει εξάλλου, αλλά αν μάθαινα

κάτι τέτοιο, θα μου φαινόταν καταπληκτικό.

Ανέφερε πριν ο κ. Φούσας το Αρσάκειο. Τώρα εδώ θα μου επιτρέψετε να περιαυτολογήσω, γιατί είναι από τα λίγα καλά πράγματα που έχω κάνει στη ζωή μου. Έχω κάνει πολλά κακά πράγματα, όπως όλοι μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αυτό είναι ένα από τα πολλά καλά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Θέλω να σας πω, ότι το Αρσάκειο, όχι απλώς προήρθε από μια συνεργασία από το Υπουργείο Εξωτερικών ...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Λέμε τα καλά βλέπω. **ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών):** ... αλλά είναι και δική μου ιδέα. Δεν είναι ιδέα της φιλεκπαιδευτικής εταιρείας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Είναι και δική μου ιδέα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Δεν το ήξερα, αν υπήρχε παραλληλώς και η δική σας ιδέα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Η γενέτειρα του Αρσάκη είναι από τη Βόρειο Ήπειρο...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Μπορεί να είναι Βορειοηπειρώτης ο Αρσάκης ...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: ... κι έχουμε υποχρέωση.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Μάλιστα. Σας συχαίρω, λοιπόν, για όλα αυτά.

Εν πάση περιπτώσει, εγώ κάλεσα τον κ. Μπαμπινιώτη και του είπα "Κύριε Μπαμπινιώτη, μας ενδιαφέρει μία παρέμβαση στην ιθύνουσα τάξη της Αλβανίας. Να έχουμε στην Αλβανία ανθρώπους, από αυτούς που θα κυβερνήσουν αύριο, με μια προοπτική είκοσι ετών" -βλέπετε ότι βλέπουμε μακριά, αντίθετα με όλα όσα λέγονται εδώ- "οι οποίοι θα έχουν ελληνική παιδεία, οι οποίοι θα γνωρίζουν την Ελλάδα, οι οποίοι μεθ'ούτο θα πάρουν υποτροφίες για τα ελληνικά πανεπιστήμια". Δε θα είναι προφανώς όργανα της Ελλάδας, αλλά θα είναι φίλοι μας, θα είναι γνωστοί μας, θα μπορέσουμε να μιλήσουμε με αυτήν τη γειτονική χώρα, θα έχουμε συνάφεια".

Και το εδέχθη ο κ. Μπαμπινιώτης και η φιλεκπαιδευτική εταιρεία, το προωθεί με μεγάλη επιμέλεια και βεβαίως και εμείς βοηθάμε σε όλα τα επίπεδα, όπως μπορούμε, για να υλοποιηθεί αυτή η σημαντική παρέμβαση.

Αλλά εδώ έχουν προηγηθεί ορισμένες πολιτικές επιλογές, για τις οποίες δε θέλω να μιλήσω τώρα, γιατί δεν έχω και το χρόνο. Υπήρχε μια ασάφεια για μακρό χρονικό διάστημα, από τη στιγμή που απελευθερώθηκε η Αλβανία από τη δικτατορία του Χότζα και των διαδόχων του.

Ποιο ήταν το πρώτο; Οι ελληνοαλβανικές σχέσεις ή το βορειοηπειρωτικό;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Κάνετε λάθος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Όχι, έχει σημασία. Μη με σχολιάζετε σε κάθε μου φράση.

Κύριε Φούσα, δεν κάνω διάλογο μαζί σας. Η αναφορά μου σε σας τελείωσε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Εσείς βάζετε το δίλημμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Φούσα, σας παρακαλώ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Το βάζω το δίλημμα, κύριε Φούσα, γιατί αν το είχατε βάλει εσείς, δε θα χρηματοδοτούσατε παρακρατικούς οι οποίοι από το σταθμό της Κερκύρας καλούσαν τον Ελληνικό Λαό της Βορείου Ηπείρου σε εξέγερση, για να φέρουμε τα σύνορά μας στη Χειμάρρα ή στον Αυλώνα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ : Αυτό σηκώνει πολύ κουβέντα, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ.Εξωτερικών): Αυτό, το ξέρετε πολύ καλά ότι γινόταν και το ξέριε όλος ο Ελληνικός Λαός, έχει γραφτεί σε εφημερίδες.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ : Όπως φαίνεται είσθε παραπληροφορημένος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Φούσα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ.Εξωτερικών): Αυτή η πολιτική καταδικάστηκε από τη διεθνή πραγματικότητα και από τον Ελληνικό Λαό.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ : Αυτά είναι ανεύθυνα πράγματα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ.Εξωτερικών): Εγώ δε θέλω συναδέλφους -οι οποίοι εξάλλου σε μεγάλο βαθμό είναι και νέοι σ' αυτήν την Αίθουσα, και ίσως να είναι νέοι και στην πολιτική ζωή- να καταστήσω υπευθύνους γι'αυτά τα αμαρτήματα. Αλλά πρέπει να τα θυμίσουμε για να μην τα επαναλάβουμε. Και για να μην τα επαναλάβουμε θέλω να πω το εξής, το οποίο αναφέρεται και στην ομιλία του κυρίου Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου. Όταν γνωρίζεις ποιο είναι το σωστό πρέπει να το λες. "Φίλος μεν ο Νεοδημοκράτης, φιλάτη δε η Πατρίς". Και αντιστοίχως θα μπορούσα να πω και εγώ "φίλος ο Πασόκος, φίλατο όμως το εθνικό συμφέρον". Πρέπει αν υπάρξει λύση η οποία κρίνουμε ότι προωθεί τα εθνικά συμφέροντα, η οποία δε βλάπτει τη θέση της Χώρας και τα συμφέροντά της μακροχρόνια και η οποία γίνεται αποδεκτή από ένα μεγάλο μέρος του Ελληνικού Λαού, ως υπεύθυνοι πολιτικοί να τη στηρίζουμε. Δε θα πρέπει να σκεφθούμε ποιος είναι ο ελάχιστο κοινός παρονομαστής και να συνταχθούμε μ'αυτό, γιατί αυτό κάναμε στο παρελθόν και γι'αυτό σε ό,τι αφορά το Σκοπιανό, κυρία και κύριοι συναδέλφοι, βρισκόμαστε στο σημείο που βρισκόμαστε. Γιατί κάθε φορά που κάποιος πρόβαλε έναν εκβιασμό, τον ελάχιστο κοινό παρονομαστή, όλος ο πολιτικός κόσμος της Χώρας στοιχίζοταν με τον εκβιασμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ.Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω από το τελευταίο που είπε ο κύριος Υπουργός, στο οποίο αναμφισβήτητα επί της αρχής συμφωνούμε όλοι. Πράγματι αφθονεί η νεότερη και η πιο πρόσφατη ιστορία μας από τέτοιου είδους παραδείγματα, που είναι παραδείγματα προς αποφυγή. Συχνά από πολλές πλευρές -και επιτρέψτε μου να πω κατά κόρον την τελευταία δεκαπενταετία από εκπροσώπους του δικού σας Κόμματος- κύριε Υπουργέ, έγινε επιχείρηση εκμετάλλευσης μεγάλων εθνικών θεμάτων για κομματικούς ή και προσωπικούς σκοπούς. Θα σας πω ένα απλό παράδειγμα: Πριν δυο χρόνια, η τότε κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μας κατηγορούσε γιατί κάναμε σοβαρή κριτική, στην τότε παρουσιαζόμενη ως μείζονα εθνική επιτυχία, ενδιάμεση συμφωνία. Έρχεσθε εσείς σήμερα και στην ουσία, με διαφορετικά λόγια αν θέλετε, συναινείτε στη δική μας άποψη. Τότε, η τότε κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μας κατηγορούσε, ότι κάναμε μικροπολιτική, ότι επιχειρούσαμε να αξιοποιήσουμε για κομματικούς λόγους ένα μείζον εθνικό θέμα. Βλέπετε, λοιπόν, ότι χωρίς κανείς να είναι αλάνθαστος σ' αυτήν την Αίθουσα -και μιλώ κυρίως για Κόμματα και όχι για πρόσωπα- οφείλουμε να αντιληφθούμε, έτσι το καταλαβαίνουμε εμείς, και να ομολογήσουμε, ότι τουλάχιστον η Νέα Δημοκρατία έχει δώσει επανειλημμένα δείγματα υπεύθυνης συμπεριφοράς. Και ευχής έργο θα ήταν και οι επιδόσεις όλων μας να βελτιωθούν εκεί, αλλά επιτρέψτε μου να απευθύνω αυτή την παραίνεση, όχι προσωπικά σε κανέναν, αλλά περισσότερο σε άλλους πολιτικούς χώρους, που και στο πρόσφατο και σήμερα ακόμα δεν μπορούν εύκολα να ξεπεράσουν τη νόσο του εύκολου λαϊκισμού.

Επιτρέψτε μου να κάνω ένα δεύτερο σχόλιο.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε ότι δεν τρέφω αισθήματα αντιπαθητικά ή εχθρικά για το πρόσωπό σας. Όμως οφείλω να εκφράσω τη λύπη μου, όταν στην προσπάθεια απάντησης ή από αδυναμία απάντησης, αυτό θα το κρίνετε εσείς, σε κάποια θέματα που εγώ θεωρώ μείζονα και τα έθεσα, η δική σας αντίδραση ήταν προσωπική επίθεση και υπαινιγμοί.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Ποιοί είναι οι υπαινιγμοί;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Δε θα το κάνω αυτό. Δε θα σας ακολουθήσω, γιατί τυχαίνει να πιστεύω ότι οι όποιες πολιτικές διαφωνίες, όπως τις καταλαβαίνει ο καθένας, δεν πρέπει να παίρνουν χαρακτήρα προσωπικής αντιπαράθεσης ή νύξεων.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Δεν είναι

υπαινιγμοί, είναι προς τιμήν σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Τ'α λέτε μετά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Μακάρι να ήμουν και εγώ υποψήφιος στο ΠΑΣΟΚ, αλλά δεν το δύναμαι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να συγκεφαλαιώσω αυτά που σας είπαμε. Μπορεί να διαφωνούμε για το περιεχόμενο, μπορεί να διαφωνούμε για τις προοπτικές. Για εμάς αποτελεί μείζον θέμα πρώτα από όλα το γεγονός, ότι, όχι μόνο στη δική σας Κυβέρνηση σας, αλλά γενικότερα στη μετακομμουνιστική, ας την πω έτσι υπερπαλουστευμένα, εποχή, η Ελλάδα δεν έχει -καταφέρει και δεν έχει καταφέρει μέχρι στιγμής σίγουρα- να αξιοποιήσει και τις σημαντικές, πέρα δηλαδή από κινδύνους, ευκαιρίες οικονομικής συνεργασίας που έχουν παρουσιαστεί και παρουσιάζονται.

'Ενα δεύτερο ζήτημα είναι να εκφράσουμε την αγωνία μας και την ανησυχία μας κατά πόσο στις κυοφορούμενες, ή ήδη εκδηλωθείσες πρωτοβουλίες τρίτων παραγόντων για την περιοχή, συμμετέχουμε ενεργά, κατά πόσο τις αξιοποιούμε στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, κατά πόσο, μου επιτρέπτε να το επαναλάβω αυτό συμμετέχουμε στη διαμόρφωσή τους.

Η αίσθηση μας είναι ότι δεν το κάνουμε ή πάντως το κάνουμε δυσανάλογα λιγότερο από ό,τι θα μπορούσαμε ή θα έπρεπε. Εάν έχετε διαφορετική άποψη σεβαστή, αλλά σήμερα τουλάχιστον μου-δεν μπορούσατε να με πείσετε.

'Ενα τρίτο ζήτημα -γιατί έγινε φανερά αντικείμενο, ας το πούμε, λεκτικής αντιπαράθεσης και είναι φανερό ότι σας ενοχλεί, μας το είπατε δύο φορές και φαντάζομαι ότι αποτελεί μεγάλο μέρος από την έστω και προς στιγμή, έξαψη σας και τις προσωπικές επιθέσεις που μου κάνατε- ήταν η επισήμανση ότι αυτού του είδους οι στοχεύσεις είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με ευρύτερα ζητήματα υποδομών.

Εγώ σας το αναγνωρίζω, ότι δε μεμφόμεθα εσάς προσωπικά ή τον εκάστοτε Υπουργό των Εξωτερικών, για θέματα που έχουν σχέση με αεροδρόμιο ή Εγνατία ή άλλα ζητήματα. Όμως υπάρχει ένα ευρύτερο ζήτημα συλλογικής ευθύνης.

Μας είπατε ότι "δε με αφορούν, η Κυβέρνηση έχει Πρωθυπουργό". Έχει πράγματι Πρωθυπουργό, πρωθυπουργό ο οποίος όμως χαρακτηρίζει την ίδια την Κυβέρνηση "γκρίζα κυβέρνηση". Και εμείς εκείνο που επισημαίνουμε είναι, πρώτον τη συλλογικότητα της ευθύνης και δεύτερον την παρακίνηση σε εσάς, με την πειθώ και την πίεσή σας, αφού χειρίζεστε τα κρίσιμότερα από όλα τα θέματα της ελληνικής πολιτικής, να δώσετε το κίνητρο στην Κυβέρνηση να ασχοληθεί σοβαρότερα και αποτελεσματικότερα με αυτούς τους τομείς, που βεβαίως καθύλην δεν υπάγονται στο Υπουργείο Εξωτερικών είναι όμως αναμφισβήτητα ισχυρά υποστηρικτικά μέσα για να ευωδοθεί μία πολιτική με χαρακτηριστικά εθνικής στρατηγικής.

Και το τέταρτο, είναι το θέμα των Σκοπίων που θελαμε να σας το θέσουμε. Νομίζω ότι σας το θέσαμε όλοι οι συνάδελφοι -και είναι προς τιμήν όλων των συναδέλφων- με τρόπο ήπιο, μετριοπαθή, χωρίς να εξωθούμε σε κορώνες αλλά από την άλλη πλευρά είναι φυσικό να έχουμε την αγωνία, όπως όλοι οι Έλληνες και μάλιστα οι παριστάμενοι, που τυχάνει να είμαστε όλοι βόρειοι Έλληνες. Και εκεί δε μας δώσατε ικανοποιητική απάντηση. Μας περιγράψατε τα αδιέξοδα -και εγώ σας είπα πριν ότι όλοι έχουμε κάνει λάθη- μας περιγράψατε ο ίδιος την αποτυχία της πολιτικής των τελευταίων ετών και μείναμε πάλι με την εκκρεμότητα.

Εμείς σας είπαμε την ανησυχία μας. Και σας είπαμε ότι δε θα είμαστε εκείνοι που θα επιχειρήσουμε μικροκομματική εκμετάλλευση σε ένα τέτοιο μείζον θέμα που έχει τραυματίσει στο παρελθόν την Ελλάδα και κινδυνεύει να την τραυματίσει και πάλι. Περιμένουμε όμως από κυβερνητικής πλευράς να ξεκαθαρίσει τη θέση της και τη στάση της για το πού πηγαίνουμε.

Τέλος, θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε ότι δεν υπάρχει καμία αμφιβολία πως σε επίπεδο αρχής έχουμε την ίδια γνώμη με το κύριο Υπουργό, που είπε ότι οι διαφωνίες και αποκλίσεις γνώμων στην Βουλή και στα κόμματα, όχι μόνο είναι φυσιολογικό και θεμιτό να υπάρχουν, αλλά είναι και υγιές. Ορθώς. Από την άλλη πλευρά, όμως, έχουμε την απαίτηση και

όχι μόνο οι παριστάμενοι επερωτώντες, θέλω να πιστεύω ότι έχουν την απαίτηση όλες οι Ελληνίδες και όλοι οι Έλληνες, να υπάρχει ένας στοιχειώδης κυβερνητικός συντονισμός. Μπορεί να σας ενοχλεί, μπορεί να σας εκνευρίζει, όμως είναι αληθές, ότι ακόμα και για μείζονα θέματα εξωτερικής πολιτικής εμφανίζονται διάφοροι υπεύθυνοι κυβερνητικοί παράγοντες -δε μιλώ για δευτεροκλασσάτα κομματικά στελέχη ή έστω κοινοβουλευτικούς άνδρες ή γυναίκες- να έχουν διαφορετικές απόψεις. Αυτό είναι γεγονός. Τώρα δε λέγω ότι είναι ευχάριστο σε κανένα μας, κατά μείζονα λόγο πιθανώς δεν είναι ευχάριστο για εσάς τον ίδιο, που έχετε και την κύρια ευθύνη για τη χάραξη και την υλοποίηση αυτής της πολιτικής. Είναι όμως ένα γεγονός το οποίο στέλνει λανθασμένα μηνύματα και στο εσωτερικό, αλλά ακόμα σημαντικότερο στον διεθνή περίγυρο της Χώρας.

Η δική μας, λοιπόν, άποψη είναι ότι πράγματι υπάρχει πολύς χώρος και πολύ εύφορο έδαφος για να πετύχουμε ως Χώρα, υψηλότερες και καλύτερες επιδόσεις σε αυτούς τους τομείς. Και νομίζω ότι και με την επερώτηση αυτή και με τα επιχειρήματα που σας παραθέσαμε και με την έκφραση της αγωνίας μας, λειτουργούμε κινητροδοτικά προς αυτήν την κατεύθυνση.

Είπατε σε μία αποστροφή της τοποθέτησής σας, ότι περιοριστήκαμε ή περιορίστηκα προσωπικά σε γενικότητες. Και μάλιστα μου είπατε ότι φευγέτε φτωχότερος από αυτήν την Αίθουσα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Φτωχότερος όχι, αλλά όχι πλουσιότερος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Αυτό είναι δικαίωμά σας και δεν το θεωρώ προσβλητική νύξη και θα σας πω το εξής: Εάν εγώ δεν κατάφερα να σας ενεργοποιήσω ή να σας ερεθίσω σε κάποιες κατευθύνσεις, πιθανώς να μην πιστώνεται σαν επιτυχία μου. Το γεγονός όμως ότι και εσείς αποφύγατε σε διάφορους τομείς να πάρετε θέση, είτε γιατί δε θέλετε είτε γιατί έμμεσα ομολογώντας βαριές κυβερνητικές παραλείψεις σε άλλους ίσως τομείς, δε θέλετε να εκθέσετε ούτε να εκτεθείτε, είναι δικαίωμά σας σεβαστό, όμως και αυτό δεν απαλύνει, ίσα-ίσα θα σας έλεγα, ότι μάλλον οξύνει, την αρχική ανησυχία, με την οποία ήρθαμε στην Αίθουσα αυτή!

(Χειροκροτήματα από την Πλευρά της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θέλετε να τριτολογήσετε, κύριε Υπουργέ;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ. Εξωτερικών): Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι:

1. Οι Υπουργοί Δικαιοσύνης, Εξωτερικών και Υγείας και Πρόνοιας κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την άσκηση των δικαιωμάτων των παιδιών".
2. Οι Υπουργοί Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Κύρωση Συμφωνίας, μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, σχετικά με τους όρους παροχής υποτροφιών σε σπουδαστές της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, για φοίτηση σε Ελληνικές Στρατιωτικές Σχολές".
3. Οι Υπουργοί Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου, "Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας, για διεθνείς οδικές, επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές".
4. Οι Υπουργοί Ανάπτυξης και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου "Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αρμενίας, για συνεργασία στον Τομέα του Τουρισμού".
5. Οι Υπουργοί Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γεωργίας, Πολιτισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας και Μεταφορών και Επικoi-

νωνιών κατέθεσαν σχέδιο νόμου "Κύρωση Συμφωνίας, μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας του Βιετνάμ, για την οικονομική, βιομηχανική και τεχνολογική συνεργασία".

6. Οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου "Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων".

7. Οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου "Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Χιλής, για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων".

8. Οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης κατέθεσαν σχέδιο νόμου "Κύρωση Συμφωνίας εποχιακής απασχόλησης εργατικού δυναμικού, μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Αλβανίας".

9. Οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εξωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου "Κύρωση Συμφωνίας, μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρουμανίας, για την τελική ρύθμιση της αποζημίωσης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

εισφορών κοινωνικής ασφάλισης των επαναπατριζομένων Ελλήνων πολιτικών προσφύγων από τη Ρουμανία". Και,

10. Οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου "Κύρωση της Σύμβασης Κοινωνικής Ασφάλειας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Καναδά και του Διοικητικού Κανονισμού εφαρμογής της".

Παραπέμπονται στις αρμόδιες Διарκείς Επιτροπές.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ (Υπ.Εξωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση της επερώτησης των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας κατά του Υπουργού Εξωτερικών, για την ασκούμενη εξωτερική πολιτική της Κυβέρνησης, στο χώρο των Βαλκανίων.

Δέχεται η Βουλή να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.38', λύεται η συνεδρίαση για την προσεχή Δευτέρα, 3η Φεβρουαρίου 1997 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος Κοινοβουλευτικό Ελέγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και στη συνέχεια συζήτηση επερώτησης Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, κατά των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Ανάπτυξης.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ